

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BIYOLOJİ ANABİLİM DALI**

**ADIGÜZEL VE CİNDERE BARAJ GÖLLERİ (DENİZLİ)'NİN
ORNİTOFAUNASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ESAT KIZILKAYA

DENİZLİ, AĞUSTOS - 2014

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİYOLOJİ ANABİLİM DALI**



**ADIGÜZEL VE CİNDERE BARAJ GÖLLERİ (DENİZLİ)'NİN
ORNİTOFAUNASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ESAT KIZILKAYA

DENİZLİ, AĞUSTOS - 2014

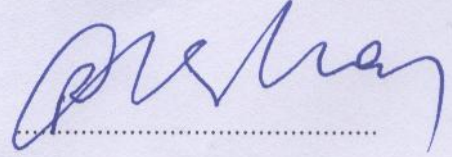
KABUL VE ONAY SAYFASI

Esat KIZILKAYA tarafından hazırlanan "ADIGÜZEL ve CİNDERE BARAJ GÖLLERİ (DENİZLİ)'NİN ORNİTOFAUNASI" adlı tez çalışmasının savunma sınavı 04.08.2014 tarihinde yapılmış olup aşağıda verilen jüri tarafından oy birliği ile Pamukkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

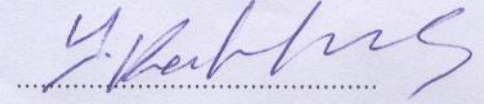
Jüri Üyeleri

İmza

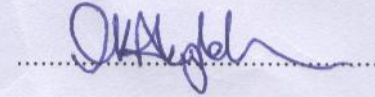
Danışman
Prof. Dr. Raşit URHAN
Pamukkale Üniversitesi



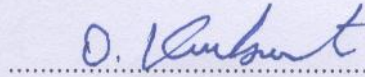
Üye
Doç. Dr. Yusuf KATILMIŞ
Pamukkale Üniversitesi



Üye
Yrd. Doç. Dr. Gürçay Kıvanç AKYILDIZ
Pamukkale Üniversitesi



Pamukkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun
20.08.2014 tarih ve 34/05... sayılı kararıyla onaylanmıştır..



Prof. Dr. Orhan KARABULUT

Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

**Bu tez çalışması Pamukkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri
Koordinasyon Birimi tarafından 2013FBE035 nolu proje ile desteklenmiştir.**

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmanın doğrudan birincil ürünü olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atfedildiğine beyan ederim.

Esat KIZILKAYA



ÖZET

**ADIGÜZEL VE CİNDERE BARAJ GÖLLERİ (DENİZLİ)'NİN
ORNİTOFAUNASI
YÜKSEK LİSANS TEZİ
ESAT KIZILKAYA
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BIYOLOJİ ANABİLİM DALI**

(TEZ DANIŞMANI: PROF. DR. RAŞİT URHAN)

DENİZLİ, AĞUSTOS - 2014

Bu çalışma Haziran 2013-Mayıs 2014 tarihleri arasında Adıgüzel ve Cindere Baraj Göllerinde gerçekleştirilmiştir.

Yapılan arazi çalışmaları neticesinde Adıgüzel Baraj Gölü'nde 15 takıma ait 39 familyadan 132 tür tespit edilmiştir. Bu türlerden 50 tanesi yerli, 39 tanesi yaz göçmeni, 23 tanesi kış göçmeni ve 20 tanesi transit göçerdir. Cindere Baraj Gölü'nde ise 16 takıma ait 41 familyadan 127 tür tespit edilmiştir. Bu türlerden 51 tanesi yerli, 35 tanesi yaz göçmeni, 18 tanesi kış göçmeni ve 23 tanesi transit göçerdir.

Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN)'in kriterlerine göre; 3 tür NT (Tehlikeye yakın) kategorisindedir. Geriye kalan 146 tür ise LC (Önceliği düşük) kategorisindedir.

ANAHTAR KELİMELEER: Adıgüzel, Cindere, Ornitofauna, Kuş, Denizli

ABSTRACT

ORNITHOFAUNA OF ADIGÜZEL DAM LAKE AND CİNDERE DAM LAKE (DENİZLİ)

MSC THESIS

ESAT KIZILKAYA

**PAMUKKALE UNIVERSITY INSTITUTE OF SCIENCE
BIOLOGY**

(SUPERVISOR:PROF. DR. RAŞİT URHAN)

DENİZLİ, AUGUST 2014

This study was carried out between June 2013 and May 2014 in Adıgüzel and Cindere Dam Lake.

As a result of field surveys, 132 bird species belonging to 42 family and 15 ordo were identified in Adıgüzel Dam Lake. Among them, 50 species are residents, 39 species are summer visitors, 23 species are winter visitors and 20 species are passage migrants. 127 bird species from 41 family belonging to 16 ordo were determined in Cindere Dam Lake. Among them, 51 species are residents, 35 species are summer visitors, 18 species are winter visitors and 23 species are passage migrants.

According to the IUCN criterias; 3 species are in NT (near threatened) category. The remaining 146 species are in LC (least concern) category.

KEYWORDS: Adiguzel, Cindere, Ornithofauna, Birds, Denizli

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET.....	i
ABSTRACT	ii
İÇİNDEKİLER	iii
ŞEKİL LİSTESİ.....	vii
TABLO LİSTESİ	xi
SEMBOL LİSTESİ.....	xii
ÖNSÖZ.....	xiii
1. GİRİŞ.....	1
2. MATERYAL VE METOT	5
2.1 Materyal.....	5
2.1.1 Çalışma Alanının Tanımı.....	5
2.1.2 İklim.....	7
2.1.3 Bitki Örtüsü.....	7
2.1.4 Yüzey Şekilleri	7
2.2 Metot	8
2.2.1 Kuş Türlerinin Statütülerinin Belirlenmesi.....	11
2.2.2 Kuş Türlerinin Risk Durumlarının Belirlenmesi	11
2.2.3 Kuş Türlerinin Üreme Durumlarının Belirlenmesi.....	12
2.2.4 İstatiksel Uygulamalar	13
2.2.4.1 Sıklık Analizi	13
2.2.4.2 Baskınlık Analizi.....	13
2.2.4.3 Shannon-Wiener Fonksiyonu (<i>H</i>)	14
2.2.4.4 Margalef Çeşitlilik İndeksi (<i>D</i>)	14
2.2.4.5 Sorenson Benzerlik Analizi.....	14
3. BULGULAR	15
3.1 Araştırma Alanlarında Tespit Edilen Kuş Türleri	15
3.2 Araştırma Alanlarında Tespit Edilen Kuş Türlerinin Tanıtımı	35
3.2.1 <i>Tachybaptus ruficollis</i> (Küçük Batağan)	35
3.2.2 <i>Podiceps cristatus</i> (Bahri)	36
3.2.3 <i>Phalacrocorax carbo</i> (Karabatak)	37
3.2.4 <i>Ixobrychus minutus</i> (Küçük Balaban).....	38
3.2.5 <i>Nycticorax nycticorax</i> (Gece Balıkçılı)	39
3.2.6 <i>Egretta garzetta</i> (Küçük Ak Balıkçıl)	40
3.2.7 <i>Casmerodius albus</i> (Büyük Ak Balıkçıl).....	41
3.2.8 <i>Ardea cinerea</i> (Gri Balıkçıl)	42
3.2.9 <i>Ciconia nigra</i> (Kara Leylek).....	43
3.2.10 <i>Ciconia ciconia</i> (Leylek)	44
3.2.11 <i>Anas penelope</i> (Fiyu)	45
3.2.12 <i>Anas crecca</i> (Çamurcun)	46
3.2.13 <i>Anas platyrhynchos</i> (Yeşilbaş)	47
3.2.14 <i>Anas acuta</i> (Kalkuyruk)	48
3.2.15 <i>Anas querquedula</i> (Çıkrıkçın)	49
3.2.16 <i>Anas clypeata</i> (Kaşıkçaga)	50
3.2.17 <i>Haliaeetus albicilla</i> (Ak Kuyruklu Kartal).....	51
3.2.18 <i>Circaetus gallicus</i> (Yılan Kartalı).....	52

3.2.19	<i>Circus aeruginosus</i> (Saz Delicesi).....	53
3.2.20	<i>Circus cyaneus</i> (Gökçe Delice)	54
3.2.21	<i>Circus pygargus</i> (Çayır Delicesi)	55
3.2.22	<i>Accipiter nisus</i> (Atmaca)	56
3.2.23	<i>Buteo buteo</i> (Şahin)	57
3.2.24	<i>Buteo rufinus</i> (Kızıl Şahin).....	58
3.2.25	<i>Falco tinnunculus</i> (Kerkenez)	59
3.2.26	<i>Falco peregrinus</i> (Gökdoğan)	60
3.2.27	<i>Alectoris chukar</i> (Kımalı Keklik)	61
3.2.28	<i>Rallus aquaticus</i> (Su Kılavuzu).....	62
3.2.29	<i>Gallinula chloropus</i> (Sutavuğu)	63
3.2.30	<i>Fulica atra</i> (Sakarmeke).....	64
3.2.31	<i>Himantopus himantopus</i> (Uzunbacak).....	65
3.2.32	<i>Charadrius dubius</i> (Halkalı Küçük Cılıbit).....	66
3.2.33	<i>Gallinago gallinago</i> (Suçulluğu).....	67
3.2.34	<i>Scolopax rusticola</i> (Çulluk).....	68
3.2.35	<i>Tringa stagnatilis</i> (Bataklık Düdükçünü).....	69
3.2.36	<i>Tringa ochropus</i> (Yeşil Düdükçün).....	70
3.2.37	<i>Tringa glareola</i> (Orman Düdükçünü).....	71
3.2.38	<i>Actitis hypoleucos</i> (Dere Düdükçünü)	72
3.2.39	<i>Larus melanocephalus</i> (Akdeniz Martısı)	73
3.2.40	<i>Larus ridibundus</i> (Karabaş Martı)	74
3.2.41	<i>Chlidonias hybrida</i> (Bıyıklı Sumru).....	75
3.2.42	<i>Chlidonias leucopterus</i> (Ak Kanatlı Sumru)	76
3.2.43	<i>Columba livia</i> (Kaya Güvercini).....	77
3.2.44	<i>Columba palumbus</i> (Tahtalı)	78
3.2.45	<i>Streptopelia decaocto</i> (Kumru)	79
3.2.46	<i>Streptopelia turtur</i> (Üveyik).....	80
3.2.47	<i>Clamator glandarius</i> (Tepeli Guguk).....	81
3.2.48	<i>Cuculus canorus</i> (Guguk).....	82
3.2.49	<i>Otus scops</i> (İshakkuşu)	83
3.2.50	<i>Bubo bubo</i> (Puhu)	84
3.2.51	<i>Athene noctua</i> (Kukumav)	85
3.2.52	<i>Strix aluco</i> (Alaca Baykuş).....	86
3.2.53	<i>Asio otus</i> (Kulaklı Orman Baykuşu).....	87
3.2.54	<i>Caprimulgus europaeus</i> (Çobanaldatan)	88
3.2.55	<i>Apus apus</i> (Ebabil).....	89
3.2.56	<i>Apus pallidus</i> (Boz Ebabil)	90
3.2.57	<i>Alcedo atthis</i> (Yalıçapkını)	91
3.2.58	<i>Merops apiaster</i> (Arikuşu).....	92
3.2.59	<i>Coracias garrulus</i> (Gökkuzgun).....	93
3.2.60	<i>Upupa epops</i> (İbibik).....	94
3.2.61	<i>Jynx torquilla</i> (Boyunçeviren)	95
3.2.62	<i>Dendrocopos syriacus</i> (Alaca Ağaçkakan).....	96
3.2.63	<i>Dendrocopos medius</i> (Ortanca Ağaçkakan)	97
3.2.64	<i>Melanocorypha calandra</i> (Boğmaklı Toygar).....	98
3.2.65	<i>Calandrella brachydactyla</i> (Bozkır Toygarı).....	99
3.2.66	<i>Melanocorypha bimaculata</i> (Küçük Boğmaklı Toygar)	100
3.2.67	<i>Galerida cristata</i> (Tepeli Toygar)	101
3.2.68	<i>Lullula arborea</i> (Orman Toygarı).....	102

3.2.69	<i>Alauda arvensis</i> (Tarlakuşu).....	103
3.2.70	<i>Hirundo rustica</i> (Kır Kırlangıcı).....	104
3.2.71	<i>Hirundo daurica</i> (Kızıl Kırlangıcı).....	105
3.2.72	<i>Delichon urbicum</i> (Ev Kırlangıcı).....	106
3.2.73	<i>Anthus campestris</i> (Kır İncirkuşu).....	107
3.2.74	<i>Anthus spinoletta</i> (Dağ İncirkuşu).....	108
3.2.75	<i>Motacilla flava</i> (Sarı Kuyruksallayan).....	109
3.2.76	<i>Motacilla cinerea</i> (Dağ Kuyruksallayanı).....	110
3.2.77	<i>Motacilla alba</i> (Ak Kuyruksallayan).....	111
3.2.78	<i>Troglodytes troglodytes</i> (Çıtkuşu).....	112
3.2.79	<i>Prunella modularis</i> (Dağ Bülbülü).....	113
3.2.80	<i>Erythropgia galactotes</i> (Çalı Bülbülü).....	114
3.2.81	<i>Erithacus rubecula</i> (Kızılgerdan).....	115
3.2.82	<i>Luscinia megarhynchos</i> (Bülbül).....	116
3.2.83	<i>Irania gutturalis</i> (Taş Bülbülü).....	117
3.2.84	<i>Phoenicurus ochruros</i> (Kara Kızılkuyruk).....	118
3.2.85	<i>Phoenicurus phoenicurus</i> (Kızılkuyruk).....	119
3.2.86	<i>Saxicola rubetra</i> (Çayır Taşkuşu).....	120
3.2.87	<i>Saxicola torquatus</i> (Taşkuşu).....	121
3.2.88	<i>Oenanthe isabellina</i> (Boz Kuyrukkakan).....	122
3.2.89	<i>Oenanthe oenanthe</i> (Kuyrukkakan).....	123
3.2.90	<i>Oenanthe hispanica</i> (Kara Kulaklı Kuyrukkakan).....	124
3.2.91	<i>Oenanthe finschii</i> (Ak Sırtlı Kuyrukkakan).....	125
3.2.92	<i>Muscicapa striata</i> (Benekli Sinekkapan).....	126
3.2.93	<i>Ficedula semitorquata</i> (Alaca Sinekkapan).....	127
3.2.94	<i>Ficedula albicollis</i> (Halkalı Sinekkapan).....	128
3.2.95	<i>Ficedula hypoleuca</i> (Kara Sinekkapan).....	129
3.2.96	<i>Monticola solitarius</i> (Gökardıç).....	130
3.2.97	<i>Turdus merula</i> (Karatavuk).....	131
3.2.98	<i>Turdus philomelos</i> (Öter Ardıç).....	132
3.2.99	<i>Turdus viscivorus</i> (Ökse Ardıcı).....	133
3.2.100	<i>Cettia cetti</i> (Kamışbülbülü).....	134
3.2.101	<i>Acrocephalus melanopogon</i> (Bıyıklı Kamışçın).....	135
3.2.102	<i>Acrocephalus scirpaceus</i> (Saz Kamışçını).....	136
3.2.103	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> (Büyük Kamışçını).....	137
3.2.104	<i>Hippolais pallida</i> (Ak Mukallit).....	138
3.2.105	<i>Sylvia melanocephala</i> (Maskeli Ötleğen).....	139
3.2.106	<i>Sylvia rueppelli</i> (Kara Boğazlı Ötleğen).....	140
3.2.107	<i>Sylvia nisoria</i> (Çizgili ötleğen).....	141
3.2.108	<i>Sylvia curruca</i> (Küçük Akgerdanlı Ötleğen).....	142
3.2.109	<i>Sylvia communis</i> (Akgerdanlı Ötleğen).....	143
3.2.110	<i>Sylvia atricapilla</i> (Kara Başlı Ötleğen).....	144
3.2.111	<i>Phylloscopus collybita</i> (Çıvgın).....	145
3.2.112	<i>Phylloscopus trochilus</i> (Söğütbülbülü).....	146
3.2.113	<i>Regulus ignicapilla</i> (Sürmeli Çalığı).....	147
3.2.114	<i>Aegithalos caudatus</i> (Uzun Kuyruklu Baştankara).....	148
3.2.115	<i>Parus lugubris</i> (Ak Yanaklı Baştankara).....	149
3.2.116	<i>Parus ater</i> (Çam Baştankarası).....	150
3.2.117	<i>Parus caeruleus</i> (Mavi Baştankara).....	151
3.2.118	<i>Parus major</i> (Büyük Baştankara).....	152

3.2.119	<i>Sitta krueperi</i> (Anadolu Sıvacısı)	153
3.2.120	<i>Sitta neumayer</i> (Kaya Sıvacısı).....	154
3.2.121	<i>Remiz pendulinus</i> (Çulhakuşu)	155
3.2.122	<i>Oriolus oriolus</i> (Sarıasma).....	156
3.2.123	<i>Lanius collurio</i> (Kızıl Sırtlı Örümcekkuşu).....	157
3.2.124	<i>Lanius minor</i> (Kara Alınlı Örümcekkuşu).....	158
3.2.125	<i>Lanius senator</i> (Kızıl Başlı Örümcekkuşu)	159
3.2.126	<i>Lanius nubicus</i> (Maskeli Örümcekkuşu)	160
3.2.127	<i>Garrulus glandarius</i> (Alakarga)	161
3.2.128	<i>Corvus frugilegus</i> (Ekin Kargası)	162
3.2.129	<i>Pica pica</i> (Saksağan)	163
3.2.130	<i>Corvus corone</i> (Leş Kargası).....	164
3.2.131	<i>Corvus corax</i> (Kuzgun)	165
3.2.132	<i>Sturnus vulgaris</i> (Sığırcık).....	166
3.2.133	<i>Passer domesticus</i> (Serçe)	167
3.2.134	<i>Passer hispaniolensis</i> (Söğüt Serçesi)	168
3.2.135	<i>Passer montanus</i> (Ağaç Serçesi)	169
3.2.136	<i>Petronia petronia</i> (Kaya Serçesi)	170
3.2.137	<i>Fringilla coelebs</i> (İspinoz).....	171
3.2.138	<i>Serinus serinus</i> (Küçük İskete).....	172
3.2.139	<i>Carduelis chloris</i> (Florya)	173
3.2.140	<i>Carduelis carduelis</i> (Saka).....	174
3.2.141	<i>Carduelis spinus</i> (Kara Başlı İskete)	175
3.2.142	<i>Carduelis cannabina</i> (Ketenkuşu)	176
3.2.143	<i>Coccothraustes coccothraustes</i> (Kocabaş).....	177
3.2.144	<i>Emberiza cirrus</i> (Bahçe Çintesi).....	178
3.2.145	<i>Emberiza cia</i> (Kaya çintesi).....	179
3.2.146	<i>Emberiza hortulana</i> (Kirazkuşu)	180
3.2.147	<i>Emberiza caesia</i> (Kızıl Kirazkuşu).....	181
3.2.148	<i>Emberiza melanocephala</i> (Kara Başlı Çinte)	182
3.2.149	<i>Miliaria calandra</i> (Tarla Çintesi)	183
3.3	Tespit Edilen Kuş Türlerinin Takımlara Ait Tür ve Familya Dağılımları	184
3.4	Tespit Edilen Kuş Türlerinin Üreme Kategoriler	186
3.5	Tespit Edilen Türlerin Aylara Göre Tür Ve Birey Sayıları.....	186
3.6	İstatistikî Bulgular	188
3.6.1	Sıklık Analizi Sonuçları.....	189
3.6.2	Baskınlık Analizi Sonuçları	193
3.6.3	Shannon-Weiner Çeşitlilik İndeksi (<i>H</i>)	198
3.6.4	Margalef Çeşitlilik İndeksi (<i>D</i>).....	198
3.6.5	Sorenson Benzerlik Analizi	199
3.7	Tespit Edilen Kuş Türlerinin İstasyonlara Göre Dağılımı	199
4.	SONUÇ VE ÖNERİLER	201
5.	KAYNAKLAR.....	204
6.	ÖZGEÇMİŞ	208

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1. 1: Kuş Türü Zenginliğinin Biyocoğrafya Bölgeleri ve Ülkelere Göre Dağılımı.....	3
Şekil 2. 1: Büyük Menderes Nehir Havzası.....	5
Şekil 2. 2: Adıgüzel ve Cindere Baraj Gölleri'nin genel görünüşü.	6
Şekil 2. 3: Adıgüzel Baraj Gölü Sayım Noktaları.....	10
Şekil 2. 4: Cindere Baraj Gölü Sayım Noktaları.....	10
Şekil 3. 1: Küçük Batağan.....	35
Şekil 3. 2: Bahri	36
Şekil 3. 3: Karabatak.....	37
Şekil 3. 4: Küçük Balaban.....	38
Şekil 3. 5: Gece Balıkçılı	39
Şekil 3. 6: Küçük ak balıkçıl	40
Şekil 3. 7: Büyük Ak Balıkçıl	41
Şekil 3. 8: Gri Balıkçıl	42
Şekil 3. 9: Kara Leylek.....	43
Şekil 3. 10: Leylek	44
Şekil 3. 11: Fiyu	45
Şekil 3. 12: Çamurcun.....	46
Şekil 3. 13: Yeşilbaş.....	47
Şekil 3. 14: Kılkuyruk.....	48
Şekil 3. 15: Çıkrıkçın	49
Şekil 3. 16: Kaşıkga.....	50
Şekil 3. 17: Ak Kuyruklu Kartal	51
Şekil 3. 18: Yılan Kartalı	52
Şekil 3. 19: Saz Delicesi.....	53
Şekil 3. 20: Gökçe Delice.....	54
Şekil 3. 21: Çayır Delicesi	55
Şekil 3. 22: Atmaca.....	56
Şekil 3. 23: Şahin	57
Şekil 3. 24: Kızıl Şahin	58
Şekil 3. 25: Kerkenez	59
Şekil 3. 26: Gökdoğan	60
Şekil 3. 27: Kınalı Keklik	61
Şekil 3. 28: Su Kılavuzu	62
Şekil 3. 29: Sutavuğu	63
Şekil 3. 30: Sakarmeke.....	64
Şekil 3. 31: Uzunbacak	65
Şekil 3. 32: Halkalı Küçük Cılıbit.....	66
Şekil 3. 33: Suçulluğu	67
Şekil 3. 34: Çulluk	68
Şekil 3. 35: Bataklık Düdükçünü	69
Şekil 3. 36: Yeşil Düdükçün	70
Şekil 3. 37: Orman Düdükçünü.....	71
Şekil 3. 38: Dere Düdükçünü	72
Şekil 3. 39: Akdeniz Martısı	73

Şekil 3. 40: Karabaş Martı	74
Şekil 3. 41: Bıyıklı Sumru.....	75
Şekil 3. 42: Ak Kanatlı Sumru	76
Şekil 3. 43: Kaya Güvercini	77
Şekil 3. 44: Tahtalı	78
Şekil 3. 45: Kumru	79
Şekil 3. 46: Üveyik.....	80
Şekil 3. 47: Tepeli Guguk	81
Şekil 3. 48: Guguk	82
Şekil 3. 49: İshakkuşu	83
Şekil 3. 50: Puhu	84
Şekil 3. 51: Kukumav.....	85
Şekil 3. 52: Alaca Baykuş	86
Şekil 3. 53: Kulaklı Orman Baykuşu	87
Şekil 3. 54: Çobanaldatan	88
Şekil 3. 55: Ebabil.....	89
Şekil 3. 56: Boz Ebabil	90
Şekil 3. 57: Yalıçapkını.....	91
Şekil 3. 58: Arıkuşu	92
Şekil 3. 59: Gökkuşgun.....	93
Şekil 3. 60: İbibik.....	94
Şekil 3. 61: Boyunçeviren	95
Şekil 3. 62: Alaca Ağaçkakan	96
Şekil 3. 63: Ortanca Ağaçkakan.....	97
Şekil 3. 64: Boğmaklı Toygar	98
Şekil 3. 65: Bozkır Toygarı	99
Şekil 3. 66: Küçük Boğmaklı Toygar	100
Şekil 3. 67: Tepeli Toygar.....	101
Şekil 3. 68: Orman Toygarı.....	102
Şekil 3. 69: Tarlakuşu	103
Şekil 3. 70: Kır Kırlangıcı.....	104
Şekil 3. 71: Kızıl Kırlangıç	105
Şekil 3. 72: Ev Kırlangıcı.....	106
Şekil 3. 73: Kır İncirkuşu	107
Şekil 3. 74: Dağ İncirkuşu.....	108
Şekil 3. 75: Sarı Kuyruksallayan.....	109
Şekil 3. 76: Dağ Kuyruksallayanı	110
Şekil 3. 77: Ak Kuyruksallayan	111
Şekil 3. 78: Çıtkuşu	112
Şekil 3. 79: Dağ Bülbülü	113
Şekil 3. 80: Çalı Bülbülü.....	114
Şekil 3. 81: Kızılgerdan.....	115
Şekil 3. 82: Bülbül	116
Şekil 3. 83: Taş Bülbülü.....	117
Şekil 3. 84: Kara Kızılkuyruk	118
Şekil 3. 85: Kızılkuyruk	119
Şekil 3. 86: Çayır Taşkuşu	120
Şekil 3. 87: Taşkuşu	121
Şekil 3. 88: Boz Kuyrukkakan	122
Şekil 3. 89: Kuyrukkakan.....	123

Şekil 3. 90: Kara Kulaklı Kuyrukkakan.....	124
Şekil 3. 91: Ak Sırtlı Kuyrukkakan.....	125
Şekil 3. 92: Benekli Sinekkapan	126
Şekil 3. 93: Alaca Sinekkapan	127
Şekil 3. 94: Halkalı Sinekkapan	128
Şekil 3. 95: Kara Sinekkapan	129
Şekil 3. 96: Gökardıç.....	130
Şekil 3. 97: Karatavuk.....	131
Şekil 3. 98: Öter Ardıç	132
Şekil 3. 99: Ökse Ardıcı	133
Şekil 3. 100: Kamış Bülbülü	134
Şekil 3. 101: Bıyıklı Kamışçın	135
Şekil 3. 102: Saz Kamışçını	136
Şekil 3. 103: Büyük Kamışçı	137
Şekil 3. 104: Ak Mukallit.....	138
Şekil 3. 105: Maskeli Ötleğen.....	139
Şekil 3. 106: Kara Boğazlı Ötleğen.....	140
Şekil 3. 107: Çizgili Ötleğen.....	141
Şekil 3. 108: Küçük Akgerdanlı Ötleğen	142
Şekil 3. 109: Akgerdanlı Ötleğen.....	143
Şekil 3. 110: Kara Başlı Ötleğen.....	144
Şekil 3. 111: Çıvgın	145
Şekil 3. 112: Söğütbülbülü	146
Şekil 3. 113: Sürmeli Çalığı	147
Şekil 3. 114: Uzun Kuyruklu Baştankara.....	148
Şekil 3. 115: Ak Yanaklı Baştankara	149
Şekil 3. 116: Çam Baştankarası	150
Şekil 3. 117: Mavi Baştankara	151
Şekil 3. 118: Büyük Baştankara	152
Şekil 3. 119: Anadolu Sıvacısı	153
Şekil 3. 120: Kaya Sıvacısı	154
Şekil 3. 121: Çulhakuşu	155
Şekil 3. 122: Sarıasma.....	156
Şekil 3. 123: Kızıl Sırtlı Örümcekkuşu	157
Şekil 3. 124: Kara Alınlı Örümcekkuşu.....	158
Şekil 3. 125: Kızıl Başlı Örümcekkuşu.....	159
Şekil 3. 126: Maskeli Örümcekkuşu	160
Şekil 3. 127: Alakarga.....	161
Şekil 3. 128: Ekin Kargası	162
Şekil 3. 129: Saksığan	163
Şekil 3. 130: Leş Kargası	164
Şekil 3. 131: Kuzgun.....	165
Şekil 3. 132: Sığırcık.....	166
Şekil 3. 133: Serçe.....	167
Şekil 3. 134: Söğüt Serçesi	168
Şekil 3. 135: Ağaç Serçesi	169
Şekil 3. 136: Kaya Serçesi	170
Şekil 3. 137: İspinoz.....	171
Şekil 3. 138: Küçük İskete	172
Şekil 3. 139: Florya.....	173

Şekil 3. 140: Saka.....	174
Şekil 3. 141: Kara Başlı İskete.....	175
Şekil 3. 142: Ketenkuşu	176
Şekil 3. 143: Kocabaş.....	177
Şekil 3. 144: Bahçe Çintesi	178
Şekil 3. 145: Kaya Çintesi.....	179
Şekil 3. 146: Kirazkuşu	180
Şekil 3. 147: Kızıl Kirazkuşu	181
Şekil 3. 148: Kara Başlı Çinte.....	182
Şekil 3. 149: Tarla Çintesi.....	183
Şekil 3. 150: ABG Takım, tür ve familya dağılımları.....	184
Şekil 3. 151: CBG Takım, tür familya dağılımları.....	185
Şekil 3. 152: ABG Tür ve birey sayılarının aylık dağılımı	187
Şekil 3. 153: CBG Tür ve birey sayılarının aylık dağılımı	188
Şekil 3. 154: ABG ve CBG Türlerinin Görülme Sıklığı.....	193
Şekil 3. 155: Çalışma dönemlerine göre "D" değeri	198
Şekil 3. 156: CBG İstasyonlara göre tür sayıları.....	199
Şekil 3. 157: ABG İstasyonlara göre tür sayıları	200

TABLO LİSTESİ

Sayfa

Tablo 2. 1: Arazi çalışması tarihleri.....	8
Tablo 2. 2: Gözlem Noktalarının Koordinatları.....	9
Tablo 2. 3: Hegameijer ve Blair (1997)'e göre üreme kodları ve kategorileri..	12
Tablo 3. 1: Araştırma alanında tespit edilen kuş türleri, takım ve familyaları, risk durumları, üreme durumları ve alanlar bazında statüleri.....	16
Tablo 3. 2: Adıgüzel Baraj Gölü aylık birey sayıları	23
Tablo 3. 3: Cindere Baraj Gölü aylık birey sayıları	29
Tablo 3. 4: Araştırma alanlarında tespit edilen türlerin sıklık analizi.....	189
Tablo 3. 5: Araştırma alanlarında tespit edilen türlerin baskınlık analizi.....	193
Tablo 3. 6: Shannon-Weiner çeşitlilik indeksi sonuçları	198

SEMBOL LİSTESİ

Hm³:	Hektometre kúp
Km²:	Kilometrekare
Km:	kilometre
M:	metre
UICN:	Uluslar arası Doğa Koruma Birliği
LC:	Önceliği Düşük
NT:	Tehlike Altına Girmeye Yakın
Y:	Yerli
YG:	Yaz Göçmeni
KG:	Kış Göçmeni
TG:	Transit Göçer
M.Ö:	Milattan Önce
M.S.:	Milattan Sonra
♂:	Erkek
♀:	Dişi
O:	Olası
M:	Muhtemel
K:	Kesin
ABG:	Adıgüzel Baraj Gölü
CBG:	Cindere Baraj Gölü

ÖNSÖZ

Lisansüstü eğitimim süresince, gerek tez konumun seçiminde gerekse çalışmalarımın her aşamasında beni yönlendiren, sahip olduğu bilgi birikimi ve tecrübelerini paylaşarak çalışma disiplini ve akademik başarılarıyla bana her zaman örnek olan danışman hocam Sayın Prof. Dr. Raşit URHAN'a,

Arazi çalışmalarında beni yalnız bırakmayan ve yardımcı olan Mehmet Karaca, Elif Hilal DURAN, Çağlar GÖNCÜ, Himmet TUNCER, Ahmet Fatih SANAN, Mustafa KIZILKAYA ve Uşak Ulubey esnafından Tarık ÇORUK ve Veteriner Hekim Ali Yalçın Semerci'ye, Pamukkale Üniversitesi Kuş Gözlem Topluluğu üyelerinden Elif GÖÇER, Figen ORHAN ve Kadir BOSTAN'a, kaynak desteğinden dolayı Arş. Gör. Merve TEPE'ye

Birbirinden kıymetli kuş fotoğraflarını benimle paylaşan Doğa ve Kuş Fotoğrafçısı Ümit ÖZGÜR'e

Maddi ve manevi her türlü desteğinden dolayı aileme,

Tezimi gerçekleştirmek için ihtiyaç duyduğum imkânları 2013FBE035 nolu proje ile sağlayan Pamukkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimine,

Sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

1. GİRİŞ

Omurgalı hayvanların bir sınıfını oluşturan kuşlar (Aves), yeryüzünde yaklaşık 150 milyon yıl kadar önce ortaya çıkmışlardır (Kasperek ve Bilgin, 1996). Günümüzde 9000'den fazla türü olduğu bilinen kuşlar, insanlık tarihinin başlangıcından bu yana, insanların ilgisini çeken hayvan grupları arasında daima ilk sıralarda yer almıştır. Bunun kültürel bir yansıması olarak, sembollerde, sanatta, hikâyelerde ve efsanelerde sürekli olarak kullanılmıştır. Ayrıca kuşlar sahip oldukları çarpıcı renkleri, sesleri ve insan beslenmesinde ki önemleri nedeniyle doğadan yakalanıp kültüre alınan hayvanların arasında başı çekerek, besin kaynağı ve süs hayvanı olarak kullanılmaktadır (Yiğit ve diğ., 2008).

Kuşlar ekolojik denge zinciri içinde çok önemli bir yere sahiptir. Birçok zararlı böcek grubunu tüketerek kontrol altına almaları, tohumları tüketerek bunların yayılmalarını sağlamaları, memeliler için parazit taşıyıcısı olan sümüklü böcekleri tüketmeleri sebebiyle memelileri korumaları, bazı türlerinin doğadaki ölü hayvanları tüketerek hastalıkların yayılmalarını önlemeleri, ekolojik sorunların tanımlanması ve önlem alınmasında biyoindikatör organizmalar olarak kullanılabilmeleri ve bunlar gibi birçok yararları sebebiyle kuşların doğa için önemleri büyüktür (Turan, 1990). Tüm bunların yanında genetik çeşitliliğin devamı için diğer canlı grupları gibi kuşların da korunması gerekmektedir (Gündoğdu, 2002).

İlk Ornitolojik kayıtlar veya çalışmalar M.Ö. 4. yüzyılda Aristotle'nun History of Nature (Doğa Tarihi) isimli çalışmasında yer almıştır. Alexander of Myndos M.S. 1. yüzyılda hayvanlar üzerine üç ciltlik bir eser yayınlamıştır, bu eserlerin iki cildi kuşlarla ilgilidir. Plinty the Elder M.S. 23-79 yılları arasında doğa tarihi ile ilgili 37 ciltlik bir eser yayınlamıştır. Bu eserinde 500 eski yazarın çalışmalarını özetlemiş ve eleştirmiştir. Bir Romalı olan Aelian (MÖ 170-235) Yunanca yazdığı "The Characteristics of Animals" adlı eserinde kuşlara oldukça fazla yer ayırmıştır. Rönesans'a kadar kuşlar hakkındaki çalışmalar yukarıda bahsedilenlerle birlikte Yunan ve Romalı araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Modern ornitolojiye doğru atılmış ilk adım ise 18. yüzyılda karşımıza çıkan saha

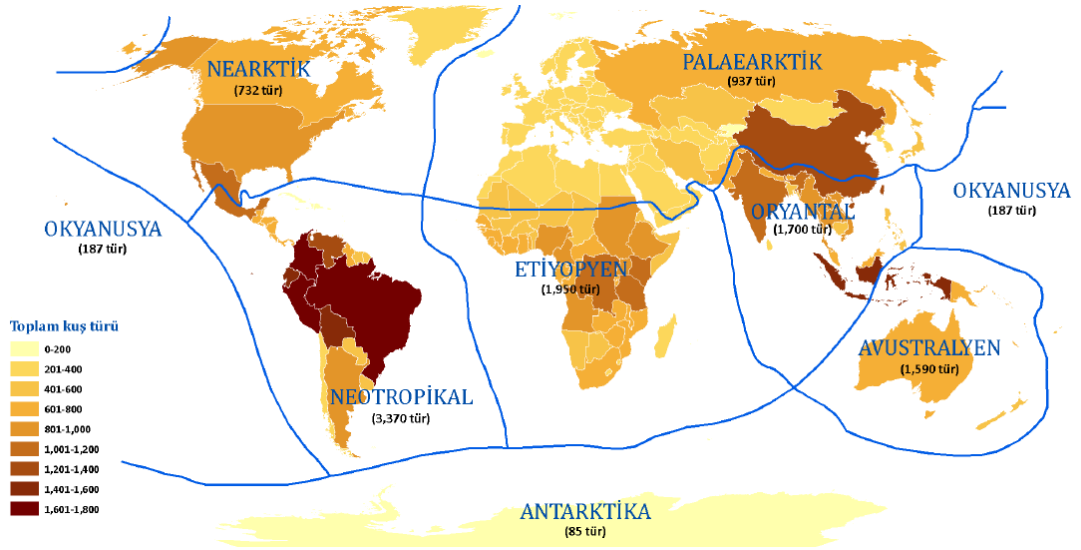
gözlemleridir. 1789'da İngiliz rahip Gilbert White, kendi yaşadığı bölgenin doğa tarihine ait 40 yıllık gözlemlerini yayınlamıştır. Onun çalışması ornitoloji alanında ilk bilimsel nitelikli çalışma olup, bu dönemden sonra çalışmalar daha da hız kazanarak günümüze kadar ulaşmıştır (Yiğit ve diğ., 2008).

Anadolu'da ilk kuş araştırmaları 19.yüzyılda başlamıştır. Bunlar sırasıyla; Strickland (1836), Dickson ve Ross (1839), Gonzenbach (1852, 1858), Krüper (1869, 1875), Krüper ve Hartlaub (1875), Danford (1877/78/1880), Braun (1901/1906), Escherich (1895), Ramsay (1914), Kathariner ve Venzmer (1917), Selous (1900), Weigold (1913/14), Derjugin (1900), Nesterov (1911), Alleon ve Vian (1869/70), Braun (1901) ve Reiser (1904), Steinfatt (1932), Vehbi (1929) gibi araştırmacıların çalışmalarıdır (Arslangündoğdu, 2005).

Türkiye kuş faunası hakkında; 403 (Ergene, 1945), 400 (Kumerlove, 1962), düzenli görülen 376 (Baran ve Yılmaz 1984), 371 (Barış, 1989), 414 (Ertan ve diğ., 1989), 421 (Turan, 1990), 423 (Kızıroğlu, 1993), 418 (Çanakçıoğlu ve Mol, 1996), 450 (Kasperek ve Bilgin, 1996) kuş türünün bulunduğu belirtilmiştir. Türkiye'de ki kuş türü sayısının 453 olduğu ve (Kirwan ve diğ.,1999) bu sayının 465'e kadar yükselebileceği vurgulanmıştır. Tüm bunların yanında ülkemizde bölgesel ve türe özgü ornitoloji çalışmaları son 30 yılda hız kazanmıştır.

Denizli bölgesinde yapılan ornitofauna çalışmaların da 287 tür tespit edilmiştir. Yayınlanmamış veriler, doğa fotoğrafçıların ve kuş gözlemcilerinin kayıtları ile beraber bu sayı 300'e yaklaşmaktadır. Bu çalışmalara baktığımızda sırasıyla; Acıgöl'de 202 (Dijksen ve Kasperek, 1988), Babadağ ilçesinde 42 (Urhan ve diğ., 1999), Acıpayam ve yakın çevresinde 87 (Urhan ve diğ., 2003), Hambat ovası ve yakın çevresinde 159 (Aslan ve diğ., 2004), Çal yöresinde 86 (Urhan ve diğ., 2006), Buldan ilçesi ve çevresinde 84 (Urhan ve diğ., 2007), Acıgöl ve çevresinde 178 (Urhan ve diğ., 2010), Işıklı Gölü ve çevresinde 217 (Tepe ve Urhan, 2011), Kale ilçesi ve çevresinde 119 (Tepe ve diğ., 2012), Pamukkale Üniversitesi Kınıklı Kampüsü ve Çevresinde 108 (Kızılkaya ve diğ., 2012), Sarayköy ilçesinde 162 (Kızılkaya ve diğ., 2013) ve Vali Recep Yazıcıoğlu Baraj Gölü'nde 105 (Kızılkaya ve diğ., 2014) kuş türü tespit edilmiştir.

Tüm bu çalışmalara baktığımızda ülkemiz kuş varlığı açısından oldukça zengindir. Ülkemiz kuş çeşitliliğinin sebeplerini şu şekilde açıklayabiliriz; üç kıtanın kesişme noktasında bulunduğundan dolayı Batı Palearktik bölgeyi (Şekil 1.1) güneydeki kışlama alanlarına bağlamaktadır. Doğu Avrupa'da kuluçkaya yatan milyonlarca kuşun büyük bir kısmı güneydeki kışlama alanlarına ulaşmak için ülkemizden geçmekte, bir kısmı da burada konaklamaktadır. Bunların yanı sıra zengin habitatlar göçen, konaklayan ve üreyen türler için eşsiz bir ortam oluşturmaktadır (Bilgin ve Akçakaya, 1987).



Şekil 1. 1: Kuş Türü Zenginliğinin Biyocoğrafya Bölgeleri ve Ükelere Göre Dağılımı (Birdlife International, 2008)

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de çeşitli problemler doğal yaşamı dolayısıyla gösterge türler sayılan kuşları da etkilemiştir. Buna örnek olarak sulak alanların kurutulması, aşırı avlanma ve zararlılara karşı sürdürülen bilinçsiz tarımsal mücadele gibi sebeplerle *Anhinga rufa* ve *Geronticus eremita* türlerinin neslinin tükenmesini verebiliriz. Alınan önlemler ve yapılan uluslararası anlaşmalara rağmen kuş türlerinin büyük çoğunluğu tehdit altındadır (Kızıroğlu, 2001).

Biyolojik çeşitliliğin korunması açısından büyük öneme sahip olan yaban hayatının; sürdürülebilir bir biçimde planlanması için öncelikle güvenilir bir envantere ihtiyaç duyulmaktadır (Süel, 2008). Sulak alanlar gibi önemli miktarda tür zenginliği barındıran alanlarda envanter çalışması gelecek çalışmalara kaynak oluşturduğundan ve alanda uygulanacak yönetim planına zemin hazırladığından önemlidir. Bu tür çalışmalar ileride yapılacak alan izleme çalışmalarına, özel tür çalışmalarına temel bir veri sunmaktadır (Bacak, 2012).

Bazı arazi kullanım sınıflarındaki değişimler yaban hayatını olumlu yönde etkileyebilmektedir. Örneğin, barajlar, göletler gibi suni yapıların, yaban hayvanları özellikle su kuşları açısından yeni yaşam alanları oluşturması olumlu yöndeki değişimlere örnek olarak gösterilebilir (Ünlü, 2005'den akt. Süel, 2008). Barajlar gibi sonradan kurulan sulak alanlardaki; öncesinde var olan ve sonrasında gelişen kuş varlığının, korunup geliştirilmesi, buraların yönetim planlarının hazırlanmasına bağlıdır. Bu ise sahadaki özellikle kuş türlerinin envanterlerinin yapılmasına bağlıdır. Bunun için de kuş envanter çalışmalarının yapılması son derece önem taşımaktadır (Süel, 2008).

Son yıllarda artan ornitoloji alanındaki tüm çalışmalara rağmen, kuşların Türkiye dağılımlarını ve durumlarını anlamaya yönelik yapılan ornitofauna çalışmalarında eksikliklerin olduğu görülmektedir. Çalışma alanı olarak seçilen Adıgüzel ve Cindere Baraj Gölleri'ne yönelik daha önceden yapılmış herhangi bir ornitofauna çalışması bulunmamaktadır. Bu çalışma ile Adıgüzel Barajı, Cindere Barajı ve yakın çevrelerindeki kuş türlerinin belirlenmesi, türlerin göç statüsünün tespiti, üreme durumlarının belirlenmesi, ileride bu alanda yapılacak olan ornitoloji çalışmalarına altlık oluşturması ve ornitofaunistik açıdan değerlendirilmesinin yapılarak ülkemizde bir kuş veritabanının oluşması çabalarına katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Ayrıca, sulak alanların ve araştırma alanında yaşayan canlıların korunmaları hususunda yöre halkına yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması ve bölgenin korunmasının önemini vurgulamak amaçlanmaktadır.

2. MATERYAL VE METOT

2.1 Materyal

2.1.1 Çalışma Alanının Tanımı

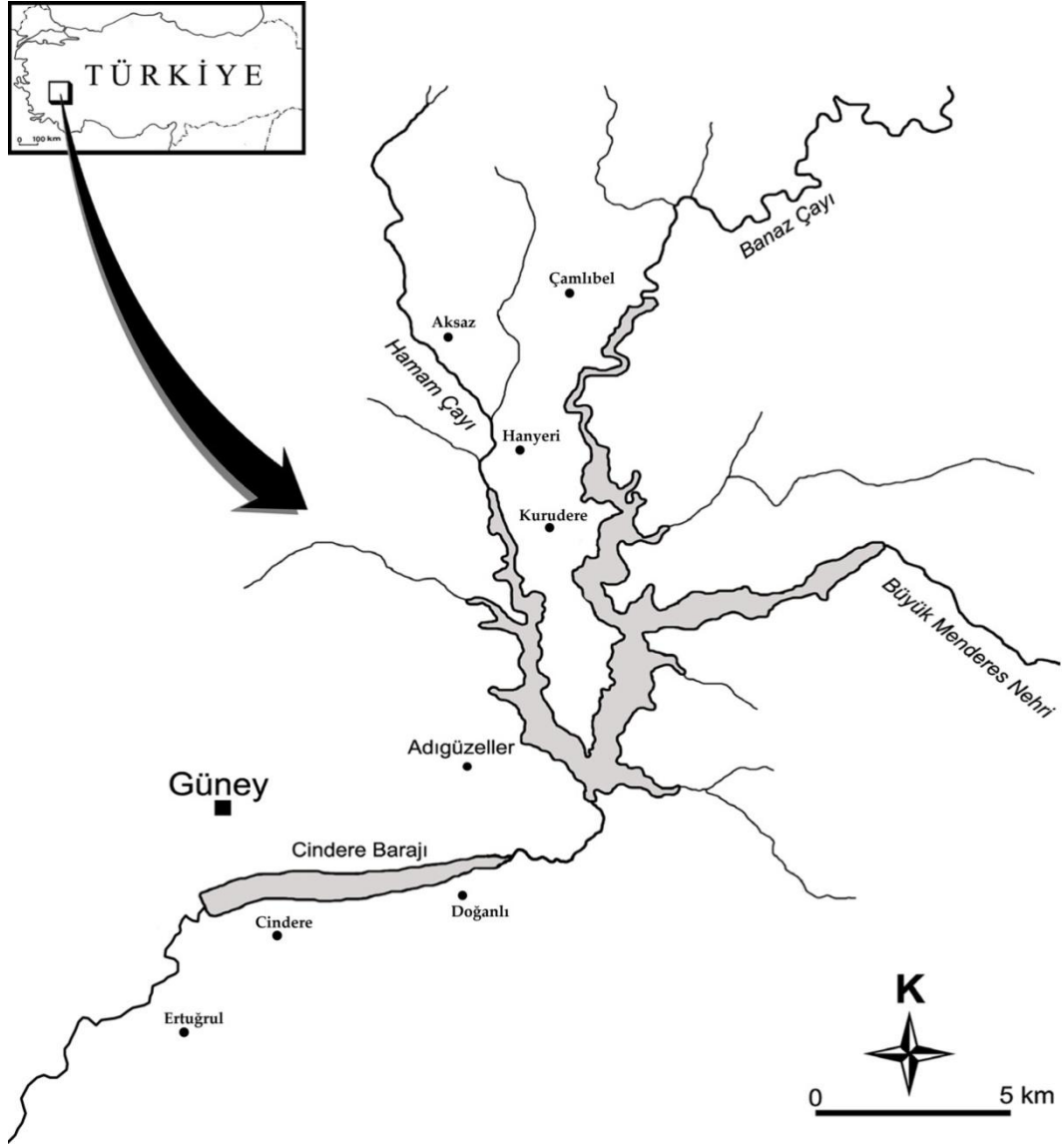
Araştırma alanını oluşturan Adıgüzel ve Cindere Baraj Gölleri ülkemizin önemli bir akarsu havzası olan Büyük Menderes Nehir Havzası'nda yer almaktadır (Şekil 2.1). Bu havza ve bünyesinde bulunan Işıklı Gölü, Adıgüzel, Kemer, Topçam, Karpuzlu, Cindere gibi baraj gölleri ile çevresinde bulunan 173.206 ha alana sahip, verimli Ege topraklarını sulama kapasitesindedir. Sulama kapasitesi içerisinde Adıgüzel Baraj Gölü'nün payı yaklaşık 41.000 ha alandır (Eminoğlu, 2007).



Şekil 2. 1: Büyük Menderes Nehir Havzası (Sömek, 2011)

Adıgüzel Baraj Gölü (Şekil 2.2): Denizli ili Güney ilçesinin 16 km doğusunda yer almaktadır. Büyük Menderes nehri üzerinde inşası 1990 yılında tamamlanan baraj sulama, taşkın önleme ve enerji üretimi amacıyla kurulmuştur. Hamam Çayı'ndan gelen sular ve Banaz Çayı'ndan gelen sular burada Büyük Menderes Nehri ile birleşir. Normal su kotunda, 1076 hm³ hacme ve 26 km²'lik göl alanına sahiptir. Gövde hacmi 7,125 hm³, yükseklik (talvegden) 144 m, güç 62 MW, yıllık

üretim 280 GWh'dır. Baraj Gölü; Denizli ili Güney, Çal, Bekilli ilçeleri ve Uşak ili Ulubey ilçesi sınırları içinde yer almaktadır (Url-1). Coğrafik konum olarak koordinatları: 38°09' kuzey, 29°12' doğudur. Gölün çevresinde yoğun kızılçam ormanları bulunmaktadır. Dar vadiler arasında uzanan göl çevresinde kayalık alanlar, tarım alanları, bağlık ve bahçelik alanlar, açık alanlar ve çok sayıda mermer ocağı bulunmaktadır. Bu alanda balık avı yıl boyunca yasaktır (Url-3)



Şekil 2. 2: Adıgüzel ve Cindere Baraj Gölleri'nin genel görünüşü (Sömek 2011'den değiştirilerek)

Cindere Baraj Gölü (Şekil2.2): Denizli ili Güney ilçesinin 5 km güney batısında yer almaktadır. Büyük Menderes Nehri üzerinde inşası 2009 yılında tamamlanan baraj sulama ve enerji üretimi amacıyla kurulmuştur. Normal su kotunda, 82 hm³ hacme ve 2,8 km²'lik göl alanına sahiptir. Gövde hacmi 4,30 hm³, yükseklik (talvegden) 78 m, güç 29,31 MW, yıllık üretim 88 GWh'dır (Url-1). Coğrafik konum olarak koordinatları: 38°06' kuzey, 29°02' doğudur.

2.1.2 İklim

Güney ilçesi Akdeniz iklim alanı ile karasal iklim arasında bir geçiş noktasında yer aldığı için değişken bir iklim yapısına sahiptir. Genellikle yazın sıcak ve kuru, kışın yağışlı ve soğuktur. Kışın kar yağsa da en çok 5-10 gün yerde kalır. İlçe toprakları deniz seviyesinden yüksek olduğu için kara iklimi özelliği belirginleşir. İlçede en yüksek sıcaklık 41 °C, en düşük sıcaklık -11 °C derecedir. Kışın gece gündüz sıcaklık farkı nedeniyle don olayının sık olması, meyve ve sebzelerin zarar görmesiyle sonuçlanmaktadır. Yağış üzerinde Akdeniz ikliminin etkisi fazladır. Yağış genellikle ilkbahar aylarındadır. Toplam yıllık yağış miktarı yaklaşık ortalama 69,4 kg/m²'dir (Url-2).

2.1.3 Bitki Örtüsü

İlçe toprakları dağlık, engebeli ve iklim yönüyle geçiş noktasında yer aldığından ilçede Akdeniz bitki örtüsüyle step bitki örtüsü birlikte görülür. Yüksek kesimlerde genelde çam, bayır ve yamaçlarda çalı, ardıç, zeytin ve maki örtüsü görülür (Url-2).

2.1.4 Yüzey Şekilleri

Güney ilçesinin yüzey yapısı dağlık ve engebeli bir araziden oluşmaktadır. Büyük Menderes Nehri'nin ilçe sınırları içinde rakımı 320-370 m iken vadinin iki yakasındaki dağların yükseltisi 850 metrenin de üzerine çıkmaktadır. İlçenin Büyük Menderes vadisinde kalan toprakları derelerle ayrılmış engebeli ve yamaçtır.

Kuzeyindeki arazi kuru, taşlı ve verimsiz bir yapıya sahiptir. Toplanan taşlar yığınlar haline getirilerek arada kalan tarlalarda tarım yapılmaktadır. İlçe topraklarının genel dağılımı: %28,1 verimsiz, ürün alınmayan alan, %9,1 otlak alan, %40,3 ormanlık alan, %22,5 tarım alanıdır. Toprak yapısı genellikle killi, taşlı, kuru kumludur (Url-2).

2.2 Metot

Bu çalışma, Haziran 2013 ve Mayıs 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Bu tarihler arasında her ay alanlara 2'şer kez gidilerek Adıgüzel Baraj Gölü'nde 24, Cindere Baraj Gölü'nde 24 olmak üzere 1 yıllık süreçte toplam 48 arazi çalışması gerçekleştirilmiştir. Arazi çalışması yapılan tarihler (Tablo 2. 1) aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. 1: Arazi çalışması tarihleri

Arazi Çalışması Tarihleri					
Dönemler	CBG	ABG	Dönemler	CBG	ABG
6-I	13.06.2013	14.06.2013	12-I	07.12.2013	08.12.2013
6-II	28.06.2013	29.06.2013	12-II	22.12.2013	23.12.2013
7-I	14.07.2013	15.07.2013	1-I	08.01.2014	09.01.2014
7-II	26.07.2013	27.07.2013	1-II	23.01.2014	24.01.2014
8-I	13.08.2013	14.08.2013	2-I	07.02.2014	08.02.2014
8-II	27.08.2013	28.08.2013	2-II	23.02.2014	24.02.2014
9-I	12.09.2013	13.09.2013	3-I	07.03.2014	08.03.2014
9-II	27.09.2013	28.09.2013	3-II	22.03.2014	23.03.2014
10-I	14.10.2013	15.10.2013	4-I	06.04.2014	07.04.2014
10-II	30.10.2013	31.10.2013	4-II	20.04.2014	21.04.2014
11-I	12.11.2013	13.11.2013	5-I	08.05.2014	09.05.2014
11-II	22.11.2013	23.11.2013	5-II	22.05.2014	23.05.2014

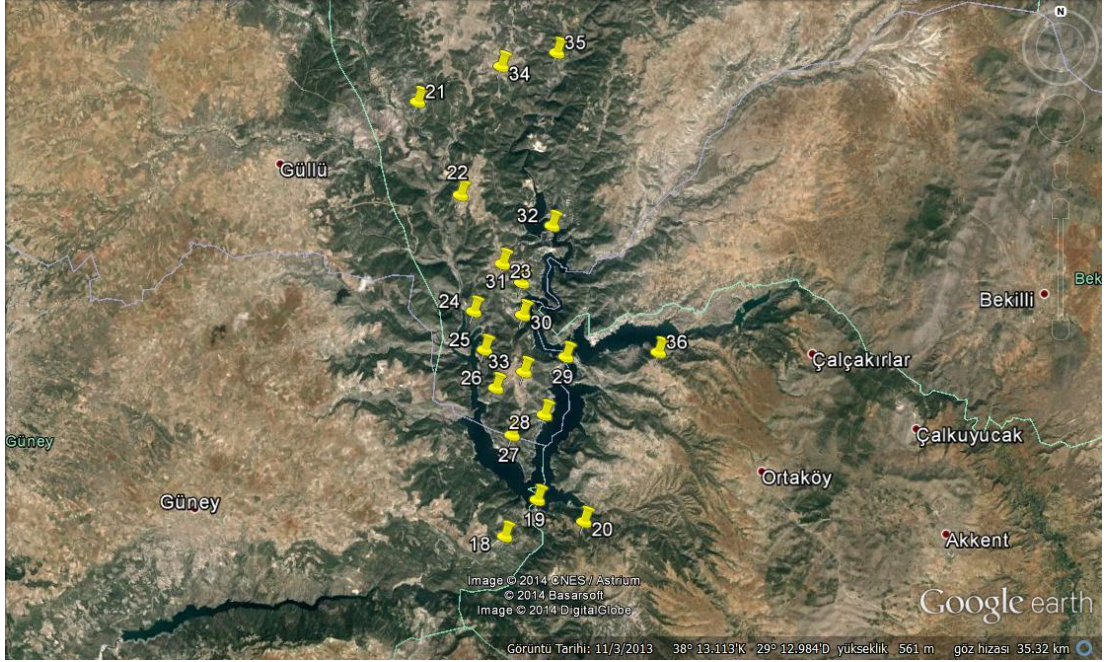
Arazi çalışmaları esnasında doğrudan gözlem tekniklerinin yanında dolaylı gözlem teknikleri de uygulanmıştır. Gözlemler esnasında bulunan ölü bireyler, kuş yuvaları, kuş tüyleri, baykuş peletleri de (kusmuk) incelenerek alanda yaşayan tüm kuş türlerinin tespit edilmesine çalışılmıştır. Araştırmalar gündüz aktif olan kuş

türleri için gün doğumundan gün batımına kadar, geceleri aktif olan kuşlar için gün batımından gece yarısına kadar devam etmiştir. Sayımlar sırasında transekt, noktasal sayım ve rastgele sayım metotları kullanılmıştır (Bibby ve diğ., 1992). Transekt metodunda belli bir rota boyunca ilerlenilmiş, bu sırada da sayım ve gözlemler yapılmıştır. Noktasal sayım (nokta sayımı) metodunda ise belirlenen noktalarda (Şekil2. 3 ve şekil2. 4) en az 30 dakika boyunca kalınarak sayım yapılmıştır. Adıgüzel Baraj Gölü'nde 19, Cindere Baraj Gölü'de ise 17 farklı noktadan gözlem ve sayımlar yapılmıştır. Bu noktaların koordinatları aşağıda verilmiştir (Tablo 2. 2). Uygulanan diğer bir yöntem ise rastgele gözlem metodudur. Güzergâh sırasında gözlemin o günkü şartlarına uygun yerlerde durularak gözlem ve incelemeler yapılmıştır (Bibby ve diğ., 1992).

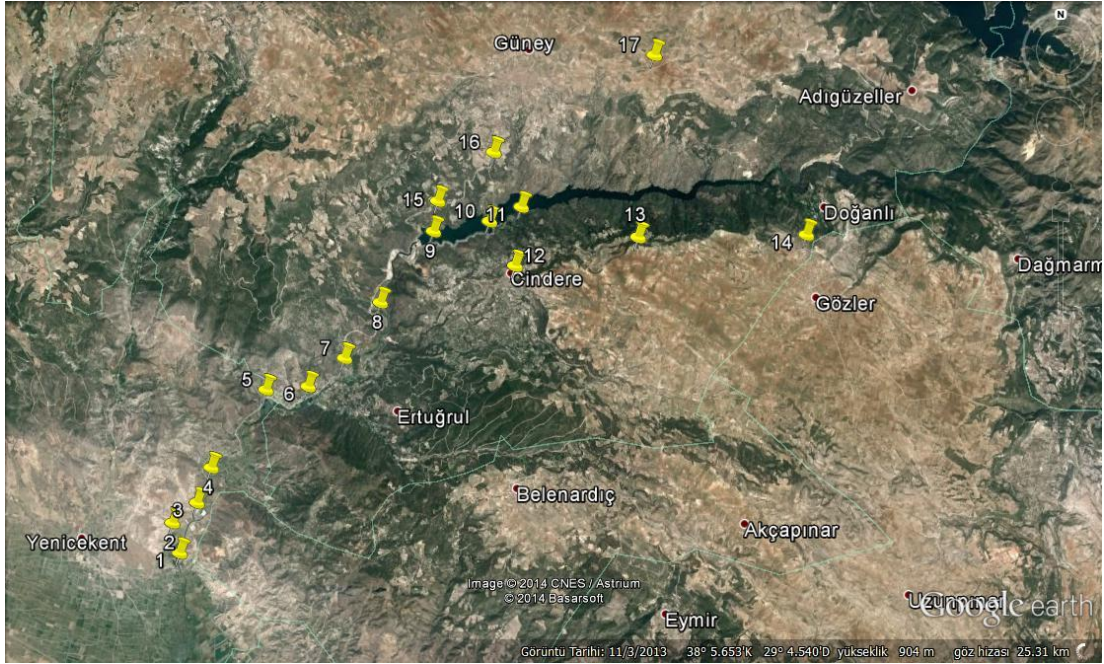
Tablo 2. 2: Gözlem Noktalarının Koordinatları

CBG Gözlem Noktaları			ABG Gözlem Noktaları		
1	38° 02.296'K	28° 57.724'D	18	38° 08.776'K	29° 11.662'D
2	38° 02.723'K	28° 57.588'D	19	38° 09.481'K	29° 12.471'D
3	38° 03.012'K	28° 58.030'D	20	38° 09.073'K	29° 13.640'D
4	38° 03.514'K	28° 58.286'D	21	38° 17.322'K	29° 09.428'D
5	38° 04.627'K	28° 59.271'D	22	38° 15.480'K	29° 10.519'D
6	38° 04.677'K	29° 00.028'D	23	38° 14.130'K	29° 11.580'D
7	38° 05.082'K	29° 00.695'D	24	38° 13.195'K	29° 10.856'D
8	38° 05.876'K	29° 01.328'D	25	38° 12.438'K	29° 11.132'D
9	38° 06.887'K	29° 02.284'D	26	38° 11.687'K	29° 11.420'D
10	38° 07.028'K	29° 03.296'D	27	38° 10.760'K	29° 11.835'D
11	38° 07.236'K	29° 03.864'D	28	38° 11.161'K	29° 12.641'D
12	38° 06.387'K	29° 03.767'D	29	38° 12.306'K	29° 13.176'D
13	38°06.787'K	29° 05.935'D	30	38° 13.127'K	29° 12.090'D
14	38° 06.829'K	29°08.895'D	31	38° 13.765'K	29° 12.059'D
15	38° 07.312'K	29° 02.365'D	32	38° 14.893'K	29° 12.815'D
16	38° 07.997'K	29° 03.367'D	33	38° 12.009'K	29° 12.127'D
17	38° 09.315'K	29° 06.312'D	34	38° 18.019'K	29° 11.526'D
			35	38° 18.304'K	29° 12.922'D
			36	38° 12.403'K	29° 15.483'D

Kuşlar sayılırken aynı kuşu iki kez sayma ihtimaline karşın özellikle su kuşlarının oluşturduğu gruplar derhal sayılarak kayıt altına alınmıştır. Sayımlar bir gün içinde bitirilerek iki alan arasında ki olası yer değiştirmelerden kaynaklanacak çift sayma sorunu ortadan kaldırılmıştır.



Şekil 2. 3: Adıgüzel Baraj Gölü Sayım Noktaları (Url-11)



Şekil 2. 4: Cindere Baraj Gölü Sayım Noktaları (Url-11)

Arazi alışmaları sırasında Bushnell marka 10x50, 10x42 ve Olympus 8x40 dürbünler ile Swarovski 20-60x65 teleskop kullanılmış, kuş türlerinin tespiti için başta Heinzl ve ark. (1995) olmak üzere Mullarney ve ark. (1998), Hayman ve ark. (2005), Kirwan ve ark. (2008) ve Swensson (2009) gibi kuş rehber kitaplarından yararlanılmıştır. Gözlem sonuçları, türlerin gözlem tarihleri ve gözlendiği istasyonlarla birlikte bir arazi defterine kaydedilmiştir. Arazi defterine; türün adı, gözlemlenen fiziksel özellikleri, gözlem alanının yapısı, tür teşhisi yapılamadıysa görülebilen özellikleri, cinsiyet, üreme kodları, gözlem alanındaki iklim koşulları, gözlem tarihi ve saati kaydedilmiştir. Her bir arazi gözleminde tutulan kayıtlar bir araya getirilerek tür listesi oluşturulmuştur. Gözlemlenen türler Canon 7d+400mm tele objektif ile fotoğraflanmıştır. Bu sayede kimi zaman ayırıcı özelliklerin tam olarak görülemediği ve tür ayrımlarının zor olduğu dişi, genç veya yavru bireylerin tanımlaması fotoğraflar yardımıyla daha rahat yapılmıştır. Ayrıca fotoğraflama sayesinde arazi esnasında teşhis edilen türlerin, arazi çalışması sonrası kontrolleri yapılarak daha kesin ve net sonuçlar elde edilmiştir.

2.2.1 Kuş Türlerinin Stattlerinin Belirlenmesi

Çalışma alanlarında tespit edilen kuş türlerinin statüleri tespit edilirken kullanılan yöntem şudur; Yıl boyunca görülen ve üreyen türler “Yerli”, sadece yaz aylarında görülen türler “Yaz Göçmeni”, sadece kış aylarında görülen türler “Kış Göçmeni” ve ilkbahar ve/veya sonbahar gn esnasında alanda kısa süreli görülen türler “Transit Ger” olarak adlandırılmıştır (Arslangündoğdu, 2005).

2.2.2 Kuş Türlerinin Risk Durumlarının Belirlenmesi

Çalışma alanlarında tespit edilen kuş türlerinin risk durumları “The International Union for Conservation of Nature” (IUCN) tarafından yayınlanan Kırmızı Liste (Red List)’ye göre belirlenmiştir. Kırmızı listede toplam 9 kategori bulunmaktadır. Bu kategoriler; “Değerlendirilmedi/Not Evaluated (NE)”, “Yetersiz Veri/Data Deficient (DD)”, “Aşari endişe/Least Concern (LC)”, “Tehlikeye yakın/NearThreatened (NT)”, “Hassas/Vulnerable (VU)”, “Tehlikede/Endangered

(EN)”, “Kritik/Critically Endangered (CR)”, “ Doğada Tükenmiş/Extinct in the Wild (EW)” ve “Nesli Tükenmiş/Extinct (EX)” (Url-4)

2.2.3 Kuş Türlerinin Üreme Durumlarının Belirlenmesi

Türlerin üreme durumlarının belirlenmesinde, Hagemeyer ve Blair (1997)’in (Tablo 2. 3) çalışmasında belirtilen üreme durum ya da davranışlarına ilişkin üç kategoriye ayrılan 16’lı kod listesi kullanılmıştır.

Tablo 2. 3: Hagemeyer ve Blair (1997)'e göre üreme kodları ve kategorileri

ÜREME KODLARI		
OLASI	1	Tür, üreme döneminde olası üreme habitatında gözlemlendi.
	2	Üreme döneminde öten ya da üreme çağrıları duyulan erkek(ler) gözlemlendi.
MUHTEMEL	3	Üreme döneminde uygun üreme habitatında bir çift gözlemlendi.
	4	En az iki farklı günde yer sahiplenme davranışları ile belirgin bir teritoryum gözlemlendi.
	5	Çiftleşme ve kur davranışı
	6	Muhtemel bir yuvayı ziyaret
	7	Erişkinlerin heyecanlı davranışları ve endişeli ötüşleri
	8	Erişkinlerde kuluçkaya yatma açıklığı belirlendiği(elde gözlem)
	9	Yuva yapımı ya da yuva deliği açma
KESİN	10	Erişkin ilgiyi kendine çekiyor ya da yaralı taklidi yapıyor
	11	Kullanılan yuva ya da yumurta kabukları bulundu. (Çalışma süresinde yapılmış ya da kullanılmakta olan)
	12	Yeni uçmaya başlamış (ötücü kuşlar gibi) ya da tüysüz yavru
	13	Kullanılan yuva olduğunu gösteren, yuvaya giren ya da çıkan bireyler (Yüksekte görülmeyen yuvalar, yuva delikleri de dahil) ya da kuluçkaya yatan birey gözlemlendi.
	14	Erişkin yuvadan atık taşıyor ya da yuvaya yemek getiriyor.
	15	Yumurta içeren yuva
	16	İçinde yavru olan ya da yavru sesi gelen yuva

2.2.4 İstatiksel Uygulamalar

Tespit edilen türler esas alınarak türlerin görülme sıklığının ve alandaki baskınlıklarının, hesaplanmasındaki analizler Kocataş (1997)'tan alınmıştır. Tür çeşitliliği analizlerinde ise Shannon-Wiener Fonksiyonu ve Margalef indeksi kullanılmıştır (Gülsoy ve Özkan, 2008)

2.2.4.1 Sıklık Analizi

Sıklık analizi bir türün araştırma sahasındaki bulunma yüzdesini ifade etmektedir. Türün gözlem sayısı tüm gözlem sayısına bölünerek 100'le çarpımı sıklık değerini vermektedir (Kocataş, 1997).

$$\text{Sıklık}(F) = N_a / N_n \times 100$$

F= Sıklık

N_a = Türün gözlem sayısı

N_n = Tüm gözlem sayısı

Bir kommunitedeki türlerin sıklık dereceleri 5 kategoride incelenir;

% 1-20: Nadir gözlenen türler

% 21-40: Seyrek gözlenen türler

% 41-60: Genellikle gözlenen türler

% 61-80: Çoğunlukla gözlenen türler

% 81-100: Devamlı gözlenen türler.

2.2.4.2 Baskınlık Analizi

Bir türe ait bireylerin tüm türlere ait bireylere göre yayılma alanı oranı veya bir türe ait birey sayısı ile tüm türlere ait toplam birey sayısı arasındaki oranın yüzde anlatımıdır (Kocataş, 1997).

$$\text{Baskınlık (B)} = N_a / N_n \times 100$$

B = Baskınlık

N_a = Bir türe ait birey sayısı

N_n = Tüm türlere ait birey sayılarının toplamı

2.2.4.3 Shannon-Wiener Fonksiyonu (*H*)

En çok kullanılan çeşitlilik indeksi Shannon-Wiener'dir. *H*'nin yüksek değerleri yüksek çeşitliliği ifade eder (Girgin ve Kazancı 1998). Shannon-Wiener İndeksinin limitleri 0-5 arasında olup, nadiren 5'i geçtiği görülür ve 5'e yaklaştıkça alandaki tür çeşitliliğinin arttığı anlaşılır (Kocataş, 1997).

$H = -\sum \{ p_i \log (p_i) \}$ formülü ile hesaplanır. Burada, *p* türlerin oransal değerini ifade etmektedir. Türlerin oransal değerlerinin "ln" değerleri alınır ve bu değer tür sayısı ile carpılır. Butun türlerin "ln" değerlerinin kendilerine ait sayısı ile carpımları toplamının negatif çarpım değeri, Shannon-Wiener (*H*) değerini vermektedir (Gülsoy ve Özkan, 2008).

2.2.4.4 Margalef Çeşitlilik İndeksi (*D*)

Margalef indeksi tür sayısına bağımlı bir değişim gösterir ve belirli limit değerleri olmaması nedeni ile daha çok bağıl karşılaştırmalar yapılmasını sağlar (Kocataş 1997).

$D = (S-1)/\ln N$ formülü ile hesaplanır. Burada, *S* tür sayısı ve *N* ise ornekte yer alan toplam birey adedidir (Gülsoy ve Özkan 2008)

2.2.4.5 Sorenson Benzerlik Analizi

Örnekler ve örnekleme noktaları arasındaki tür kompozisyonu sınıflamasına benzerlik analizi denir (Kocataş, 1997).

$Q = 2c / a + b$ formülü ile hesaplanır.

Q = Sorensen benzerlik indeksi; *c* = Ortak tür sayısı; *a* = Karşılaştırılan I. göldeki tür sayısı; *b* = Karşılaştırılan II. göldeki tür sayısı

3. BULGULAR

3.1 Araştırma Alanlarında Tespit Edilen Kuş Türleri

Haziran 2013-Mayıs 2014 tarihleri arasında yapılan bu çalışmada, Denizli ve Uşak il sınırları içersinde bulunan Adıgüzel Baraj Gölü'nde ve Denizli il sınırları içersinde yer alan Cindere Baraj Gölü'nde 16 takıma ait 44 familyadan 149 tür tespit edilmiştir. Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN)'in verilerine göre; 3 tür NT (Near Threatened/Tehlikeye yakın) kategorisindedir. Geriye kalan 146 tür ise LC (Least Concern/Düşük risk) kategorisindedir.

Her araştırma sahası için 24'er arazi çalışması neticesinde Adıgüzel Baraj Gölü'nde 15 takıma ait 39 familyadan 132 tür tespit edilmiştir. Bu türlerden 50 tanesi (%38) yerli, 39 tanesi (%30) yaz göçmeni, 23 tanesi (%17) kış göçmeni ve 20 tanesi (%15) transit göçerdir. Cindere Baraj Gölü'nde ise 16 takıma ait 41 familyadan 127 tür tespit edilmiştir. Bu türlerden 51 tanesi (%40) yerli, 35 tanesi (%28) yaz göçmeni, 18 tanesi (%14) kış göçmeni ve 23 tanesi (%18) transit göçerdir. Tespit edilen türlerden 110 tanesi iki araştırma sahası içinde ortak türlerdir. Çalışmada tespit edilen türlerin, takım ve familyaları ile Latince ve Türkçe isimleri, risk durumları, alanlar bazında statüleri ve üreme durumları Tablo 3,1'de verilmiştir. Adıgüzel Baraj Gölü kuş türlerinin çalışma dönemlerine göre sayıları Tablo 3. 2'de ve Cindere Baraj Gölü kuş türlerinin çalışma dönemlerine göre sayıları Tablo 3. 3'de ayrıntılı olarak verilmiştir.

Alan: ABG: Adıgüzel Baraj Gölü, CBG: Cindere Baraj Gölü; **Statü(St):** Y: Yerli, YG: Yaz Göçmeni, KG: Kış göçmeni, TG: Transit Göçer; **IUCN Kriterleri:** NT: Near Threatened (Tehlikeye yakın), LC: Least Concern (Önceliği düşük); **Üreme Durumu(Ü.D.):** Kesin(K), Muhtemel (M), Olası(O)

Tablo 3. 1: Araştırma alanında tespit edilen kuş türleri, takım ve familyaları, risk durumları, üreme durumları ve alanlar bazında statüleri.

No	Takım	Familya	Türkçe İsim	Bilimsel İsim	ABG	CBG	IUCN	Ü.D.
1	Podicipediformes	Podicipedidae	Küçük batağan	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	KG	Y	LC	M
2			Bahri	<i>Podiceps cristatus</i>	KG	TG	LC	-
3	Pelecaniformes	Phalacrocoracidae	Karabatak	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Y	Y	LC	K
4	Ciconiformes	Ardeidae	Küçük balaban	<i>Ixobrychus minutus</i>	-	YG	LC	O
5			Gece balıkçılı	<i>Nycticorax nycticorax</i>	YG	-	LC	O
6			Küçük ak balıkçıl	<i>Egretta garzetta</i>	YG	TG	LC	M
7			Büyük ak balıkçıl	<i>Casmerodius albus</i>	KG	-	LC	-
8			Gri balıkçıl	<i>Ardea cinerea</i>	Y	KG	LC	K
9		Cioniidae	Kara leylek	<i>Ciconia nigra</i>	YG	TG	LC	M
10			Leylek	<i>Ciconia ciconia</i>	TG	-	LC	-
11		Anseriformes	Anatidae	Fiyu	<i>Anas penelope</i>	KG	-	LC
12	Çamurcun			<i>Anas crecca</i>	KG	KG	LC	-
13	Yeşilbaş			<i>Anas platyrhynchos</i>	KG	KG	LC	-
14	Kılkuyrak			<i>Anas acuta</i>	KG	-	LC	-
15	Çıkrıkçım			<i>Anas querquedula</i>	-	TG	LC	-
16	Kaşıkğaga			<i>Anas clypeata</i>	KG	-	LC	-
17	Falconiformes	Accipitridae	Ak kuyruklu kartal	<i>Haliaeetus albicilla</i>	KG	-	LC	-

Tablo 3. 1'in Devamı

18	Falconiformes	Accipitridae	Yılan kartalı	<i>Circaetus gallicus</i>	YG	TG	LC	O
19			Saz delicesi	<i>Circus aeruginosus</i>	-	TG	LC	-
20			Gökçe delice	<i>Circus cyaneus</i>	TG	TG	LC	-
21			Çayır delicesi	<i>Circus pygargus</i>	TG	TG	LC	-
22			Atmaca	<i>Accipiter nisus</i>	KG	KG	LC	-
23			Şahin	<i>Buteo buteo</i>	KG	KG	LC	-
24			Kızıl şahin	<i>Buteo rufinus</i>	Y	Y	LC	O
25			Falconidae	Kerkenez	<i>Falco tinnunculus</i>	Y	KG	LC
26		Gökdoğan		<i>Falco peregrinus</i>	Y	-	LC	M
27		Galliformes	Tetraonidae	Kımalı keklik	<i>Alectoris chukar</i>	Y	Y	LC
28	Gruiformes	Rallidae	Sukılavuzu	<i>Rallus aquaticus</i>	-	K	LC	-
29			Sutavuğu	<i>Gallinula chloropus</i>	-	Y	LC	K
30			Sakarmeke	<i>Fulica atra</i>	-	TG	LC	-
31	Charadiiformes	Rucurvirostridae	Uzunbacak	<i>Himantopus himantopus</i>	YG	-	LC	O
32		Charadriidae	Halkalı küçük cılıbıt	<i>Charadrius dubius</i>	-	YG	LC	M
33		Scolopacidae	Suçulluğu	<i>Gallinago gallinago</i>	KG	KG	LC	-
34			Çulluk	<i>Scolopax rusticola</i>	KG	-	LC	-
35			Bataklık düdükçünü	<i>Tringa stagnatilis</i>	TG	TG	LC	-
36			Yeşil düdükçün	<i>Tringa ochropus</i>	KG	KG	LC	-
37			Orman Düdükçün	<i>Tringa glareol</i>	TG	TG	LC	-
38			Dere düdükçünü	<i>Actitis hypoleucos</i>	-	TG	LC	-
39		Laridae	Akdeniz martısı	<i>Larus melanocephalus</i>	TG	-	LC	-

Tablo 3. 1'in Devamı

40	Charadiiformes	Laridae	Karabaş martı	<i>Larus ridibundus</i>	KG	-	LC	-
41		Sternidae	Bıyıklı sumru	<i>Chlidonias hybrida</i>	TG	-	LC	-
42			Ak kanatlı sumru	<i>Chlidonias leucopterus</i>	TG	-	LC	-
43	Columbiformes	Columbidae	Kaya güvercini	<i>Columba livia</i>	Y	Y	LC	K
44			Tahtalı	<i>Columba palumbus</i>	Y	Y	LC	K
45			Kumru	<i>Streptopelia decaocto</i>	Y	Y	LC	K
46			Üveyik	<i>Streptopelia turtur</i>	YG	YG	LC	M
47	Cuculiformes	Cuculidae	Tepeli guguk	<i>Clamator glandarius</i>	TG	TG	LC	-
48			Guguk	<i>Cuculus canorus</i>	YG	YG	LC	O
49	Strigiformes	Strigidae	İshakkuşu	<i>Otus scops</i>	YG	YG	LC	K
50			Puhu	<i>Bubo bubo</i>	Y	-	LC	M
51			Kukumav	<i>Athene noctua</i>	Y	Y	LC	K
52			Alaca baykuş	<i>Strix aluco</i>	Y	Y	LC	O
53			Kulaklı orman baykuşu	<i>Asio otus</i>	YG	YG	LC	K
54	Caprimulgiformes	Caprimulgidae	Çobanaldatan	<i>Caprimulgus europaeus</i>	YG	YG	LC	M
55	Apodiformes	Apodidae	Ebabil	<i>Apus apus</i>	YG	YG	LC	K
56			Boz ebabil	<i>Apus pallidus</i>	TG	-	LC	-
57	Coraciiformes	Alcedinidae	Yalıçapkını	<i>Alcedo atthis</i>	-	KG	LC	-
58		Meropidae	Arıkuşu	<i>Merops apiaster</i>	TG	TG	LC	-
59		Coraciidae	Gökkuşgun	<i>Coracias garrulus</i>	-	TG	NT	-
60		Upupidae	İbibik	<i>Upupa epops</i>	YG	YG	LC	K
61	Piciformes	Picidae	Boyunçeviren	<i>Jynx torquilla</i>	-	TG	LC	-

Tablo 3. 1'in Devamı

62	Piciformes	Picidae	Alaca ağaçkakan	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Y	Y	LC	K	
63			Ortanca ağaçkakan	<i>Dendrocopos medius</i>	Y	Y	LC	K	
64	Passeriformes	Alaudidae	Boğmaklı toygar	<i>Melanocorypha calandra</i>	Y	Y	LC	K	
65			Bozkır toygarı	<i>Calendrella brachydactyla</i>	YG	YG	LC	O	
66			Küçük boğmaklı toygar	<i>Melanocorypha bimaculata</i>	YG	-	LC	O	
67			Tepeli toygar	<i>Galerida cristata</i>	Y	Y	LC	K	
68			Orman toygarı	<i>Lullula arborea</i>	Y	Y	LC	M	
69			Tarlakuşu	<i>Alauda arvensis</i>	Y	Y	LC	M	
70			Hirundinidae	Kır kırlangıcı	<i>Hirundo rustica</i>	YG	YG	LC	K
71				Kızıl kırlangıç	<i>Hirundo daurica</i>	YG	YG	LC	K
72		Ev kırlangıcı		<i>Delichon urbicum</i>	YG	YG	LC	K	
73		Motacillidae	Kır incirkuşu	<i>Anthus campestris</i>	YG	YG	LC	O	
74			Dağ incirkuşu	<i>Anthus spinoletta</i>	KG	KG	LC	-	
75			Sarı kuyruksallayan	<i>Motacilla flava</i>	TG	TG	LC	-	
76			Dağ kuyruksallayanı	<i>Motacilla cinerea</i>	-	Y	LC	M	
77			Ak kuyruksallayan	<i>Motacilla alba</i>	Y	Y	LC	K	
78		Troglodytidae	Çitkuşu	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Y	Y	LC	M	
79		Prunellidae	Dağbülbülü	<i>Prunella modularis</i>	KG	KG	LC	-	
80		Muscicapidae	Çalı bülbülü	<i>Erythropygia galactotes</i>	YG	YG	LC	K	
81			Kızılgerdan	<i>Erithacus rubecula</i>	KG	KG	LC	-	
82			Bülbül	<i>Luscinia megarhynchos</i>	YG	YG	LC	K	
83			Taş bülbülü	<i>Irania gutturalis</i>	YG	-	LC	M	

Tablo 3. 1'in Devamı

84	Passeriformes	Muscicapidae	Kara kızılkuşuk	<i>Phoenicurus ochruros</i>	KG	KG	LC	-
85			Kızılkuşuk	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	TG	TG	LC	-
86			Çayır taşkuşu	<i>Saxicola rubetra</i>	YG	-	LC	M
87			Taşkuşu	<i>Saxicola torquatus</i>	KG	KG	LC	-
88			Boz kuyrukkakan	<i>Oenanthe isabellina</i>	YG	YG	LC	K
89			Kuyrukkakan	<i>Oenanthe oenanthe</i>	YG	YG	LC	K
90			Kara kulaklı kuyrukkakan	<i>Oenanthe hispanica</i>	YG	YG	LC	K
91			Ak sırtlı kuyrukkakan	<i>Oenanthe finschii</i>	-	Y	LC	K
92			Benekli sinekkapan	<i>Muscicapa striata</i>	TG	TG	LC	-
93			Alaca sinekkapan	<i>Ficedula semitorquata</i>	TG	-	NT	-
94			Halkalı sinekkapan	<i>Ficedula albicollis</i>	TG	TG	LC	-
95			Kara sinekkapan	<i>Ficedula hypoleuca</i>	TG	TG	LC	-
96			Gökardıç	<i>Monticola solitarius</i>	Y	Y	LC	K
97			Turdidae	Karatavuk	<i>Turdus merula</i>	Y	Y	LC
98		Öter ardıç		<i>Turdus philomelos</i>	KG	KG	LC	-
99		Ökse ardıcı		<i>Turdus viscivorus</i>	Y	Y	LC	M
100		Sylviidae	Kamışbülbulü	<i>Cettia cetti</i>	Y	Y	LC	K
101			Bıyıklı kamışçın	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	-	YG	LC	O
102			Saz kamışçını	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	-	YG	LC	O
103			Büyük kamışçın	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	YG	YG	LC	K
104			Ak mukallit	<i>Hippolais pallida</i>	YG	YG	LC	K
105	Maskeli ötleğen		<i>Sylvia melanocephala</i>	Y	Y	LC	K	

Tablo 3. 1'in Devamı

106	Passeriformes	Sylviidae	Kara boğazlı ötleğen	<i>Sylvia rueppelli</i>	YG	YG	LC	M
107			Çizgili ötleğen	<i>Sylvia nisoria</i>	TG	-	LC	-
108			Küçük akgerdanlı ötleğen	<i>Sylvia curruca</i>	YG	YG	LC	O
109			Akgerdanlı ötleğen	<i>Sylvia communis</i>	YG	YG	LC	O
110			Kara başlı ötleğen	<i>Sylvia atricapilla</i>	TG	TG	LC	-
111			Çıvgın	<i>Phylloscopus collybita</i>	Y	Y	LC	O
112			Söğütbülbulü	<i>Phylloscopus trochilus</i>	TG	TG	LC	-
113			Reguliidae	Sürmeli çalığı	<i>Regulus ignicapilla</i>	KG	KG	LC
114		Aegithalidae	Uzun kuyruklu baştankara	<i>Aegithalos caudatus</i>	Y	Y	LC	M
115		Paridae	Ak yanaklı baştankara	<i>Parus lugubris</i>	Y	-	LC	M
116			Çam baştankarası	<i>Parus ater</i>	Y	Y	LC	K
117			Mavi baştankara	<i>Parus caeruleus</i>	Y	Y	LC	K
118			Büyük baştankara	<i>Parus major</i>	Y	Y	LC	K
119		Sittidae	Anadolu sıvacısı	<i>Sitta krueperi</i>	Y	Y	NT	M
120			Kaya sıvacısı	<i>Sitta neumayer</i>	Y	Y	LC	K
121		Remizidae	Çulhakuşu	<i>Remiz pendulinus</i>	-	Y	LC	K
122		Oriolidae	Sarıasma	<i>Oriolus oriolus</i>	YG	YG	LC	M
123		Laniidae	Kızıl sırtlı örümcekkuşu	<i>Lanius collurio</i>	YG	YG	LC	M
124			Kara alınlı örümcekkuşu	<i>Lanius minor</i>	YG	YG	LC	M
125			Kızıl başlı örümcekkuşu	<i>Lanius senator</i>	YG	YG	LC	M
126			Maskeli örümcekkuşu	<i>Lanius nubicus</i>	YG	YG	LC	M
127		Corvidae	Alakarga	<i>Garrulus glandarius</i>	Y	Y	LC	K

Tablo 3. 1'in Devamı

128	Passeriformes	Corvidae	Saksağan	<i>Pica pica</i>	Y	Y	LC	K
129			Ekin kargası	<i>Corvus frugilegus</i>	Y	Y	LC	K
130			Leş kargası	<i>Corvus corone</i>	Y	Y	LC	K
131			Kuzgun	<i>Corvus corax</i>	Y	Y	LC	K
132		Sturnidae	Sığırcık	<i>Sturnus vulgaris</i>	Y	Y	LC	K
133		Passeridae	Serçe	<i>Passer domesticus</i>	Y	Y	LC	K
134			Söğüt serçesi	<i>Passer hispaniolensis</i>	YG	YG	LC	M
135			Ağaç serçesi	<i>Passer montanus</i>	-	Y	LC	K
136			Kaya serçesi	<i>Petronia petronia</i>	Y	Y	LC	K
137		Fringillidae	İspinoz	<i>Fringilla coelebs</i>	Y	Y	LC	K
138			Küçük iskete	<i>Serinus serinus</i>	Y	Y	LC	M
139			Florya	<i>Carduelis chloris</i>	Y	Y	LC	M
140			Saka	<i>Carduelis carduelis</i>	Y	Y	LC	K
141			Kara başlı iskete	<i>Carduelis spinus</i>	KG	KG	LC	-
142			Ketenkuşu	<i>Carduelis cannabina</i>	Y	Y	LC	M
143			Kocabaş	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Y	Y	LC	O
144			Bahçe çintesi	<i>Emberiza cirrus</i>	Y	Y	LC	K
145		Emberizidae	Kaya çintesi	<i>Emberiza cia</i>	Y	Y	LC	K
146			Kirazkuşu	<i>Emberiza hortulana</i>	YG	YG	LC	O
147			Kızıl kirazkuşu	<i>Emberiza caesia</i>	YG	YG	LC	M
148	Kara başlı çinte		<i>Emberiza melanocephala</i>	YG	YG	LC	O	
149	Tarla çintesi		<i>Miliaria calandra</i>	Y	Y	LC	K	

Tablo 3. 2: Adıgüzel Baraj Gölü aylık birey sayıları

Türler	6-I	6-II	7-I	7-II	8-I	8-II	9-I	9-II	10-I	10-II	11-I	11-II	12-I	12-II	1-I	1-II	2-I	2-II	3-I	3-II	4-I	4-II	5-I	5-II	Toplam
<i>Tachybaptus ruficollis</i>								13	17	14	25	22	27	34	41	27	18	21	11						270
<i>Podiceps cristatus</i>									16	18	10	27	18	11	86	45	28	65	21	12	5				362
<i>Phalacrocorax carbo</i>	1160	1340	2620	1860	980	546	267	211	226	176	120	86	146	258	280	376	675	786	824	872	1106	1060	1046	960	17981
<i>Nycticorax nycticorax</i>	3	2	1		1																	2		1	10
<i>Egretta garzetta</i>	6	4	11	8	1	5	4														3	12	5		59
<i>Casmerodius albus</i>									3	8	7	11	5	9	18	10	13								84
<i>Ardea cinerea</i>	123	146	189	223	152	86	58	46	51	36	23	37	18	25	33	16	38	56	73	81	112	160	165	140	2087
<i>Ciconia nigra</i>	3	1	2																			1	2		9
<i>Ciconia ciconia</i>				126	8																16				150
<i>Anas penelope</i>													6		12	3	5	4							30
<i>Anas crecca</i>														16	46	23	11	8							104
<i>Anas platyrhynchos</i>									32	23		56	42		986	243	152	181	16						1731
<i>Anas acuta</i>													5		16	5	1	3							30
<i>Anas clypeata</i>											7		5		12	8	5		6						43
<i>Haliaeetus albicilla</i>					1			1			2		1		2			1	1						9
<i>Circaetus gallicus</i>		1	2		1	1		2													2		1	1	11
<i>Circus cyaneus</i>													1		1										2
<i>Circus pygargus</i>																					1	2			3
<i>Accipiter nisus</i>								1	2	1		1		1	1	2	1	1	1	2		1			15
<i>Buteo buteo</i>								2	1		1	2	1	2	3	1		1	2		1		1		18
<i>Buteo rufinus</i>		1	1		1	1	1	1	2	1	1		1		2	1		1	2		2	1		1	21
<i>Falco tinnunculus</i>	2	1	1	2		3	1			1	2		2	1			2		1			1		2	22
<i>Falco peregrinus</i>	2			1		2	2	1		1			1		1			2		1	2	2	1		19
<i>Alectoris chukar</i>	12	10		22		18	10		26		8			28	16			12	17		6	8	4	4	201

Tablo 3. 2'nin Devamı

<i>Himantopus himantopus</i>	2	2	4	3	2																1	2	2	2	20
<i>Gallinago gallinago</i>												2		5		3	2	5							17
<i>Scolopax rusticola</i>													1		2	1	1	3							8
<i>Tringa stagnatilis</i>																				2	1				3
<i>Tringa ochropus</i>							3	7		2		3		3	7	2		2							29
<i>Tringa glareol</i>					1															2					3
<i>Larus melanocephalus</i>																					3				3
<i>Larus ridibundus</i>					3	8											6	5							22
<i>Chlidonias hybrida</i>						2															4				6
<i>Chlidonias leucopterus</i>				2															1						3
<i>Columba livia</i>	12	19	15	13		12	27	30	26	21	10	12	20	12	8	16	5	13	7	12	6	18	12	15	341
<i>Columba palumbus</i>	5	8	3	5	6	12	8	16	33	46	15	76	121	25	267	161	66	28	15	22	8	16	15	22	999
<i>Streptopelia decaocto</i>	18	18	13	15	28	42	23	15	45	83	52	41	28	17	15	13	26	35	21	19	28	17	26	12	650
<i>Streptopelia turtur</i>	12	17	26	15	12	5															13	28	18	15	161
<i>Clamator glandarius</i>						1	1															2	1		5
<i>Cuculus canorus</i>	2	1	2	2	1	2	3														3	6	2	2	26
<i>Otus scops</i>	2	1		2	1	3	2															3	2	2	18
<i>Bubo bubo</i>	1		1			1				1		1				1				1	1			1	9
<i>Athene noctua</i>	1	2	1	3	2	4	2	1	2	2	1	1	3	2	1	2	1	1	2	3	2	2	1	2	44
<i>Strix aluco</i>		1		1		1	1		1			1	1					1	1		2	1	1	2	15
<i>Asio otus</i>	4	4	2	1																		3	2	5	21
<i>Caprimulgus europaeus</i>	2		2	1		1	3															4	2	2	17
<i>Apus apus</i>	6	12	10	8																	16	13	15	8	88
<i>Apus pallidus</i>	6			5																	8				19
<i>Merops apiaster</i>					12	52	25															44	22		155

Tablo 3. 2'nin Devamı

<i>Upupa epops</i>	9	6	7	5	5	4	8														15	7	10	76	
<i>Dendrocopos syriacus</i>	4	2	5	2	3	3	4	1	2	2	3	4	2	2	4	3	3	4	2	3	2	2	4	3	69
<i>Dendrocopos medius</i>	2		3	2	2		2	2		3	1		2	2	1		3	2		1	3	2	2	1	36
<i>Melanocorypha calandra</i>	4	5		2		3	2			4		3		2	2		3	2	3		2	2		2	41
<i>Calendrella brachydactyla</i>	2		3		4	3																7	2	1	22
<i>Melanocorypha bimaculata</i>	5	2		3	5																	4	1	2	22
<i>Galerida cristata</i>	16	14	22	24	18	21	13	8	19	5	16	23	11	16	9	12	24	18	12	15	7	13	16	20	372
<i>Lullula arborea</i>	3	2	2		4			3		2		8	16	25	13		8		4	2	3	3	2		100
<i>Alauda arvensis</i>	12	8	15	4	9	3	15	5	14	18	5	7	9	16	23	28	19	15	9	7	5	9	5	11	271
<i>Hirundo rustica</i>	22	18	21	13	41	32	11														21	16	24	15	234
<i>Hirundo daurica</i>	8	7	5	4	8	7	12														9	12	5	13	90
<i>Delichon urbicum</i>	49	72	80	51	73	47	23	15										8	15	22	35	46	33	55	624
<i>Anthus campestris</i>	2	1	2		3	5															5	4	1	2	25
<i>Anthus spinoletta</i>												3	2	6	5	3	2	2	3						26
<i>Motacilla flava</i>							18	21													13	15			67
<i>Motacilla alba</i>									5	3	6	4	5		17	10	8	5	6	5	12				86
<i>Troglodytes troglodytes</i>	3			2			1	2		2		2	2	3	4	4	1	2	3	2	2	2	1		38
<i>Prunella modularis</i>									3			3	2	2	6	5	1								22
<i>rythropygia galactotes</i>	2		1	2	1																1			2	9
<i>Erithacus rubecula</i>									5	10	7	10	12	8	6	9	5	6	3						81
<i>Luscinia megarhynchos</i>	2	2	2	2	2																5	3	2	2	22
<i>Irania gutturalis</i>	3	2	3	2	2	1															5	2	2	4	26
<i>Phoenicurus ochruros</i>									6	9	5	4	5	7	6	4	3	4	3						56
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>								4	3										5	3					15

Tablo 3. 2'nin Devamı

<i>Saxicola rubetra</i>	1	2	3		1															2		4	2	15	
<i>Saxicola torquatus</i>											4	2	3	6	5	5									25
<i>Oenanthe isabellina</i>	5	3	3	4	5	3	4													5	4	4	5	45	
<i>Oenanthe oenanthe</i>	3	3	4	3	3	3	4													3	2	3	3	34	
<i>Oenanthe hispanica</i>	8	7	7	5	8	6	6													9	6	7	9	78	
<i>Muscicapa striata</i>						1	3	5	2												4	2		17	
<i>Ficedula semitorquata</i>																					2	1		3	
<i>Ficedula albicollis</i>							1	1	1												2	1		6	
<i>Ficedula hypoleuca</i>						4	3														3	2		12	
<i>Monticola solitarius</i>	4		2	3		3	3		3	5		5	2		3	2	1	1		4	4	6	5	8	64
<i>Turdus merula</i>	9	8	12	6	5	8	14	7	7	9	10	15	9	13	5	4	4	7	6	7	9	11	8	6	199
<i>Turdus philomelos</i>									4	3	6	2	4	2	8	7	3	2							41
<i>Turdus viscivorus</i>	4	3	2	2	5		4		2	5		4	2	8	12	5	3	2	2	5	2		2		74
<i>Cettia cetti</i>	2	3	2	2		1		1	2	2	3			2	1	3	1	3		2	3	3	2	2	40
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	3	2	2	3	4	2															4	2	5	4	31
<i>Hippolais pallida</i>	3	2	2	3	3	2	2															4	3	3	27
<i>Sylvia melanocephala</i>	4	3	2	2	3	1	2	2	3	3	5	6	4	3	3	7	5	3	3	6	5	3	4	4	86
<i>Sylvia rueppelli</i>	2		1	3	2	1																4	2	2	17
<i>Sylvia nisoria</i>			1																				2		3
<i>Sylvia curruca</i>	2		2		1	2	5															6	2	3	23
<i>Sylvia communis</i>	2	2	1	3	1	3	7															6	2	3	30
<i>Sylvia atricapilla</i>						5	13	7	3												2	1			31
<i>Phylloscopus collybita</i>	6	3	2	8	2	3	5	5	9	12	7	5	3	3	4	7	5	2	2	3	3	2	1	6	108
<i>Phylloscopus trochilus</i>								4	3	6												5			18

Tablo 3. 2'nin Devami

<i>Regulus ignicapilla</i>										2	1	5	3	2	6	5		2						26	
<i>Aegithalos caudatus</i>	4			5	7		8		12			15	7		6				3		4			71	
<i>Parus lugubris</i>	2	1	1		2		3	2	1		2	1		3		1		1	2		2	1		2	27
<i>Parus ater</i>	5	7	6	4	3	5	5	3	6	8	10	7	12	18	13	11	6	9	8	4	4	6	5	8	173
<i>Parus caeruleus</i>	2	1	4	2	4	3	6	3	4	6	8	7	11	3	3	6	7	5	4	4	5	6	4	5	113
<i>Parus major</i>	4	4	7	5	3	3	6	3	5	2	2	5	6	4	3	3	4	2	1	2	5	1	2	4	86
<i>Sitta krueperi</i>	5	3		2		2	2	3	2	2	2		3		5			3		2	3	2	2	3	46
<i>Sitta neumayer</i>	4	1	3	2	4	5	2	2	2	3	1	1	2	4	2	2	1	1	2	3	4	2	1	4	58
<i>Oriolus oriolus</i>	5	2	2	6	9	8	1															4	1	3	41
<i>Lanius collurio</i>	3	2	2	5	4	1	2																5	3	27
<i>Lanius minor</i>	2	3	3	4	2																	2	1	3	20
<i>Lanius senator</i>	8	5	3	5	8	6																9	5	8	57
<i>Lanius nubicus</i>	1	2		3	1																	4	1	3	15
<i>Garrulus glandarius</i>	12	8	13	15	8	14	8	7	13	12	11	10	9	16	15	9	10	12	19	11	10	13	14	8	277
<i>Pica pica</i>	9	5	8	13	5	10	4	12	8	15	6	11	7	4	12	4	7	8	11	5	6	7	8	5	190
<i>Corvus frugilegus</i>	8		11			1			16		11			8	16	5		8	9		4			5	102
<i>Corvus corone</i>	15	13	11	8	12	11	13	8	11	13	9	7	12	15	10	19	18	27	26	38	43	33	22	17	411
<i>Corvus corax</i>	2	1	1	2		1		3	2		2	1	2		2	3	3	2	2		1	3	1	3	37
<i>Sturnus vulgaris</i>	9	5	11		5			17		48	18				120	56	29			10		12	8	4	352
<i>Passer domesticus</i>	31	37	28	20	29	41	28	47	39	20	12	38	22	17	28	35	11	24	46	19	38	26	41	20	697
<i>Passer hispaniolensis</i>	9	7	13	17	8	8	5														22	16	8	12	125
<i>Petronia petronia</i>	4	3		3	2			8	3	5		17	11		26	8	9		6	4	8	3	5	2	127
<i>Fringilla coelebs</i>	19	27	21	15	23	12	16	28	51	37	41	49	43	56	48	63	30	23	15	12	19	22	13	16	699
<i>Serinus serinus</i>	7	5	6	4	7	5	7	6	5	7	9	8	13	19	28	21	8	9	5	4	3	2	3	3	194
<i>Carduelis chloris</i>	4	3	3	6	3	2	4	2	5	7	5	8	4	7	3	4	3	2	5	4	3	1	2	2	92

Tablo 3. 2'nin Devamı

<i>Carduelis carduelis</i>	16	23	13	17	15	12	10	19	25	21	28	16	33	35	49	46	21	10	12	15	8	12	9	13	478
<i>Carduelis spinus</i>												5	6	3	9	5	3	12		4					47
<i>Carduelis cannabina</i>	5	2	6	3	2	4	3	2	6	3	3	4	12	9	18	11	13	7	4	3	2	3	1	2	128
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	3	2	1	2	2	1	1	3	2	1	4	3	7	3	7	4	2	1	3	1	2	2	1	2	60
<i>Emberiza cirlus</i>	4	4	5	1		3	2	1	1	2	3	2	4			3		2	1	2	2	4	5	3	54
<i>Emberiza cia</i>	2	2	1	2	3	2	2	2	1		1		3	1	3	4	3	2	2	4	7	4	3	2	56
<i>Emberiza hortulana</i>	1	2	1	2	2	3	2	3													4	6	2	3	31
<i>Emberiza caesia</i>	9	5	10	5	7	4	6														17	11	8	7	89
<i>Emberiza melanocephala</i>	3	2	5	4	8	7	11															9	6	10	65
<i>Miliaria calandra</i>	6	5	4	7	8	5	4	6	7	11	9	15	18	22	29	20	15	13	13	11	7	10	9	6	260
Toplam	1813	1965	3328	2672	1628	1158	794	626	813	760	558	721	801	814	2454	1428	1363	1502	1316	1290	1763	1870	1711	1593	34741

Tablo 3. 3: Cindere Baraj Gölü aylık birey sayıları

Türler	6-I	6-II	7-I	7-II	8-I	8-II	9-I	9-II	10-I	10-II	11-I	11-II	12-I	12-II	1-I	1-II	2-I	2-II	3-I	3-II	4-I	4-II	5-I	5-II	Toplam
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	9	6	11	7	8	6	18	15	17	2	13	16	18	12	7	6	9	5	7	8	6	5	8	12	231
<i>Podiceps cristatus</i>					1	2	4																		7
<i>Phalacrocorax carbo</i>	8	13	10	18	10	26	42	48	34	17	56	49	65	68	48	46	37	28	23	3	5	1	4	16	675
<i>Ixobrychus minutus</i>	2	1	1	1	2																	2	1	1	11
<i>Egretta garzetta</i>					4	8	7	6													5	12			42
<i>Ardea cinerea</i>					6	16	8	12	15	12	17	21	26	19	9	7	4	1							173
<i>Ciconia nigra</i>						3	2														6	4			15
<i>Anas crecca</i>														16	23	26	11								76
<i>Anas platyrhynchos</i>					26	34	59	52	8	6	9	7	14	8	2	3	6	5	8	7	5	6			265
<i>Anas querquedula</i>						6															4				10
<i>Circaetus gallicus</i>								2	1												2	1	1	1	8
<i>Circus aeruginosus</i>																					3				3
<i>Circus cyaneus</i>														1	2										3
<i>Circus pygargus</i>																					2				2
<i>Accipiter nisus</i>							1			1	1		2		1			1							7
<i>Buteo buteo</i>		1						1		1		1	1	3	2	1		2	1			1	1		16
<i>Buteo rufinus</i>	1		1			1		2	2	1		1	1		1	2	1		2		1	2		1	20
<i>Falco tinnunculus</i>							1		2			1			2			1	1		1				9
<i>Alectoris chukar</i>	14	16		33		25	12		28				18		36			32	24		12	9	7	6	272
<i>Rallus aquaticus</i>								1		2	1			2	2			1							9
<i>Gallinula chloropus</i>	8	7	9	5	10	8	7	9	6	11	9	7	12	11	16	9	14	12	15	8	7	9	7	11	227
<i>Fulica atra</i>							15								4										19
<i>Charadrius dubius</i>	2	1	1		1																	1	1	2	9
<i>Gallinago gallinago</i>													8	4	9	8	5	7	5						46

Tablo 3. 3'ün Devamı

<i>Calendrella brachydactyla</i>	1		1		2	6															5	1		16		
<i>Galerida cristata</i>	12	7	11	12	9	15	26	21	17	13	15	18	16	12	15	13	14	9	17	13	7	12	15	19	338	
<i>Lullula arborea</i>	2		1			3			4			9	10	8	17		12	5	4		2	3	1		81	
<i>Alauda arvensis</i>	7	5	9	6	7	4	8	5	7	9	11	7	8	6	15	18	26	19	8	10	7	8	9	10	229	
<i>Hirundo rustica</i>	28	24	19	17	36	38	16														15	19	18	21	251	
<i>Hirundo daurica</i>	16	12	8	11	9	5	8														12	8	9	11	109	
<i>Delichon urbicum</i>	142	126	116	254	221	76	46	16											58	72	96	110	115	122	1570	
<i>Anthus campestris</i>	1	2	1	2		4																	6		2	18
<i>Anthus spinoletta</i>												2	3	5	12	8	4	3	1							38
<i>Motacilla flava</i>							52	23													19	28				122
<i>Motacilla cinerea</i>	1	2	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1	2	1	2	1	2	2	2	36
<i>Motacilla alba</i>	2	3	5	3	2	3	8	5	3	4	24	4	11	5	22	8	4		5	12	2	3	1	3	142	
<i>Troglodytes troglodytes</i>	1	1		1		1		2	1	1	1		2	1	1	3		1	2		2			2	23	
<i>Prunella modularis</i>									2		3		2	1	4	2	1									15
<i>Erythropygia galactotes</i>	1	1		2	1																		1		2	8
<i>Erithacus rubecula</i>										9	8	8	4	5	7	5	4	8	2							60
<i>Luscinia megarhynchos</i>	1	2	1	2	1																	1	1	2	2	13
<i>Phoenicurus ochruros</i>									2	8	6	4	4	6	3	5	4	2	3							47
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>								3	2										2	1						8
<i>Saxicola torquatus</i>												2	2	4	8	5	4									25
<i>Oenanthe isabellina</i>	2	1	1	2	2	2	3														2	1	2	2	20	
<i>Oenanthe oenanthe</i>	2		1	2		2	1														1	2	1	1	13	
<i>Oenanthe hispanica</i>	7	6	5	8	5	8	8														5	7	6	5	70	
<i>Oenanthe finschii</i>	1			2		2		1			1		1	2	1	1	2		1			1		1	17	

Tablo 3. 3'ün Devamı

<i>Muscicapa striata</i>							4	5	3													4	2		18
<i>Ficedula albicollis</i>							1	2	1													3	2		9
<i>Ficedula hypoleuca</i>						3	1															2	1		7
<i>Monticola solitarius</i>	5	3		2	1	2	3		2	4		4	1	2	2	3	1	3		2	2	3	4	8	57
<i>Turdus merula</i>	8	5	7	5	4	9	12	6	7	8	9	12	7	11	4	5	4	6	5	7	8	5	6	7	167
<i>Turdus philomelos</i>									3		5		6	3	12	8	4	1							42
<i>Turdus viscivorus</i>	3		3	2		4	1		1	3		3	2	4	8	2	2		3	2	2		1		46
<i>Cettia cetti</i>	3	4	2	3	2	2	1	2	2	3	4		5		2	2	4	3	2	3	4	4	5	6	68
<i>Acrocephalus melanopogon</i>		1		1																		1	2	1	6
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>		1	2	1	2	1															2	3		2	14
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	4	3	4	2		2															2	3	5	5	30
<i>Hippolais pallida</i>	2	2	3	2	2	2	1															3	2	2	21
<i>Sylvia melanocephala</i>	3	2	2	3	5	3	4	3	5	4	6	8	6	5	5	9	6	4	4	5	6	8	8	5	119
<i>Sylvia rueppelli</i>	2	2	1	2	1	3																3	2	1	17
<i>Sylvia curruca</i>	1		1			1	2															8	4	2	19
<i>Sylvia communis</i>	2	1	1	2	3	3	4															6	2	2	26
<i>Sylvia atricapilla</i>						8	11	12	6											5	6				48
<i>Phylloscopus collybita</i>	5	5	4	3	3	5	2	4	8	9	5	7	6	5	8	4	2	5	3	2	2	3	5	4	109
<i>Phylloscopus trochilus</i>								3	5	2												4			14
<i>Regulus ignicapilla</i>										1	5	8	4	3	8	6		3							38
<i>Aegithalos caudatus</i>		5	13		8		7			16		18	11			5		4	8		2	6		18	121
<i>Parus ater</i>	6	8	7	4	5	3	5	8	7	8	9	8	11	17	15	13	10	9	7	6	4	6	5	8	189
<i>Parus caeruleus</i>	3	7	5	6	3	4	5	5	4	6	8	9	11	7	5	6	5	7	4	2	2	3	4	5	126
<i>Parus major</i>	4	5	6	7	4	3	5	4	6	7	9	13	10	8	5	7	8	4	5	3	2	3	6	7	141

Tablo 3. 3'ün Devamı

<i>Sitta krueperi</i>	2	3	3	2		2	3	1	5	2		2	4			3		4	2	3	2	5	8	6	62	
<i>Sitta neumayer</i>	29	32	28	24	21	23	26	27	25	27	18	19	20	24	26	23	27	21	20	21	18	21	20	19	559	
<i>Remiz pendulinus</i>	5	5	6		4			6	3		2		1		3		4			6	8	3	8	7	71	
<i>Oriolus oriolus</i>	2	4	4	6	5	3																4	2	1	31	
<i>Lanius collurio</i>	5	5	4	3	6	4	2																4	5	38	
<i>Lanius minor</i>	2	1	1	3	2																		1	2	12	
<i>Lanius senator</i>	6	5	4	4	6	8																	8	6	7	54
<i>Lanius nubicus</i>	2	3	2	1	1																		3	2	2	16
<i>Garrulus glandarius</i>	9	7	10	12	8	13	4	7	14	5	8	12	7	4	13	10	11	5	18	12	9	12	8	7	225	
<i>Pica pica</i>	7	8	9	11	6	9	6	5	11	7	8	10	6	5	11	3	5	4	8	3	7	5	4	6	164	
<i>Corvus frugilegus</i>	8		11			1					16			5	12	4		7	8			5	6	4	87	
<i>Corvus corone</i>	7	6	8	11	4	10	5	4	10	14	2	8	4	5	9	2	4	3	2	2	5	3	2	4	134	
<i>Corvus corax</i>	1		2	1		1	2		4			1		1		2	3	1		2		2	3	2	28	
<i>Sturnus vulgaris</i>	7		6					8		28		15	24		76	86	49		10			9	8		326	
<i>Passer domesticus</i>	51	47	58	50	59	61	48	54	52	47	39	45	43	35	38	55	49	54	52	59	68	66	71	62	1263	
<i>Passer hispaniolensis</i>	12	15	14	16	14	9	7														48	36	18	23	212	
<i>Passer montanus</i>	6	5	5	4	4	7	9	8	6	5	7	9	8	14	15	12	11	10	8	9	8	7	9	7	193	
<i>Petronia petronia</i>	4	3	7	3	2			9		4		10	12		18	12		8	6	5	7	8	6	6	130	
<i>Fringilla coelebs</i>	21	24	19	17	22	16	12	17	23	16	37	42	48	36	38	33	27	21	26	19	22	20	21	25	602	
<i>Serinus serinus</i>	6	5	6	4	7	5	7	6	4	7	9	8	13	12	16	18	4	3	4	3	2	1	3	4	157	
<i>Carduelis chloris</i>	1	2	2	4	3	1	2	2	4	7	5	6	5	4	2	3	4	3	3	5	4	2	1	1	76	
<i>Carduelis carduelis</i>	19	20	16	14	12	15	13	21	15	11	25	21	33	30	42	43	37	32	26	17	18	15	16	17	528	
<i>Carduelis spinus</i>												11	7	8	11	9	8	9							63	
<i>Carduelis cannabina</i>	3	2	2	2	1	1	2	3	1	2	4	3	11	10	15	13	8	11	3	2	2	3	1	2	107	

Tablo 3. 3'ün Devamı

<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	2	1	1	1	1	2	1	2	1	3	2	2	3	2	5	4	2	1	1	1	2	3	1	1	45
<i>Emberiza cirrus</i>	3	5	4	2	1	2	2	3	2	2	3	2	4	3	2	2	3	2	1	2	2	5	4	4	65
<i>Emberiza cia</i>	3	1	2	1	2	1	1	1	2	1	1	2	2	3	5	6	3	2	2	3	2	1	1	2	50
<i>Emberiza hortulana</i>	2	1	1	2	1	1	1	1													2	1	3	2	18
<i>Emberiza caesia</i>	6	9	6	5	7	4	3														16	13	8	7	84
<i>Emberiza melanocephala</i>	4	3	7	5	11	9	16															8	7	11	81
<i>Miliaria calandra</i>	4	3	5	4	8	6	7	8	7	10	11	13	19	21	27	23	17	14	11	13	9	11	8	9	268

3.2 Araştırma Alanlarında Tespit Edilen Kuş Türlerinin Tanıtımı

3.2.1 *Tachybaptus ruficollis* (Küçük Batağan) (Şekil3.1)



Şekil 3. 1: Küçük Batağan

Boyu 25-29 cm, ağırlıkları ♂~140g, ♀ 130-187g, kanat açıklıkları 40-45 cm'dir. Sıklıkla nehirlerde, seyrek olarak da deniz kıyılarında yaşarlar. Başlıca böcekler ve larvalar, yumuşakçalar, kabuklular, amfibi larvaları ve küçük balıklarla beslenirler. Türkiye'de sulak alanlarda yaygın ve yerli olarak, kışın kıyılarda bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 99.000 – 170.000 çift, Türkiye'de ise 13.000 – 20.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6,7, 19, 27, 28, 29, 30, 32

Adıgüzel Baraj Gölü'nde kış göçmeni, Cindere Baraj Gölü'nde yerlidir. CBG'nin devamında ki sazlık ve durgun alanlarda üreme mevsiminde çiftler halinde görülmesinden dolayı, 3 no'lu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Üreme alanlarını yok etmesi ancak kışlama alanı oluşturması açısından barajlar tarafından hem olumlu hem olumsuz yönde etkilenmektedir.

3.2.2 *Podiceps cristatus* (Bahri) (Şekil 3. 2)



Şekil 3. 2: Bahri

Boy 46-51 cm, ağırlıkları ♂596-813 g, ♀ 568-686 g, kanat açıklıkları 85-90 cm'dir. Tatlı iç sularda, sazlı göllerde ürer, kışın iç sularda ve deniz kıyısında da bulunur. Balıklar, amfibiler, böcekler ve yumuşakçalarla beslenir. İç ve Batı Anadolu ile Karadeniz'de yerlidirler, kışın ise kıyılarda bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 300.000 – 450.000 çift, Türkiye'de ise 6.000 – 8.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 9, 19, 27, 28, 29, 30, 32

Adıgüzel Baraj Gölü'nde kış göçmeni, Cindere Baraj Gölü'nde transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde üreme mevsimine doğru, üreme giysisinde az sayıda bireyler gözlenmiş, ancak bu bireyler daha sonra alanı terk etmişlerdir. Genellikle küçük gruplar halinde kıyılarına yakın alanlarda gözlenmiştir. Kışlama ve beslenme açısından barajların üzerinde olumlu etki yaptığı türlerden birisidir.

3.2.3 *Phalacrocorax carbo* (Karabatak) (Şekil3. 1)



Şekil 3. 3: Karabatak

Boy 80-100cm, ağırlıkları ♂ 2000-3000 g, ♀ 1700-2500g, kanat açıklıkları 130-160cm'dir. Çoğunlukla sucu,tuzlu veya tatlı sularda, büyük üreme kolonileri halinde kayalarda ve su içindeki ağaçlarda yuva yapar, bütünüyle balıkla beslenirler. Kuluçka sayısı: 1, yumurta sayısı: 3-4 (bazen 6 olabilir), kuluçka süresi: 28-31 gün, tüylenme periyodu 50 gündür. Türkiye'de Akdeniz ve Marmara'da yazın üreme kayıtları mevcuttur, Karadeniz ve Ege'de bazı yerlerde yerli ve kıyı bölgelerde kış göçmenidirler (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 310.000 – 370.000 çift, Türkiye'de ise 3.000 – 4.500 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 9, 10, 11, 19, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 36

Her iki alanda da bütün çalışma dönemlerinde gözlenmiştir ve yerlidir. Cindere Baraj Gölü'nde üreme faaliyeti gözlenmemiştir ve bu alanda görülen bireyler genellikle genç bireylerdir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde ise 16 nolu üreme kodu ile kesin üreme kategorisindedir. 27 ve 32 nolu istasyonlarda iki koloni halinde kızılçam ağaçları üzerinde üremektedirler. Kışlama ve üreme alanı oluşturması sebebiyle barajların olumlu etki yaptığı bir türdür.

3.2.4 *Ixobrychus minutus* (Küçük Balaban) (Şekil 3.4)



Şekil 3. 4: Küçük Balaban

Boy 33-38cm, ağırlıkları ♀♂ 140-150g, kanat açıklıkları 52-58 cm'dir. Yoğun bitki örtüsü bulunan bataklıklarda ve tatlı su kenarlarında yaşarlar, özellikle balık, amfibiler ve böceklerle beslenirler. Yumurta sayısı 5-6 (4-9), kuluçka süresi: 17-19 gün, tüylenme periyodu: 25-30 gündür. Türkiye'de özellikle iç kesimlerde olmak üzere yazın üreme amacıyla bulunurlar, diğer yerlerde geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 9.400 – 15.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6,7

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde yaz göçmenidir. CBG'nin devamında ki nehir kenarlarında ki sazlık alanlarda gözlenmiştir. 1 nolu üreme kodu ile alanda üremesi olası kategorisinde değerlendirilmiştir. Beslenme ve üreme alanlarını yok etmesi açısından barajların olumsuz etkilediği bir türdür.

3.2.5 *Nycticorax nycticorax* (Gece Balıkçılı) (Şekil 3. 5)



Şekil 3. 5: Gece Balıkçılı

Boy 58-65 cm, ağırlıkları ♂♀ 500-800 g, kanat açıklıkları 105-112cm'dir. Çevresinde yoğun bitki örtüsü bulunan bataklıklar, sazlıklar, göller ve nehirlerde bulunur, başlıca besinleri amfibiler, balıklar ve böceklerdir. Yumurta sayısı: 3-5, kuluçka süresi: 21-22 gün, tüylenme periyodu: 40-50 gündür. Türkiye'de özellikle Akdeniz ve Ege'de yazın üreme amacıyla bulunur veya geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 63.000 – 87.000 çift, Türkiye'de ise 4.000 – 8.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 29, 30, 31

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde yaz göçmenidir. Yaşam alanı itibari ile bakıldığında da CBG'nin devamında ki sazlık ve durgun alanlarda görülmesi beklenirken, bu alanlarda tespit edilememiştir. 1 nolu üreme kodu ile üreme durumu olası kategorisinde değerlendirilmiştir. Ayrıca alanda genç bireylerde gözlenmiştir. Barajların bu türü nasıl etkilediği anlaşılamamıştır.

3.2.6 *Egretta garzetta* (Küçük Ak Balıkçıl) (Şekil 3. 6)



Şekil 3. 6: Küçük Ak Balıkçıl

Boy 44-47 cm, ağırlıkları: ♂♀ 350-550g, kanat açıklıkları 88-95cm'dir. Bataklıklar, sığ iç sular ve deniz kıyısında yaşar, su içindeki ya da kenarındaki ağaçlarda yuva yapar. En çok küçük balık, küçük amfibiler, karasal ve sucul ergin ve larval böcekler, kabuklular, kertenkeleler, solucanlar, sümüklü böcekler, küçük memeliler ve yılanlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 3-6, kuluçka süresi: 21-22 (25) gün, tüylenme periyodu: 40-45 gündür. Türkiye'de doğuya doğru sayıca azalmakla beraber, yaygın bir türdür, genellikle iç bölgelerde çoğunlukla yazın üreme amacıyla bulunurlar, bazı bölgelerde kışlama yaparlar, bir kısmı yerlidir ayrıca geçit ziyaretçisi olarak da görülebilirler (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 39.000 – 54.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 10, 11, 27, 29, 30, 31

Adıgüzel Baraj Gölü'nde yaz göçmeni, Cindere Baraj Gölü'nde transit göçerdir. Üreme döneminde uygun üreme habitatında çift olarak, üreme giysisinde görülmüş ve 3 nolu üreme kodu ile üreme durumu muhtemel kategorisinde değerlendirilmiştir. Baraj göllerinin tür üzerinde nispeten olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.7 *Casmerodius albus* (Büyük Ak Balıkçıl) (Şekil 3. 7)



Şekil 3. 7: Büyük Ak Balıkçıl

Boyu 85-102 cm, ağırlıkları ♂ 1030g, ♀ 960 g, kanat açıklıkları 140-170 cm'dir. Bataklıklar, tatlı ya da acı sular, geniş sazlıklarda yuva yapar. Yağışlı mevsimde başlıca balık ve sucul böcekler, kurak mevsimde en çok küçük memeliler ve karasal böceklerle beslenirler. Kertenkeleler, yumuşakçalar ve genç kuşları da yedikleri kaydedilmiştir. Yumurta sayısı: 3-5 (2-6), kuluçka süresi: 25-26 gün, tüylenme periyodu: 42 gündür. Akdeniz'in iç kısımlarında yazın üreme amacıyla bulunurlar, kıyı bölgelerde çoğunlukla kış göçmeni veya geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 11.000 – 24.000 çift, Türkiye'de ise 50- 150 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 25, 26, 27, 28, 29, 36

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. Ağaçlar üzerinde dinlenirken ya da su kenarında beslenirken gözlenmiştir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Baraj göllerinin kışlama ve beslenme alanı oluşturması ile tür üzerinde nispeten olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.8 *Ardea cinerea* (Gri Balıkçıl) (Şekil 3. 8)



Şekil 3. 8: Gri Balıkçıl

Boyu 90-98 cm, ağırlıkları ♀♂ 1020-2073 g, kanat açıklıkları 175-195 cm'dir. Bataklıklar, sığ tatlı sular ve deniz kıyılarında beslenir, genellikle ağaçlarda seyrek olarak sazlıklarda ve su kenarındaki yamaçlarda yuva yapar. En çok balık, amfibiler, küçük memeliler, böcekler ve sürüngenler, bazen kabuklular, yumuşakçalar, solucanlar, kuşlar ve bitkisel materyallerle beslenirler. Yumurta sayısı: 3-5, kuluçka süresi: 25-26 gün, tüylenme periyodu: 50 gündür. Batı Anadolu'da çoğunlukla yerli veya kış göçmenidirler, Doğu Karadeniz'de de yerli olarak buldukları kaydedilmiştir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 210.000-290.000 çift, Türkiye'de ise 2500-5000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 9, 10, 11, 19, 24-32, 36

Adıgüzel Baraj Gölü'nde yerli, Cindere Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde 16 nolu üreme kodu ile kesin üreme kategorisindedir. 27 nolu istasyonda kızılçam ağaçları üzerinde üremektedirler. Baraj göllerinin kışlama, beslenme ve üreme alanı oluşturması ile tür üzerinde olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.9 *Ciconia nigra* (Kara Leylek) (Şekil 3. 9)



Şekil 3. 9: Kara Leylek

Boy 95-100 cm, ağırlıkları ♂♀ 3000g, kanat açıklıkları 145-155 cm'dir. Yaşlı ormanlarda kayalıklarda yuva yapar, çevredeki bataklık ve tatlı su kenarlarında beslenir. Göç sırasında açık arazide bulunur. Çoğu kez beyaz leylek sürülerinde katılır, en çok sığ sulardan balık, ayrıca böcekler, kurbağalar, semenderler, az miktarda küçük memeliler, yılanlar, kertenkeleler, kabuklular ve ötücü kuşların yavruları ile beslenirler. Yumurta sayısı: 3-5 (2-6), kuluçka süresi: 35-36 gün, tüylenme periyodu: 63-71 gündür. Yazın Türkiye'de ürer veya geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 7.800-12.000 çift, Türkiye'de ise 1.000-2.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 4, 7, 29, 30

Adıgüzel Baraj Gölü'nde yaz göçmeni, Cindere Baraj Gölü'nde transit göçerdir. ABG'de 3 nolu üreme kodu ile üreme durumu muhtemel kategorisinde değerlendirilmiştir. Beslenme alanlarını daraltması ile barajların tür üzerinde olumsuz etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.10 *Ciconia ciconia* (Leylek) (Şekil 3. 10)



Şekil 3. 10: Leylek

Boy 100-115 cm, ağırlıkları ♂2610-4400g, ♀2275-3900 g, kanat açıklıkları 155-165 cm'dir. Sulak tarım arazilerinde ve sulak alanların çevresinde yaşar. Çatılar, direkler ve ağaçlarda yuva yapar, besinlerini; kuru yıllarda daha çok böcek ve fareler, yağışlı yıllarda daha çok sucul organizmalar oluşturur. Yumurta sayısı: 3-5, kuluçka süresi: 33-34 gün, tüylenme periyodu: 58-64 gündür. Türkiye'nin hemen her yerinde yazın üreme yapan türdür (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 180.000-220.000 çift, Türkiye'de ise 15.000-35.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 29, 36

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde transit göçerdir. Bu alanda da yalnızca göç eden gruplar gözlenmiştir. Büyük Menderes Nehrine doğru, Işıklı gölü istikametinde göç ettikleri gözlenmiştir. CBG'de 1, 2, 3 ve 4 nolu istasyon çevresi beslenme açısından uygun olsa da bu alanlarda görülememiştir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Beslenme alanlarını daraltması ile barajların tür üzerinde olumsuz etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.11 *Anas penelope* (Fiyu) (Şekil 3. 11)



Şekil 3. 11: Fiyu

Boyu 45-51 cm, ağırlıkları ♂ 600-1000 g, ♀ 500-800 g, kanat açıklıkları 75-86 cm'dir. Fiyu, ismini uçarken çıkardığı sestten alır. Tundrada tatlı su kenarı ve bataklıklarda yuva yapar. Kışın göller, barajlar, lagünler ve sığ deniz kıyısında bulunur, çevrede ki çayırlarda otlayarak beslenirler. Tamamıyla vejeteryandırlar, başlıca yapraklar, sapsar, stolonlar, soğanlar, kök sapsarları ayrıca bazı tohumlar, nadiren hayvansal materyallerle beslenirler. Yumurta sayısı: 8-9 (6-12), kuluçka süresi: 24-25 gün, tüylenme periyodu: 40-45 gündür. Türkiye'de göller yöresinde, İç Anadolu ve Ege'de kış göçmenidir ve Doğu Karadeniz-Hatay hattı ile Batı Karadeniz-Akdeniz hattında geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 300.000-360.000 çift üremekte ve 1.700.00'den fazla birey kışlamaktadır.

Türün görüldüğü istasyonlar: 19

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Diğer ördek türleri ile beraber az sayılarda görülmektedir. ABG'nin kışlama alanı oluşturması ile tür üzerinde olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.12 *Anas crecca* (Çamurcun) (Şekil 3. 12)



Şekil 3. 12: Çamurcun

Boy 34-38 cm, ağırlıkları ♂ 250-450 g, ♀ 200-400g, kanat açıklıkları 58-64 cm'dir. Kenarları yoğun bitki örtüsüyle kaplı durgun ya da yavaş akan tatlı sularda ve bataklıklarda ürer. Kışın tatlı su gölleri, sığ deniz kıyısı ve lagünlerde bulunur. Omnivordurlar, kışın tohumlarla beslenme ağırlıktadır, büyük ölçüde gece beslenirler. Yumurta sayısı: 8-11 (7-15), kuluçka süresi: 21-23 gün, tüylenme periyodu: 25-30 gündür. Türkiye'de genellikle kış göçmeni veya geçit ziyaretçisi olarak bulunur (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 920.000-1.200.000 çift, Türkiye'de ise 600-900 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 19

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde diğer ördek türleri ile beraber sadece tek bir istasyondan görülmüştür. Cindere Baraj Gölü'nde ise nehrin genişlediği kısımlarda görülmüştür. Baraj göllerinin kışlama alanı oluşturması ile tür üzerinde olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.13 *Anas platyrhynchos* (Yeşilbaş) (Şekil 3. 13)



Şekil 3. 13: Yeşilbaş

Boyu 50-65, ağırlıkları ♂850-1450 g, ♀ 750-1200 g, kanat açıklıkları 81-98 cm'dir. Erkeklerin yukarı kıvrık kuyruk teleklerinin sayısından yaş tayini yapılabilir. Durgun ya da yavaş akan tatlı ve acı sularda yaşar. Kışın iç sular, lagünler ve deniz kıyısında bulunur. Omnivordurlar, habitata, mevsime, yiyeceğin varlığına ve beslenme mekanizmasına göre değişen çok çeşitli beslenme metotları vardır. Yumurta sayısı: 9-13 (4-18), kuluçka süresi: 27-28 gün, tüylenme periyodu: 50-60 gündür. Türkiye'nin batısında yerlidir, doğudan ise üreme kayıtları verilmiştir, bazı bölgelerde kış göçmeni olarak da bulunabilir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 3.300.000-5.100.000 çift, Türkiye'de ise 3.000-6.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 9, 19, 28, 29, 30, 32

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Cindere Baraj Gölü'nde küçük gruplar halinde, Adıgüzel Baraj Gölü'nde özellikle 19 nolu istasyon da kalabalık gruplar ocak ve şubat aylarında görülmüştür. Baraj göllerinin kışlama alanı oluşturması ile tür üzerinde olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.14 *Anas acuta* (Kalkuyruk) (Şekil 3. 14)



Şekil 3. 14: Kalkuyruk

Boyu 55-66 cm, ağırlıkları ♂ 700-1100g, ♀ 500-900, kanat açıklıkları 80-95 cm'dir. Tatlı ve acı göller, bataklıklar, tundra ve taygalardaki turbalıklarda yuva yapar, kışın su basar çayırlar, lagünler, ve kıyı bataklıklarında bulunur, çok çeşitli hayvansal ve bitkisel materyallerle beslenir. Yumurta sayısı: 7-9 (6-12), kuluçka süresi: 22-24 gün, tüylenme periyodu: 40-45 gündür. Türkiye'de genellikle İç ve Orta Anadolu ile Ege'de kış göçmeni, Doğu Anadolu, Batı Karadeniz ve Marmara üzerinden geçen göç hattında geçit ziyaretçisidir, az bir kısmı yerli olarak kaydedilmiştir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 320.000-360.000 çift, Türkiye'de ise 80-160 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 19

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Diğer ördek türleri ile beraber az sayılarda görülmektedir. Çok düşük sayılarda görülse de ABG'nin kışlama alanı oluşturması ile tür üzerinde olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.15 *Anas querquedula* (Çıkrıkçın) (Şekil 3. 15)



Şekil 3. 15: Çıkrıkçın (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boy 37-41 cm, ağırlıkları ♂350-450 g, ♀ 250-450g, kanat açıklıkları 60-63 cm'dir. Alçak bitki örtüsüyle kaplı sığ tatlı su gölleri ve bataklıklarında ürer. Hayvansal ve bitkisel materyalleri yüzerken başını suya daldırarak toplayarak beslenir. Yumurta sayısı: 8-9 (6-14), kuluçka süresi: 21-23gün, tüylenme periyodu: 34-40 gündür. İç ve Orta Anadolu'da yazın üreme amaçlı bulunur, Ege ve Akdeniz ile Doğu ve Güney Doğu Anadolu'da ise geçit ziyaretçisidir, bazı bölgelerde kış göçmeni olarak da bulunabilir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 390.000-590.000 çift, Türkiye'de ise 1.500-2.500 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 6, 7

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. CBG'nin devamında ki sazlık ve suyun yavaşladığı alanlarda görülmüştür. Göç esnasında dinlenme ve beslenme yeri olarak kullandığı doğal alanları yok etmesi açısından baraj göllerinin tür üzerinde olumsuz etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.16 *Anas clypeata* (Kaşıkga) (Şekil 3. 16)



Şekil 3. 16: Kaşıkga (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 44-52 cm, ağırlıkları ♂500-800 g, ♀ 470-750 g, kanat açıklıkları 70-84 cm'dir. Bitkilerin bol bulunduğu, sığ ve çamurlu tatlı ve acı göller ve bataklıklarda yaşar, kışın çoğunlukla sığ tatlı sular ve lagünler, ara sıra daha derin göllerde bulunur. Omnivordurlar; özellikle planktonik kabuklular, küçük yumuşakçalar, böcekler ve larvaları, tohumlar ve bitki döküntüleri ile beslenirler. Yumurta sayısı: 9-11 (6-14), kuluçka süresi: 22-23 gün, tüylenme periyodu: 40-45 gündür. İç ve Orta Anadolu ile Ege ve Akdeniz' de kış göçmeni, diğer yerlerde geçit izyaretçisidir, Akdeniz'de yerli ve üreme yapanlarına ait kayıtlar vardır (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da Avrupa'da 170.000-210.000 çift, Türkiye'de ise 40-80 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 19, 28, 29, 30, 32

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Ocak ve şubat aylarında diğer ördek türleri ile beraber 19 nolu istasyonda, diğer zamanlarda ise baraj kıyısında ki sığ alanlarda beslenirken gözlenmiştir. Çok düşük sayılarda görülse de ABG'nin kışlama alanı oluşturması ile tür üzerinde olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.17 *Haliaeetus albicilla* (Ak Kuyruklu Kartal) (Şekil 3. 17)



Şekil 3. 17: Ak Kuyruklu Kartal

Boyu 70-90 cm, ağırlıkları ♂3075-5430 g, ♀4080-6920 g, kanat açıklıkları 200-250 cm'dir. Çevresinde ormanlar bulunan büyük göllerde, nehir deltalarında, Atlantik kıyısında kayalık deniz yarlarında yaşar, kayalarda ve ağaçlarda yuva yapar. Avcı, leşcil ve kleptoparazittir (başka hayvanların avını ya da yiyeceğini çalar). Balık, su kuşları ve leşlerle beslenir. Yumurta sayısı 2 (1-3), nadiren 4, kuluçka süresi: 38 gün (her yumurta için), tüylenme periyodu: 70-75 gündür. Türkiye'de Akdeniz, Ege ve Marmara ile iç kesimlerde yerlidir, diğer yerlerde kış göçmenidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 5.000-6.000 çift, Türkiye'de ise 8-15 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 19, 25, 28

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Sıklıkla balık avlamaya çalışırken 19 nolu istasyondan gözlenmiştir. Uçarken ise Büyük Menderes Nehri istikametine doğru gittiği görülmüştür. ABG'nin kışlama ve beslenme alanı oluşturması ile tür üzerinde olumlu etki yaptığı düşünülmektedir. İlerleyen zamanlarda, ABG de gelişecek ortam şartlarına göre bu alanda üreyebileceği düşünülmektedir.

3.2.18 *Circaetus gallicus* (Yılan Kartalı) (Şekil 3. 17)



Şekil 3. 18: Yılan Kartalı

İri, uzun kanatlı ve açık renkli bir kartaldır. Alttan başı ve kanat ucu koyu renkli, geri kalan kısımları beyaz üzerine koyu çizgilidir. Başı iri ve yuvarlaktır. Kuyruk ucu küttür, kuruğunda enine 3-4 şerit bulunur. Sıkça havada asılı kalır (Heinzel ve diğ., 1995). Boyu 62-67 cm, ağırlıkları ♂1200-2000 g, ♀ 1300-2200g, kanat açıklıkları 185-195 cm'dir. Seyrek açık arazide yaşar, yuvasını bir ağacın tepesine kurar. Çoğunlukla sürüngenler; özellikle yılanlar, daha az da kertenkelelerle beslenir. Yumurta sayısı: 1, kuluçka süresi: 45-47 gün, tüylenme periyodu: 70-75 gündür. Yazın Türkiye genelinde ürer (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 5.400-7.500 çift üremektedir

Türün görüldüğü istasyonlar: 3, 12, 21, 22, 26, 33, 36

Adıgüzel Baraj Gölü'nde yaz göçmeni, Cindere Baraj Gölü'nde transit göçerdir. ABG'de 1 nolu üreme kodu ile alanda üreme durumu olası kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle orta yüksekliklerde süzülürken ya da ayağında avı ile beraber uçarken gözlenmiştir.

3.2.19 *Circus aeruginosus* (Saz Delicesi) (Şekil 3. 19)



Şekil 3. 19: Saz Delicesi

Boy 48-56 cm, ağırlıkları ♂ 405-667 g, ♀ 540-800 g, kanat açıklıkları 115-130 cm'dir. Sazlıklarda ürer, göç sırasında açık arazide de bulunur. En çok, sazlıklarda yaşayan farklı büyükte hayvanlarla beslenir. Yumurta sayısı: 3-8 (10, nadiren 12), kuluçka süresi: 31-38 gün (her yumurta için), tüylenme periyodu: 35-40 gündür. Türkiye'de Akdeniz'in batısı ile Marmara arasında kalan bölgede kış göçmeni ve yerli, diğer yerlerde geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 93.000-140.000 çift, Türkiye'de ise 1.500-2.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 3, 6

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Tespit edildiği istasyonlarda yüksek irtifalarda uçarken gözlenmiştir. Sadece ilkbahar göç döneminde bir kez gözlenmiştir.

3.2.20 *Circus cyaneus* (Gökçe Delice) (Şekil 3. 20)



Şekil 3. 20: Gökçe Delice

Erkeğin üst tarafı, boynu ve göğsü açık gri, alt tarafı ve kuruk sokumu beyazdır. Kanat altında kalın ve koyu renkli firar hattı görülür. Dişisi ve genci kahverengidir, kuyrukları enine kalın ve koyu çizgili, kuruk sokumu beyazdır (Heinzel ve diğ., 1995). Boyu 46-50 cm, ağırlıkları ♂♀ 300-750g, kanat açıklıkları 102-118 cm'dir. Turbalıklar, otlaklar, bozkır, seyrek ormanlar, bataklıklar, sazlıklar ve kumullarda ürer. Kışın açık arazide ve sulak alanların yakınlığında bulunur. Besinlerini büyük oranda fareler oluşturur, bazen ötücü kuşlar, nadiren tavşan ile beslenir. Yumurta sayısı: 4-5, kuluçka süresi: 28-36 gün, tüylenme periyodu: 14 gündür (Url-5).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 11.000-18.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 22, 23

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. 6 ve 7 nolu istasyonlarda avlanan erkek ve dişi bireyler gözlenmiştir. Gözlem alanlarını ve yakın çevresini beslenmek ve dinlenmek için kullanmaktadır.

3.2.21 *Circus pygargus* (Çayır Delicesi) (Şekil 3. 21)



Şekil 3. 21: Çayır Delicesi (Fotoğraf: Ali Yalçın SEMERCİ)

Boyu 43-47 cm, ağırlıkları ♂♀ 230-440g, kanat açıklıkları 105-120 cm'dir. Sazlılar, otlaklar, genç kozalıklı ağaçlarla iç içe fundalıklarda, çayırlarda ve bataklıkların çevresinde yaşar. Sazlıkların ya da yüksek otlar içinde yuva yapar. Fareler, küçük memeliler, sürüngenler gibi geniş bir av yelpazesi vardır. Yumurta sayısı: 4-5, kuluçka süresi: yaklaşık 40 gün, tüylenme periyodu: 42 gündür (Url-6).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 35.000-65.000 çift, Türkiye'de ise 800-1.200 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 21, 22, 36

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. 6 ve 7 nolu istasyonlarda sazlık alanlar üzerinde dolaşırken gözlenmiştir. 21 ve 22 nolu istasyonlarda alçaktan uçtukları ve kuzey yönünde hareket ettikleri gözlenmiştir.

3.2.22 *Accipiter nisus* (Atmaca) (Şekil 3. 22)



Şekil 3. 22: Atmaca

Boy 28-38 cm, ağırlıkları ♂ 110-196 g, ♀ 185-342 g, kanat açıklıkları 55-70 cm'dir. İbrelili ve karışık ormanlarda ürer, kışın ormanlar, köyler ve büyük yerleşimlerin çevresinde bulunur. Bütünüyle kuşlarla beslenir. Yumurta sayısı: 4-6 (3-7), kuluçka süresi: 33-35 gün (her yumurta için), tüylenme periyodu: 24-30 gündür (erkekler dişilerden önce tüylenir). Türkiye'de kıyılarda ve kıyılarına yakın yerlerde yerli, diğer yerlerde kış göçmenidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 340.000-450.000 çift, Türkiye'de ise 3.000-7.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2-6, 9, 14, 16, 21, 22, 24, 30, 32, 34, 35, 36

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Görüldüğü istasyonlarda genellikle yüksekten uçan, av arayışı içinde olan dişi bireyler gözlenmiştir. Genel olarak avını aynı noktalarda parçalayan (Heinzel ve diğ., 1995) bu türün, beslenme sonrası kalıntıları ile orman içi bazı noktalarda karşılaşmıştır.

3.2.23 *Buteo buteo* (Şahin) (Şekil 3. 23)



Şekil 3. 23: Şahin

Boyu 51-57 cm, ağırlıkları ♂ 550-1000, ♀ 700-1300g, kanat açıklıkları 113-128 cm'dir. Ormanlar, ağaçlıklar ve ağaçlarla çevrili tarım arazilerinde bulunur. Kışın açık arazide bulunur. Avcılık yaygındır, genelde küçük memeliler, ayrıca kuşlar, sürüngenler, amfibiler, büyük böcekler ve yer solucanları ile beslenirler. Yumurta sayısı: 2-4 (bazen 5, nadiren 6), kuluçka süresi: 33-35 gün (her yumurta için), tüylenme periyodu: 50-55 gündür. Türkiye'de Marmara ve Karadeniz'in kıyı kesimlerinde yerli olarak yaşar, diğer yerlerde kış göçmenidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 410.000-590.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 3, 6, 12-14, 16-18, 21-23, 26, 33, 34, 36

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Genellikle bir tünekte dinlenirken ya da yüksekte uçarken gözlenmiştir. Görülen bireyler de farklı don ve renkler hakimdir.

3.2.24 *Buteo rufinus* (Kızıl Şahin) (Şekil 3. 24)



Şekil 3. 24: Kızıl Şahin

Boy 50-65 cm (kuyruk 19-24 cm), ağırlıkları ♂ 590-1281g, ♀ 945-1760 g, kanat açıklıkları 126-148 cm'dir. Küçük memeliler, sürüngenler ve böceklerle beslenirler. Ovalar, bozkır, dağlar ve benzer açık arazilerde bulunur. Türkiye geneli yerlidir, Karadeniz kıyı kesiminde kış göçmenidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 210-330 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2, 4, 7, 13, 17, 21, 22, 33, 34, 36

Her iki alanda da yerlidir. Tür, üreme döneminde olası üreme habitatlarında gözlemlendiği için 1 nolu üreme kodu ile üreme durumu olası kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle dinlenirken ya da uçarken gözlenmiştir. Yıl boyunca her iki alanda da görülen bu türün bölgede birkaç çift ürediği tahmin edilmektedir, ancak herhangi bir yuva yeri tespit edilememiştir.

3.2.25 *Falco tinnunculus* (Kerkenez) (Şekil 3. 25)



Şekil 3. 25: Kerkenez

Boyu 32- 35 cm (kuyruk 12-15 cm), ağırlıkları ♂156-2013 g, ♀ 193-252 g, kanat açıklıkları 71-80 cm'dir. Ağaçlı açık arazide, dağlarda ve şehirlerde bulunur. En çok küçük memeliler, ikinci sırada kuşlar, bazen böcekler ve kertenkelelerle beslenir. Yumurta sayısı 3-6 (1-9) kuluçka süresi: 27-29 gün, tüylenme periyodu: 27-32 gündür. Türkiye genelinde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 330.000-500.000 çift, Türkiye'de ise 9.000-14.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 4, 13, 15, 19, 20, 33, 35, 36

Adıgüzel Baraj Gölü'nde yerlidir, Cindere Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. 5 ve 6 nolu üreme kodları ile ABG'de üreme durumu muhtemel kategorisinde değerlendirilmiştir. Muhtemel yuva yeri 19 nolu istasyonun 350 metre batısında ki kayalık alandadır. Tür gerek kur davranışı sergilerken gerekse besin taşırken 19 nolu istasyondan sıklıkla gözlenmiştir.

3.2.26 *Falco peregrinus* (Gökdoğan) (Şekil 3. 26)



Şekil 3. 26: Gökdoğan (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boy 36-48 cm (kuyruk 10-13 cm), ağırlıkları ♀♂ 530-1600g, kanat açıklıkları 95-110 cm'dir. Her türlü kayalık alanda yaşar, kışın deniz kıyısında ve sulak alanlarda sıkça bulunur. Genellikle kaya çıkıntılarında, nadiren ağaçlarda ve yapılarda yuva yapar. Başlıca besinleri kuşlardır. Yumurta sayısı: 3-4 (2-6), kuluçka süresi: 29-32 gün, tüylenme periyodu: 35-42 gündür. Türkiye'de yayılışı çok iyi bilinmese de yerli ve kış göçmeni olarak bulunmaktadır (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 12.000-25.000 çift, Türkiye'de ise 1500-3000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 24, 35, 36

Cindere Baraj Gölü çevresinde beslenmesi ve yuvalanması için uygun alanlar olmasına rağmen bu bölgede tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde yerlidir. 5 nolu üreme kodu ile üreme durumu muhtemel kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle uçuş esnasında gözlenmiştir. Baraj gölleri'nin türü olumsuz yönde etkileyebileceği düşünülmektedir.

3.2.27 *Alectoris chukar* (Kınalı Keklik) (Şekil 3. 27)



Şekil 3. 27: Kınalı Keklik (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boy 32-34 cm, ağırlıkları ♂ 504-595 g, ♀ 462-545g, kanat açıklıkları 47-52 cm'dir. Kayalık, taşlık ve bitki örtüsü cılız olan tepeler ve dağ eteklerinde, taşlık yarı çöllerde yaşar. Genellikle tohumlar, ayrıca yapraklar ve az miktarda böceklerle beslenirler. Yumurta sayısı: 8-18 (6-20), kuluçka süresi: 20-25 gündür, 7-10 günde tüylenip uçabilirler, 50 gün içinde tamamen gelişirler. Türkiye'de uygun habitatın olduğu her yerde yaygın olarak bulunurlar ve yerlidirler, ancak son yıllarda aşırı avcılık nedeniyle bazı bölgelerde sayıları azalmıştır (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 660.000-1.900.000 çift, Türkiye'de ise 500.000-1.500.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 8, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 27, 34, 36

Her iki alanda da yerlidir. 12 nolu üreme kodu ile üreme durumu kesin kategorisinde değerlendirilmiştir. Kış aylarında genellikle sürüler halinde, üreme mevsiminde ise çiftler halinde ya da yeni uçmaya başlamış yavrularıyla beraber gözlenmiştir.

3.2.28 *Rallus aquaticus* (Su Kılavuzu) (Şekil 3. 28)



Şekil 3. 28: Su Kılavuzu

Boy 23-28 cm (gaga 3-4 cm), ağırlıkları ♂ 100-180 g, ♀ 80-130 g, kanat açıklıkları 38-45 cm'dir. Çoğunlukla sazlıklar ve diğer sık bitki örtüsü içinde yaşarlar. Sert havalarda, su donduğu zaman açığa çıkarlar. Ara sıra yüzerler. Yumurta sayısı: 6-11 (5-16), kuluçka süresi: 19-22 gün, tüylenme periyodu: 20-30 gündür. Türkiye'de özellikle İç ve Batı Anadolu'da bulunur ve yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 71.000-200.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. CBG'nin devamında ki nehir kenarı sazlık alanlarda gözlenmiştir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Türün beslenme ve konaklama alanlarını yok etmesi açısından barajlar tarafından olumsuz etkilendiği düşünülmektedir.

3.2.29 *Gallinula chloropus* (Sutavuğu) (Şekil 3. 29)



Şekil 3. 29: Sutavuğu

Boy 32-35 cm, ağırlıkları ♂ 270-420 g, ♀ 240-350 g, kanat açıklıkları 47-52 cm'dir. Tatlı su kenarında ve sazlıklarda yaşar, sıkça çayırlarda beslenir, sudan fazla uzaklaşmaz. Omnivordurlar, çeşitli bitkisel ve hayvansal matertallerle beslenirler. Yumurta sayısı: 5-9 (2-13, 13 yumurtadan fazlası 2 dişi tarafından yapılabilir), kuluçka süresi: 21-22 gün, tüylenme periyodu: 40-50 gün, nadiren 70 gündür. Türkiye'de Karadeniz ve Doğu Anadolu'da az diğer yerlerde yaygındır ve yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 690.000-1.300.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde yerlidir. CBG'nin devamında ki nehir kenarı sazlık alanlarda gözlenmiştir. 11 nolu üreme kodu ile üreme durumu kesin kategorisinde değerlendirilmiştir. Genel olarak nehir kıyılarında beslenirken gözlenmiştir. Üreme ve beslenme alanlarını yok etmesi açısından barajların olumsuz etkilediği bir türdür.

3.2.30 *Fulica atra* (Sakarmeke) (Şekil 3. 30)



Şekil 3. 30: Sakarmeke

Boyu 36-38 cm, ağırlıkları ♂ 700-1000 g, ♀ 600-900 g, kanat açıklıkları 70-80 cm'dir. Kenarları bitkiler ve sazlıklarla kaplı tatlı su göllerinde ürer. Kışın büyük sürüler oluşturur, su bitkilerince zengin olan sığ göller, lagünler ve deniz kıyısında bulunur. Omnivordurlar, bitkisel materyalle beslenme ağırlıktadır. Yumurta sayısı: 6-10 (1-13, 14 yumurtadan fazlası 2 dişi tarafından yapılabilir), kuluçka süresi 21-24 gün, tüylenme periyodu: 55-60 gündür, bu zamandan sonra bağımsız hale gelirler. Türkiye'de yaygın ve çoğunlukla yerlidir, bazı yerlerde kuş göçmeni olarak bulunabilir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 1.300.000-2.300.000 çift, Türkiye'de ise 20.000-40.00 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde transit göçerdir. CBG'nin devamında ki nehir kenarı sazlık alanlarda gözlenmiştir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Yalnızca iki kez düşük sayılarda görülmüştür.

3.2.31 *Himantopus himantopus* (Uzunbacak) (Şekil 3. 31)



Şekil 3. 31: Uzunbacak

Boyu 35-40 cm, ağırlıkları ♂♀ 150-210 g, kanat açıklıkları 67-73 cm'dir. Tatlı ya da acı göller, bataklıklar ve deniz kıyısında bulunur. Ağırlıkla omurgasızlar, özellikle sucul böceklerle beslenirler. Yumurta sayısı: 4 (3-5), kuluçka süresi: 22-25 gün, tüylenme periyodu: 28-32 gündür. Türkiye genelinde uygun habitatu olan hemen her yerde yazın ürer veya geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 20.000-30.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 29, 36

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde yaz göçmenidir. 1 nolu üreme kodu ile üreme durumu muhtemel kategorisinde değerlendirilmiştir. Özellikle 36 nolu istasyonda baraj su kotunda ki değişimlere bağlı oluşan sığ ve çamurlu alanlarda beslenirken gözlenmiştir. Beslenme ve üreme için uygun ortam oluşturması sebebiyle barajlar tarafından kısmen olumlu etkilendiği düşünülmektedir.

3.2.32 *Charadrius dubius* (Halkalı Küçük Cılıbit) (Şekil 3. 32)



Şekil 3. 32: Halkalı Küçük Cılıbit

Boyu 14-15 cm, ağırlıkları ♂♀ 160-280 g, kanat açıklıkları 42-48 cm'dir. Kumlu ve çakıllı göl kıyıları ve akarsularda ürer. En çok böcekler, ayrıca örümcekler ve diğer küçük omurgasızlarla beslenir. Yumurta sayısı: 4, bazen 3, çok nadiren 5, kuluçka süresi: 24-25 gün, tüylenme periyodu: 25-27 (24-29) gündür. Türkiye genelinde yazın üreme amacıyla bulunur (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 110.000-240.000 çift, Türkiye'de ise 3.000-12.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde yaz göçmenidir. CBG'nin devamında ki nehir kenarı taşlık alanlarda gözlenmiştir. 6 nolu üreme kodu ile üreme durumu muhtemel kategorisinde değerlendirilmiştir. Beslenme ve üreme alanlarını yok etmesi açısından barajların olumsuz etkilediği bir türdür. Ayrıca barajların devamında ki akarsuların da ıslah edilmesi ile olumsuz yönde etkilenmektedir.

3.2.33 *Gallinago gallinago* (Suçulluğu) (Şekil 3. 33)



Şekil 3. 33: Suçulluğu

Boy 25-27 cm (gaga 6-7 cm), ağırlıkları ♂♀ 80-140 g, kanat açıklıkları 44-47 cm'dir. Göller, bataklık ve ıslak çayırda, kısa ve yoğun bitki bulunan alanlarda ürerler, küçük çamurlu arazilerde, su birikintisi ve suyolu kenarlarında genellikle küçük gruplar halinde bulunurlar. En çok omurgasızlarla beslenir. Yumurta sayısı: 4 (2-5), kuluçka süresi: 18-20 (21) gün, tüylenme periyodu: 19-20 gündür. Türkiye genelinde kış göçmenidir, doğu bölgelerinde ise geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 300.000-450.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 21, 22, 35

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. CBG'nin devamında ki nehir kenarlarında ve ABG'yi besleyen çay kenarlarında gözlenmiştir. Beslenme ve konaklama alanlarını yok etmesi açısından barajların olumsuz etkilediği bir türdür. Ayrıca barajların devamında ki akarsuların da ıslah edilmesi ile olumsuz yönde etkilenmektedir.

3.2.34 *Scolopax rusticola* (Çulluk) (Şekil 3. 34)



Şekil 3. 34: Çulluk (Fotoğraf: Ali Yalçın SEMERCİ)

Boy 33-35 cm, ağırlıkları ♂♀~300g, kanat açıklıkları 56-60 cm'dir. Ormanlar ve ağaçlık kırlarda yaşar, çamurlu orman zemininde beslenir. Geçit sırasında daha açık arazide de bulunur. Ağırlıkla hayvansal besinler, özellikle solucanlar ve çeşitli böceklerin larvaları, ayrıca bitkisel materyallerle beslenirler. Yumurta sayısı: 4 (2-5), kuluçka süresi: 22-23 gün, tüylenme periyodu: 15-20 gündür. Türkiye'de kıyı bölgelerde kış göçmeni, iç kesimlerde ise geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 1.800.000-6.600.000 çift, Türkiye'de ise 0-50 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 27, 30, 31

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Gündüz vakitlerinde orman içinde saklanan ve gece beslenen bir tür olması sebebi ile nadir gözlenmiştir.

3.2.35 *Tringa stagnatilis* (Bataklık Ddkn) (ekil 3. 35)



Şekil 3. 35: Bataklık Ddkn (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 22-25 cm, ağırlıkları ♂♀~159g, kanat açıklıkları 55-60 cm'dir. Tuz gölleri etrafında ki sığı bataklıklar, taze otlarla kaplı bataklıklarda beslenir, piring tarlalarında ve g esnasında çok değişik sulak alanlarda görülebilir. Genellikle Sucul ve karasal böcekler, k balıklar, kabuklular, yumuşakçalar ve nadiren bitkisel besinlerle beslenir. Yumurta sayısı: 4-5, kuluçka süresi: 26-29 gün, tüylenme periyodu: 41-43 gündür. lke genelinde g esnasında görülebilir (Url-7).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 12.000-32.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 21, 22, 36

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Nehir ve çay kenarlarında ki sığı, amurluk alanlarda beslenirken gözlenmiştir. Beslenme ve konaklama alanlarını yok etmesi açısından barajların olumsuz etkilediği bir türdür. Ayrıca barajların devamında ki akarsuların da ıslah edilmesi ile olumsuz yönde etkilenmektedir.

3.2.36 *Tringa ochropus* (Yeşil Düdükçün) (Şekil 3. 36)



Şekil 3. 36: Yeşil Düdükçün

Boy 20-24 cm, ağırlıkları, kanat açıklıkları 41-46 cm'dir. Bataklık alanlarda, nemli ormanlık bölgelerde, çeşitli ağaçlık alanların çevresinde, nehir kıyılarında ve küçük tatlı göllerde görülür. Genellikle sucul ve karasal böceklerle, karıncalar, yusufçuklar, güve larvaları, küçük kabuklular, balıklar ve bitki parçaları ile beslenirler. Yumurta sayısı: 3-4, kuluçka süresi: 20-23 gün, tüylenme periyodu: 26-29 gündür. Ege, Marmara ve Akdeniz bölgelerinde kışın ve göç dönemlerinde görülür (Url-7).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 330.000-800.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 21, 22, 36

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Nehir ve çay kenarlarında ki sığ, çamurluk alanlarda beslenirken gözlenmiştir. Beslenme ve konaklama alanlarını yok etmesi açısından barajların olumsuz etkilediği bir türdür. Ayrıca barajların devamında ki akarsuların da ıslah edilmesi ile olumsuz yönde etkilenmektedir.

3.2.37 *Tringa glareola* (Orman Ddkn) (ekil 3. 37)



Şekil 3. 37: Orman Ddkn

Boyu 19-21 cm, ağırlıkları, kanat açıklıkları 50-56 cm'dir. Bataklık alanlarda, nemli ormanlık bölgelerde, çeşitli ağaçlık alanların çevresinde, nehir kıyılarında ve kk tatlı göllerde görülür. Sucul böcekler, solucanlar, örümcekler, kabuklular, yumuakalar, kk balıklar ve bitki parçaları ile beslenirler. Yumurta sayısı: 3-4, kuluçka süresi: 22-23 gün, tüylenme periyodu: 28-31 gündür. lke genelinde uygun alanlarda kış göçmeni ve transit göçer olarak görülebilir (Url-7).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 350.000-1.200.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 21, 22, 36

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Nehir ve çay kenarlarında ki sığ, amurluk alanlarda beslenirken gözlenmiştir. Beslenme ve konaklama alanlarını yok etmesi açısından barajların olumsuz etkilediği bir türdür. Ayrıca barajların devamında ki akarsuların da ıslah edilmesi ile olumsuz yönde etkilenmektedir.

3.2.38 *Actitis hypoleucos* (Dere Ddkn) (ekil 3. 38)



Şekil 3. 38: Dere Ddkn

Boyu 19-21 cm, ağırlıkları ♂♀ 40-60 g, kanat açıklıkları 38-41 cm'dir. Genellikle yalnız dolaşır. Akarsular, tatlı su gölleri ve deniz kıyısındaki korunaklı koylarda rer. Kışın genellikle tatlı suda bulunur. En çok hareketsiz veya uçan omurgasızlar, özellikle böcekler ile beslenirler. Yumurta sayısı: 4 (3-5), kuluçka süresi: 21-22 gün, tüylenme periyodu: 26-28 gündür. Türkiye'de genellikle geçit ziyaretçisidir, yazın Doğu Karadeniz'de ürerler (Yiğit ve di., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 720.000-1.600.000 çift üremektedir.

Türün grld istasyonlar: 6, 7

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. CBG'nin devamındaki nehir kenarlarında beslenirken gözlenmiştir. Beslenme ve konaklama alanlarını yok etmesi açısından barajların olumsuz etkilediği bir türdür. Ayrıca barajların devamında ki akarsuların da ıslah edilmesi ile olumsuz yönde etkilenmektedir.

3.2.39 *Larus melanocephalus* (Akdeniz Martısı) (Şekil 3. 39)



Şekil 3. 39: Akdeniz Martısı

Boy 36-38 cm, ağırlıkları ♂♀ 232-280g, kanat açıklıkları 92-100cm'dir. Deniz kıyısında ve göl kıyılarında ve adalarda yuva yapar. Deniz de kışlar. Üreme döneminde en çok topraktaki ve sucul böceklerle, diğer zamanlarda deniz balıkları ve yumuşakçalar ile beslenirler. Yumurta sayısı: 3, bazen 2, kuluçka süresi: 23-25 gün, tüylenme periyodu: 35-40 gündür. İç Anadolu'da yazın ürerler, kıyılarda kış göçmenidirler, Karadeniz kıyıları ile Karadeniz-Akdeniz arasında ki hat üzerinde geçit ziyaretçisi olarak görülebilir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 120.000-300.000 çift, Türkiye'de ise 4,900-5.500 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 29

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. ABG'nde yalnızca bir kez Büyük Menderese Nehri'nin baraj gölü ile birleştiği alanda gözlenmiştir. Türün Büyük Menderes Nehri'ni takip ederek bu alana geldiği tahmin edilmektedir. Beslenme ve geçici konaklama alanı oluşturması açısından baraj gölünün tür üzerinde nispeten olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.40 *Larus ridibundus* (Karabaş Martı) (Şekil 3. 40)



Şekil 3. 40: Karabaş Martı

Boyu 34-37 cm, ağırlıkları ♂ 250-400 g, ♀ 200-300 g, kanat açıklıkları 100-110 cm'dir. Bataklıklar, sazlıklar ve göller, ara sıra da adalar, kıyı kumulları ve çalılıklarda ürer. Kışın deniz kıyısı, lagünler, göller de bulunur. Beslenmek için tarım arazileri, çayırlar ve diğer açık arazilere gelir. Kışın çöplüklerde bol sayıda bulunur. Çoğunlukla hayvansal, özellikle böcekler ve yer solucanları fakat yaygın olarak bitkisel materyal ve çöplerle beslenirler. Yumurta sayısı: 2-3 (1-4), kuluçka süresi: 23-26 gün, tüylenme periyodu: 35 gündür. Kıyılarda ya da yakınlarında kış göçmeni, Akdeniz'de yerli ve diğer yerlerde geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 1.500.000-2.200.000 çift, Türkiye'de ise 4,000-8.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 19

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. 19 nolu istasyonda genellikle diğer su kuşlarının arasında dinlenirken gözlenmiştir. Beslenme ve kışlama alanı oluşturması açısından baraj gölünün tür üzerinde nispeten olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.41 *Chlidonias hybrida* (Bıyıklı Sumru) (Şekil 3. 41)



Şekil 3. 41: Bıyıklı Sumru

Boy 23-25 cm, kanat açıklıkları 74-78 cm'dir. Ovalarda ki bitkili iç göller, bataklıklar, nehirler ve pirinç tarlalarında görülür. Sucul ve karasal böcekler, küçük yengeçler, balık ve kurbağalar ile beslenirler. Yumurta sayısı: 2-3, kuluçka süresi: 18-20 gün, tüylenme periyodu: 21-25 gündür. Ülkenin güneyinde ve Marmara bölgesinde görülür (Url-7).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 42.000-87.000 çift, Türkiye'de ise 4,000-8.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 19, 29

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde transit göçmendir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Su içinde kalan kuru ağaç dallarında dinlenirken gözlenmiştir. Türün Büyük Menderes Nehri'ni takip ederek bu alana geldiği tahmin edilmektedir. Beslenme ve geçici konaklama alanı oluşturması açısından baraj gölünün tür üzerinde nispeten olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.42 *Chlidonias leucopterus* (Ak Kanatlı Sumru) (Şekil 3. 42)



Şekil 3. 42: Ak Kanatlı Sumru (Fotoğraf: Url-8)

Boyu 20-24 cm, kanat açıklıkları 63-67 cm'dir. Bitkili iç göllerde ve çeşitli sulak alanlarda görülür. Böcekler, örümcekler ve balıklarla beslenir (Url-7). Kışın erişkini açık renktir, kuyruk sokumu beyazımsı kulak lekesi koyudur. Sonbaharda gencinin sırtı koyu kanatları açık renk kuyruk sokumu beyazdır. Koyu renk göğüs lekesi yoktur ve gri kuyruğunun kenarı beyazdır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 74.000-210.000 çift, Türkiye'de ise 40-120 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 19, 29

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde transit göçmendir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Göl üzerinde uçarken ve beslenirken gözlenmiştir. Beslenme ve geçici konaklama alanı oluşturması açısından baraj gölünün tür üzerinde nispeten olumlu etki yaptığı düşünülmektedir.

3.2.43 *Columba livia* (Kaya Güvercini) (Şekil 3. 43)



Şekil 3. 43: Kaya Güvercini

Boy 31-34 cm, ağırlıkları ♂♀ 230-370 g, kanat açıklıkları 63-70 cm'dir. Doğal olarak kaya oyuklarına ve mağara oyuklarına yuva yapar. Yerleşkelerde bina çatı ve balkonlarına sıkça yumurta yaptıkları bilinmektedir. Çoğunlukla tohumlar, ayrıca yeşil sürgünlerle beslenirler. Yumurta sayısı: 2, bazen 1, kuluçka süresi: 16-19 gün, tüylenme periyodu: 35-37 gündür. Türkiye'nin her yerinde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 9.300.000-15.000.000 çift, Türkiye'de ise 400.000-800.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-36 (Tüm istasyonlar)

Her iki alanda da yerlidir. 13 nolu üreme kodu ile üreme durumu kesin kategorisinde değerlendirilmiştir. Özellikle Cindere Barajı gövdesi üzerinde yoğun şekilde üreme ve konaklama için bulunmaktadır. Çalışma alanlarının kayalık yapısı sebebiyle tüm istasyonlarda gözlenmiştir.

3.2.44 *Columba palumbus* (Tahtalı) (Şekil 3. 44)



Şekil 3. 44: Tahtalı (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boy 40-42 cm, ağırlıkları ♂ 325-614 g, ♀284-587 g, kanat açıklıkları 75-80 cm'dir. Ormanlarda, özellikle ibrelili ormanlarda ürer, ağaç dallarına yuva yapar, kışın açık arazilerde bulunur. En çok bitkisel materyal; yeşil yapraklar, tohumlar, meyveler, çiçekler ve kökler, nadiren omurgasızlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 1-2, kuluçka süresi: 17 gün, tüylenme periyodu: 33-34 gün (rahatsız edilmeyen kuşlarda), fakat genellikle 20-35 gündür. Türkiye'de Akdeniz'de, bir kısmı da Ege civarında yerlidir, batıda çoğunlukla kış göçmeni, doğuda ise yazın üreme amacıyla bulunurlar, diğer yerlerde geçit ziyaretçisidirler (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 9.000.000-17.000.000 çift, Türkiye'de ise 5.000-15.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 9-16, 25, 27, 28, 30, 31, 32

Her iki alanda da yerlidir. 13 nolu üreme kodu ile üreme durumu kesin kategorisinde değerlendirilmiştir. ABG'nde özellikle kış aylarında büyük gruplar halinde gözlenmiştir. Kış göçmeni popülasyonların bölgeyi terk etmesi ile üreme dönemlerinde ve yaz aylarında sayıları giderek azalmıştır.

3.2.45 *Streptopelia decaocto* (Kumru) (Şekil 3. 45)



Şekil 3. 45: Kumru

Boy 31-33 cm, ağırlıkları ♂ 170-240 g, ♀ 170-230 g, kanat açıklıkları 47-55 cm'dir. Şehirlerde ve diğer yerleşimlerde insanla beraber yaşar, buğday silolarında büyük sürüler oluşturur. Tahıllar, tohumlar ve meyveler, otlar, nadiren bitkilerin yeşil kısımları, omurgasızlarla beslenirler. Monogamdır. Yumurta sayısı: 1-2, kuluçka süresi: 14-18 gün, tüylenme periyodu: 15-19 gündür. Türkiye'de yerli olarak bulunur (Yiğit ve diğ., 2008)

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 2.100.000-4.600.000 çift, Türkiye'de ise 1.000.000-3.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1- 8, 12-14, 17, 18, 21, 22, 23, 33, 34

Her iki alanda da yerlidir. 16 nolu üreme kodu ile üreme durumu kesin kategorisinde değerlendirilmiştir. Özellikle kış aylarında tarım alanları çevresinde sürüler halinde gözlenmiştir. Genel olarak insan yerleşimlerinde ve yakın çevresinde görülmüştür.

3.2.46 *Streptopelia turtur* (Üveyik) (Şekil 3. 46)



Şekil 3. 46: Üveyik

Boy 26-28 cm, ağırlıkları ♂♀ 100-180 g, kanat açıklıkları 47-53 cm'dir. Seyrek ormanlar, çalılıklar, fundalıklar, parklar, bahçeler, palmiyelikler ve ağaçlı açık arazilerde bulunur, tarım alanlarında beslenir. Çoğunlukla tohumlar ve tahıllarla beslenirler. Yumurta sayısı: 1-2, kuluçka süresi: 13-14 (-16) gün, tüylenme periyodu: 20 gündür. Yazın Türkiye'de ürerler (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 3.500.000-7.200.000 çift, Türkiye'de ise 300.000-900.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 4-7, 13, 14, 17, 20, 21, 33, 34, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 5 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Tarım alanlarına yakın bölgelerde ya da yol kenarlarında gözlenmiştir. Özellikle göç dönemlerin de hasadı yapılmış tahıl tarlalarında gruplar halinde gözlenmiştir. Tipik sesiyle çoğu zaman alanda ki varlığını ve yerini belli eden bir türdür.

3.2.47 *Clamator glandarius* (Tepeli Guguk) (Şekil 3. 47)



Şekil 3. 47: Tepeli Guguk (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 38-40 cm, ağırlıkları ♂ 153-192 g, ♀~138 g, kanat açıklıkları 58-61 cm'dir. Seyrek ormanlar, zeytin bahçeleri ve diğer ağaçlık arazilerde bulunur. En çok tüylü tırtıllar, ayrıca diğer böcekler, örümcekler, kertenkelelerle beslenirler. Kuluçka parazitidirler, yumurtalarını genellikle saksagan, leş kargası, kuzgun ve alakarga yuvalarına bırakırlar. Yumurta sayısı: en fazla 18, genellikle her yuvaya 1 tane, nadiren bir yuvaya 3 tane yumurta bırakırlar, kuluçka süresi: 12-14 (11-15) gün, tüylenme periyodu: ortalama 24 gündür. Türkiye'de özellikle İç ve Batı Anadolu'da yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 58.000-77.000 çift, Türkiye'de ise 2.000-6.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 4, 21, 22, 35

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Sıklıkla dolaylı gözlem yöntemi ile (ses dinleme) varlığı tespit edilmiştir

3.2.48 *Cuculus canorus* (Guguk) (Şekil 3. 48)



Şekil 3. 48: Guguk

Boyu 32-34 cm, ağırlıkları ♂ 110-140 g, ♀ 95-115 g, kanat açıklıkları 55-60 cm'dir. Çok çeşitli yaşam alanlarında; tundra turbalıklar, fundalıklar, ormanlar, tarım arazileri, kumullar, parklar ve bataklıklarda bulunur. Böcekler ve özellikle tırtıllarla beslenirler. Özellikle üzerindeki dikenler ve kılları zehirli olan ve diğer kuşlar tarafından yenmeyen tırtılları tercih ederler. Kuluçka parazitidir. Yumurta sayısı: her kuş 1-25 yumurta bırakır, kuluçka süresi: ortalama 11,6 gün (11,3-12), tüylenme periyodu: 19 (17-21) gündür. Türkiye genelinde yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 4.200.000-8.600.000 çift, Türkiye'de ise 200.000-500.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 5, 7, 15, 21, 22

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 1 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. 1, 5, 7, 21 ve 22 nolu istasyonlarda gözlenen saz kamışçını türüne kuluçka paraziti olduğu düşünülmektedir.

3.2.49 *Otus scops* (İshakkuşu) (Şekil 3. 49)



Şekil 3. 49: İshakkuşu

Boy 19-20 cm, ağırlıkları ♀♂ 60-120 g, kanat açıklıkları 53-63 cm'dir. Seyrek ağaçlı alanlar, seyrek ormanlar, tarım arazileri, meyve bahçeleri, parklar, bahçeler, küçük yerleşimler ve harabelerde yaşar. Büyük böcekler ve diğer omurgasızlar, bazı küçük kuşlar, reptiller, amfibiler ve memelilerle beslenir. Genelde gece, nadiren gündüz avlanır. Yumurta sayısı: 4-5 (3-7), kuluçka süresi: 24-25 gün, tüylenme periyodu: 21-29 gündür. Yazın türkiye'nin iç kesimleri ile batısında ürer, diğer yerlerde geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ. 2008). Sesi hafif ve müzikal bir 'piyu' hecesinin her 2-3 saniyede bir tekrarından oluşur (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 210.000-440.000, Türkiye'de ise 20.000-40.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 11, 12, 21, 22, 34

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Sıklıkla dolaylı gözlem yöntemi ile (ses dinleme) varlığı tespit edilmiştir. İnsan yerleşimlerine yakın ağaçlık alanlarda gözlenmiştir. Tipik sesi ile alanda varlığını hemen belli eden bir türdür.

3.2.50 *Bubo bubo* (Puhu) (Şekil 3. 50)



Şekil 3. 50: Puhu

Boyu 60-75 cm, ağırlıkları ♂ 1800-2800 g, ♀ 2300-4200 g, kanat açıklıkları 160-188 cm'dir. Sık ormanlar, kayalık vadiler, çöller ve şehirlerde yaşar. Alacakaranlıkta ve seher vakti avlanmaya çıkar, yavru karaca büyüklüğündeki memelileri ve hindi büyüklüğündeki kuşları yakalayabilir. Yumurta sayısı: 2-4 (1-6), kuluçka süresi: 34-36 gün, tüylenme periyodu: 50-60 gündür. Türkiye'de uygun habitatlarında yerli olarak bulunur (Yiğit ve diğ., 2008). Sesi pes bir havlamayı andırır, uyarı sesi havlama benzeri seslerin çok gür tekrarıdır, ötüşü kalın, sakın ama uzaktan duyulabilen ve gürlemeyi andıran 'uu-huu,uu-huu' şeklindedir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 19.000-38.000, Türkiye'de ise 3.000-6.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 36

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. 4 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Sıklıkla dolaylı gözlem yöntemi ile (ses dinleme) varlığı tespit edilmiştir. Tipik sesi ile alanda varlığını hemen belli eden bir türdür.

3.2.51 *Athene noctua* (Kukumav) (Şekil 3. 51)



Şekil 3. 51: Kukumav

Boyu 21-23 cm, ağırlıkları ♂ 140-190 g, ♀ 150-220 g, kanat açıklıkları 54-58 cm'dir. Genellikle taş ve toprak yığınlarına, direklere ve çitlere tünür. Çok çeşitli arazilerde görülebilir. En çok küçük memeliler ve kuşlar, reptiller, amfibiler, kanatlı böcekler, cırcır böcekler ile beslenirler. Yumurta sayısı: 2-5 (1-7), kuluçka süresi: 27-28 gün (23-35), tüylenme periyodu: 30-35 gün olup, istisnai olarak uzun olabilir ve 43 güne kadar çıkar. Türkiye'de her yerde yerli olarak bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 560.000-1.300.000 çift, Türkiye'de ise 300.000-600.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2, 12, 21, 22, 23, 36

Her iki alanda da yerlidir. 13 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genelde insan yerleşimlerinde ve yakınlarında gözlenmiştir. Varlığı doğrudan gözlem yönteminin yanında bazen de dolaylı gözlem yöntemi ile de (ses dinleme, pelet) varlığı tespit edilmiştir. Tipik sesi ile alanda varlığını hemen belli eden bir türdür.

3.2.52 *Strix aluco* (Alaca Baykuş) (Şekil 3. 52)



Şekil 3. 52: Alaca Baykuş

Boy 37-43 cm, kanat açıklıkları 138-170 cm'dir. Ormanlar, park alanları, ağaçlık tarım arazileri vb yerlerde ürerler. Çoğunlukla yerleşimlere yakın bulunurlar. Küçük memeliler ve böceklerle beslenirler. Türkiye'de genellikle kıyı bölgelerde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008). Karanlıkta silüetinden ve ayrıca gür ve genizden gelen 'ki-vik' şeklinde ki ötüşünden ve berrak ve üflemeye benzer 'huh-hu-huhu-huuu' sesinden tanınabilir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 320.000-680.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 4, 7, 21, 22

Her iki alanda da yerlidir. 1 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Varlığı doğrudan gözlem yönteminin yanında bazen de dolaylı gözlem yöntemi ile de (ses dinleme, pelet) tespit edilmiştir.

3.2.53 *Asio otus* (Kulaklı Orman Baykuşu) (Şekil 3. 53)



Şekil 3. 53: Kulaklı Orman Baykuşu

Boy 35-37cm cm, ağırlıkları ♂ 220-330 g, ♀ 240-370 g, kanat açıklıkları 90-100 cm'dir. İbrelili ormanlar, seyrek ağaçlı açık araziler, kırlar, bataklıklar ve kumullarda yaşar. Kışın onlarca gündüz toplanarak çam ağaçlarında uyurlar. Eski bir karga yuvasında yuva yapar. En çok küçük kemiriciler, ayrıca bazı küçük kuşlar, büyük memelilerle beslenir. Gececildir fakat gündüzde avlanabilir. Yumurta sayısı: 3-5 (1-6), kuluçka süresi: 25-30 gün, tüylenme periyodu 30 günden fazla sürer, fakat yavrular 21-24 günde yuvadan ayrılırlar. Türkiye'de özellikle İç ve Batı Anadolu'da yerli veya kış göçmenidirler (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 380.000-810.000 çift, Türkiye'de ise 2.000-6.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 14, 17, 18, 34

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Sıklıkla dolaylı gözlem yöntemi ile (ses dinleme) varlığı tespit edilmiştir. İnsan yerleşimlerine yakın ağaçlık alanlarda gözlenmiştir. Tipik sesi ile alanda varlığını hemen belli eden bir türdür.

3.2.54 *Caprimulgus europaeus* (Çobanaldata) (Şekil 3. 54)



Şekil 3. 54: Çobanaldata

Boy 26-28 cm, ağırlıkları ♂♀ 65-100 g, kanat açıklıkları 57-64 cm'dir. Seyrek ağaçlıklar, seyrek ormanlar, orman kenarları ve açıkları, kırlar, bozkır veya yarı çöllerde bulunur. Yerde yuva yapar. Böcekler; özellikle güveler ve kınkanatlılarla beslenirler. Yumurta sayısı: 2, istisna olarak 3, kuluçka süresi: 17-18 gün, tüylenme periyodu: 16-17 gündür. Türkiye genelinde üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008). Sesi genizden gelen bir 'goo-ik' şeklindedir ve ötüşü uzaktan duyulabilen bir pırr sesidir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 470.000-1.000.000 çift, Türkiye'de ise 100.000-200.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-7, 15, 16, 21, 22, 35

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 4 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Sıklıkla dolaylı gözlem yöntemi ile (ses dinleme) varlığı tespit edilmiştir.

3.2.55 *Apus apus* (Ebabil) (Şekil 3. 55)



Şekil 3. 55: Ebabil

Boyu 16-17 cm, ağırlıkları ♂♀ 31-56 g, kanat açıklıkları 42-48 cm'dir. Sulak alanlar, açık araziler ve yerleşim yerlerinin üzerinden uçarak beslenir, kayalık yarılar ve binalarda ki çatı aralıkları gibi yarık ve oyuklara yuva yapar. Küçük yerleşimlerde bolca bulunur. Bütünüyle uçan böcekler ve orta büyüklükteki örümceklerle beslenirler. Yumurta sayısı: 2-3 (1-4), kuluçka süresi: 19-27 gün olup hava şartlarının kötü olması durumunda uzar, tüylenme periyodu: değişkendir ortalama 42,5 (37-56) gündür. Türkiye genelinde yazın üreme amacıyla bulunur (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 6.900.000-17.000.000 çift, Türkiye'de ise 1.000.000-4.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 14, 17, 23, 34

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 11 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Büyük şehir merkezlerine nazaran gözlem istasyonlarında daha az sayılarda görülmüştür.

3.2.56 *Apus pallidus* (Boz Ebabil) (Şekil 3. 56)



Şekil 3. 56: Boz Ebabil

Boyu 16-17 cm, kanat açıklıkları 42-46 cm'dir. Havada uçarken beslenir (Url-7). Çoğunlukla bir Akdeniz kuşudur ve genellikle kasabalarda görülür. Ebabile benzer ancak başı, kanat ucu ve kuyruğu biraz daha küttür. İyi ışıkta daha açık renk görünür, her tarafı toprak kahverengisidir, yüzü ve boğazı açık renktir; alttan ve üstten iç kanat ve kanat paneli üzerinde daha açık renkli bir alan vardır. Yakından bakıldığında gövde üzerindeki ince, açık renk ve pul desenli görünüm gözler önüne serilir. Ebabile çok benzeyen sesi, bazen daha alçak ve vurgusu biraz daha düşüktür (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 39.000-160.000 çift, Türkiye'de ise 1.000-10.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 19, 23

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Yaz aylarında 1 kez ve göç dönemlerinde 2 kez gözlenmiştir.

3.2.57 *Alcedo atthis* (Yalıçapkını) (Şekil 3. 57)



Şekil 3. 57: Yalıçapkını

Boyu 16-17 cm, ağırlıkları ♂♀ 34-46 g, kanat açıklıkları 24-26 cm'dir. Tatlı su kenarında ürer, lagünler ve deniz kıyısında bulunur, kum duvarlarda açtığı derin oyuklarda yuva yapar, yuva olarak kullanılan oyuklar beyaz dışkısıyla işsaretlenir. Özellikle tatlı su balıkları, ayrıca sucul böcekler ve deniz balıkları, daha nadir olarak kabuklular, karasal böcekler ve amfibilerle beslenirler. Yumurta sayısı: 6-7 (4-8), kuluçka süresi: 19-21 gün, tüylenme periyodu: 23-27 gündür, yavrular birkaç günde bağımsız hale gelirler. Ülkemizde çoğunlukla kış göçmenidir veya yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 79.000-160.000 çift, Türkiye'de ise 1.000-2.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 5, 6, 7

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde kış göçmenidir. CBG'nin devamında ki akarsuyun durgunlaştığı alanlarda avlanırken gözlenmiştir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Baraj göllerinin türü nispeten olumsuz etkilediği düşünülmektedir.

3.2.58 *Merops apiaster* (Arıkuşu) (Şekil 3. 58)



Şekil 3. 58: Arıkuşu

Boy 27-29 cm, ağırlıkları ♂ 48-78 g, ♀ 44-72 g, kanat açıklıkları 44-49 cm'dir. Kum ocaklarındaki kum yarılarında koloniler halinde yuva yapar. Sonbaharda küçüksürüler halinde geçit yaparlar. Uçan böceklerle beslenirler. Yumurta sayısı: 6-7 (4-9), kuluçka süresi: 20 gün, tüylenme periyodu: 20-33 gün civarındadır. Türkiye genelinde yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 480.000-1.000.000 çift, Türkiye'de ise 60.000-120.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 2, 12, 13, 16, 18-23, 33, 36

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Genellikle gruplar halinde uçarken ya da ağaçlar üzerinde beslenip dinlenirken gözlenmiştir. Göç esnasında tipik sesleri ile bölgede var olduğunu belli ederler. 1 nolu istasyon ve çevresinde üremesi için uygun yerler olsa da herhangi bir yuva yeri tespit edilememiştir.

3.2.59 *Coracias garrulus* (Gökkuzgun) (Şekil 3. 59)



Şekil 3. 59: Gökkuzgun

Boy 30-32 cm, ağırlıkları ♂♀ 120-160 g, kanat açıklıkları 66-73 cm'dir. Seyrek ormanlar, ağaçlı ya da çalılık açık araziler ve orman kenarlarında yaşar. Çoğunlukla böcekler, özellikle ortabüyükte veya daha büyük kınkanatlılar ve cırcır böcekleri ile beslenirler. Yumurta sayısı 3-5 (2-7), kuluçka süresi: 17-19 (-20) gün, tüylenme periyodu: 26-27 (25-30) gündür. Türkiye genelinde yazın üreme amacıyla bulunurlar. Habitat kaybı, tarımsal faaliyetler, avcılık ve kirlilik gibi nedenlerle sayıları azalmıştır (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 53.000-110.000 çift, Türkiye'de ise 30.000-60.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 3

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Sonbahar göçü esnasında genellikle genç bireyler gözlenmiştir. 1 nolu istasyon ve çevresinde üremesi için uygun yerler olsa da herhangi yuva yeri tespit edilememiştir.

3.2.60 *Upupa epops* (İbibik) (Şekil 3. 60)



Şekil 3. 60: İbibik

Boy 26-28 cm, ağırlıkları ♂ 47-87 g, ♀55-80 g, kanat açıklıkları 42-46 cm'dir. Ağaçlı ya da otlak düzlükler, tarlalar, meyve bahçeleri, bağlar ve bahçelerde bulunur. Ağaçlar, kayalar ve binalarda ki oyuk ve kovuklarda yuva yapar. Bütünüyle hayvansal; öncelikle büyük böcekler, bunların larvaları ve pupaları ile beslenirler. Yumurta sayısı: 7-8 (4-10, nadiren -12), kuluçka süresi: 15-16 (14-20) gün, tüylenme periyodu: 26-29 gündür. Türkiye genelinde yazın üreme amacıyla bulunur (Yiğit ve diğ. 2008). Sesi yumuşak, pes ve baykuş ötüşü gibidir 'hup-hup-hup' şeklindedir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 890.000-1.700.000 çift, Türkiye'de ise 150.000-400.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 5, 12-17, 22-26, 33, 34, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 11 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Alandaki varlığını tipik ötüşü ile çoğu zaman belli eder. Hayvancılık faaliyetleri sonucu yerleşim yeri yakınlarında biriktirilen tezek yığınlarında beslenirken sıkça gözlenmiştir.

3.2.61 *Jynx torquilla* (Boyunçeviren) (Şekil 3. 61)



Şekil 3. 61: Boyunçeviren

Ağaçkakanına benzeyen tuhaf bir kuştur, gagası kısa ve sivri, başı yuvarlak, kuyruğu oldukça uzundur. Yerde zıplar, ağaç dallarına tırmanır. Sırtı gri, kaverengi ve kirli sarı renklerde şık desenlidir, sırtının ortasında uzun ve koyu renk çizgi vardır (Hayman ve Hume 2005). Boyu 16-18 cm'dir. En çok karıncalarla beslenirler. Oyuklarda kuluçkaya yatar. Yumurta sayısı: 7-10 (5-12), kuluçka süresi: 11,5-14 gün, tüylenme periyodu: 18-22 (-25) gündür. Kuzeybatı Anadolu'daki geniş yapraklı ve karışık seyrek ormanlar, meyve bahçelerinde yazın üreme macıyla bulunur, diğer yerlerde geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 580.000-1.300.000 çift, Türkiye'de ise 500-2.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 5, 13

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Yerde, eski ağaç kütüklerinin çevresinde ve karınca yuvalarının çevresinde beslenirken gözlenmiştir.

3.2.62 *Dendrocopos syriacus* (Alaca Aakakan) (Şekil 3. 62)



Şekil 3. 62: Alaca Aakakan (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

İri ve benekli bir aakakanıdır. Orman aakakanına benzer ancak kuyruk altındaki alan daha soluk, pembemsi kırmızıdır. Erkeğin büyük ve kırmızı ense lekese, gencinin ise küçük kırmızı tepesi vardır. Yanaktaki siyah boynun gerisindeki siyah ile birleşmez, bu da yüzü biraz daha beyaz gösterir. Sesi daha yumuşak bir ‘kik’ şeklindedir; taklaması parça parça daha uzun ve düzenlidir (Hayman ve Hume 2005). Boyu 22-23 cm, ağırlıkları ♂♀ 65-80 g kanat açıklıkları 34-40 cm’dir. Ağaç papı 25 cm’yi aşan iğne yapraklı ve yaprak dökken ağaçlardan oluşan alanlarda, kasabalarda, park ve bahçelerde görülür (Url-7).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa’da 530.000-1.000.000 çift, Türkiye’de ise 400.000-800.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-8, 10-16, 18-23, 27, 28, 33, 35, 36

Her iki alanda da yerlidir. 14 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Sıklıkla yol kenarlarında ki tahta direklerde gözlenmiştir. Bu direkleri hem beslenme hem de besin saklama amaçlı kullandığı gözlenmiştir.

3.2.63 *Dendrocopos medius* (Ortanca Aaçkakan) (Şekil 3. 63)



Şekil 3. 63: Ortanca Aaçkakan (Fotoğraf: Ali Yalçın SEMERCİ)

Boyu 19-22 cm, kanat açıklıkları 33-34 cm'dir. Yaprak döken ve karışık ormanlarda görülür (Url-7). Tepesi kırmızıdır. Açık pembe-kırmızı kuyruk altı çizgili olan parlak keri sarı alt tarafı ile karışır. Yüzündeki siyahlık daha azdır ve boyun ya da kanat ile birleşmez. Dolayısıyla alaca ağaçkakandan daha beyaz yüzlüdür. Kanatlarındaki beyaz çizgiler daha sıktır. Kur sırasında dik durduğunda erkeğin tepesinin ateş kırmızısı olduğu görülür. Sesi tekrarlanan pürüzlü ve zayıf bir 'kirk'; hızlı bir 'kuk kuk kuk kuk' notalarından oluşur. Taklamaz (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 140.000-310.000 çift, Türkiye'de ise 5.000-10.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 7, 10, 11, 18, 21, 34, 36

Her iki alanda da yerlidir. 13 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle yaprak döken ağaçların yoğun olduğu yerlerde gözlenmiştir.

3.2.64 *Melanocorypha calandra* (Boğmaklı Toygar) (Şekil 3. 64)



Şekil 3. 64: Boğmaklı Toygar (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 17-19 cm, kanat açıklıkları 34-40 cm'dir. Esasen bir bozkır kuşudur. Yaz aylarında çoğunlukla böceklerle beslenir ve bitkisel ürünleri daha az tercih eder. Kış aylarında ise çoğunlukla tohumlar ve otsu bitkilerin genç sürgünleri ile beslenir (Url-7). Kalın gagalı, büyük bir toygardır. Gözünün üstünde ve yanağının altında geniş beyaz çizgiler, boynunun ve göğsünün iki yanında siyahımsı lekeler vardır. Kanatları açık durumdayken koyu renk, alt tarafı siyahımsıdır, geniş ve beyaz firar hattı vardır. Uzun ve geniş kanatlı ve kısa kuyruklu görünür (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 10.000.000-24.000.000 çift, Türkiye'de ise 4.000.000-10.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 13,14, 17, 33, 34, 36

Her iki alanda da yerlidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle kuru tarım yapılan kırsal alanlara yakın istasyonlarda gözlenmiştir.

3.2.65 *Calandrella brachydactyla* (Bozkır Toygarı) (Şekil 3. 65)



Şekil 3. 65: Bozkır Toygarı (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 13-14 cm, kanat açıklıkları 25-30 cm'dir. Seyrek ve kısa bitkili dalgalı, kuru, kumlu ve taşlı alanlarda görülür. Bahar aylarında ağırlıklı olarak omurgasızlarla, ayrıca tohumlarla ve otsu bitkilerin yeşil kısımları ile beslenir (Url-7). Küçük ve açık renkli bir toygardır. Üst tarafı orta ve büyük el örtüleri sayesinde çizgilidir. Uzun tersiyerleri, primerlerinin en ucu hariç her tarafını örter. Göğsü genellikle çizgisizdir ancak iki yanında değişken koyulukta lekeler ya da çizgiler vardır. Tepesi kızıl ya da çizgilidir. Gözünün üzerinde beyaz bir çizgi vardır. Açık renk iki kanat çizgisi uçuş sırasında ortaya çıkar (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 7.300.000-14.000.000 çift, Türkiye'de ise 3.000.000-6.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 13, 17, 23, 33, 34, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 1 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle kuru tarım yapılan kırsal alanlara yakın istasyonlarda gözlenmiştir.

3.2.66 *Melanocorypha bimaculata* (Küçük Boğmaklı Toygar) (Şekil 3. 66)



Şekil 3. 66: Küçük Boğmaklı Toygar (Fotoğraf: Ali Yalçın SEMERCİ)

Yerde boğmalı toygara çok benzer, biraz küçük buna karşın daha iri gagalı, kısa kuyruklu ve kızıl renklidir. Boyun lekeleri daha küçük, göz pınarı koyu, kaşı bembeyaz ve daha belirgindir (Heinzel ve diğ., 1995). Boyu 16-17 cm, kanat açıklıkları 33-41 cm'dir. Çalılık ve fundalık alanlarda, taşlık yol kenarlarında, çıplak steplerde, yüksek irtifalardaki ekili alanlarda görülür. Böcekler ve tohumlarla beslenir. Yumurta sayısı: 2-5, kuluçka süresi: 12-13 gün, tüylenme periyodu: 9-10 gündür (Url-7).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 1.000.000-2.200.000 çift, Türkiye'de ise 1.000.000-2.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 22, 33, 36

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde yaz göçmenidir. 1 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle kuru tarım yapılan kırsal alanlara yakın istasyonlarda gözlenmiştir.

3.2.67 *Galerida cristata* (Tepeli Toygar) (Şekil 3. 67)



Şekil 3. 67: Tepeli Toygar

Boyu 17 cm, ağırlıkları ♂ 40-52 g, ♀ 37-55 g, kanat açıklıkları 29-38 cm'dir. Boş araziler, tarlalar, yol kenarları, insan yapımı alanlarda (havaalanı vs.) bulunur ve yuva yaparlar. Tohum, yaprak gibi bitkisel materyaller ile özellikle böcekler olmak üzere omurgasızlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 3-5 (-7), kuluçka süresi: 11-13 gün, tüylenme periyodu: gençler genelde 9 günde yuvadan ayrılırlar, sonraki 3 gün yuvaya dönmeye devam ederler veya tamamen ayrılırlar. 15-16 günde tüylenirler. Tüm Türkiye'de yerlidirler (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 3.600.000-7.600.000 çift, Türkiye'de ise 2.000.000-4.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-8, 16, 17, 20-23, 33, 34, 36

Her iki alanda da yerlidir. 11 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle yol kenarlarında ve kullanılmayan tarım arazilerin de sıklıkla gözlenmiştir.

3.2.68 *Lullula arborea* (Orman Toygarı) (Şekil 3. 68)



Şekil 3. 68: Orman Toygarı

Boyu 14-15 cm, kanat açıklıkları 27-30 cm'dir. Kullanılmayan tarım arazilerinde, orman içi açıklıklarda ve orman kenarlarında görülür. Beslenme ya da üreme için kısa otların ve çalılıkların olduğu alanlara ihtiyaç duyar. Üreme dönemi orta ölçekli böcek ve örümceklerle beslenir. Üreme mevsimi dışında ise çoğunlukla tohumlarla beslenir. Yumurta sayısı: 3-5, kuluçka süresi: 12-15 gün, tüylenme periyodu: 10-13 gündür (Url-7).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 1.300.000-3.300.000 çift, Türkiye'de ise 150.000-350.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 12-16, 19, 20, 23, 27

Her iki alanda da yerlidir. 4 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Kış aylarında genellikle küçük gruplar halinde beslenirken gözlenmiştir. Orman kenarı açık alanlarda ve yol kenarı açık alanlar da sıklıkla gözlenmiştir. Kar yağdığı zamanlarda asfalt yol kenarlarında görülmekte ve yüksek sayılar da telef olmaktadır.

3.2.69 *Alauda arvensis* (Tarlakuşu) (Şekil 3. 69)



Şekil 3. 69: Tarlakuşu (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 18-19 cm, ağırlıkları ♂34-50 g, ♀ 26-43 g, kanat açıklıkları 30-36 cm'dir. Ağaçsız açık araziler, çiftlikler, yaylalar, otlaklar, turbalıklar ve kıyı kumullarında bulunur. Yıl boyunca bitkisel ve hayvansal beslenmesine karşın, üreme döneminde böcekler oldukça önemlidir, ayrıca mevsime göre de besinleri değişir (tohum, yaprak vs.). Yumurta sayısı: 3-5 (-7), kuluçka süresi: 11 gün, tüylenme periyodu: 18-20 gün, fakat gençler genelde 8-10günde yuvadan ayrılırlar. Marmara, Ege ve Akdeniz kıyı kesimlerinde yerli, diğer yerlerde özellikle İç Anadolu'da yazın üreme amacıyla bulunurlar ya da geçit ziyaretçisidirler (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 40.000.000-80.000.000 çift, Türkiye'de ise 900.000-1.800.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 13, 14, 17, 22, 23, 24, 33

Her iki alanda da yerlidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Kış aylarında genellikle küçük gruplar halinde beslenirken ve ya uçarken gözlenmiştir.

3.2.70 *Hirundo rustica* (Kır Kırlangıcı) (Şekil 3. 70)



Şekil 3. 70: Kır Kırlangıcı

Boy 17-19 cm, ağırlıkları ♂♀ 16-22g, kanat açıklıkları 32-34,5 cm'dir. Kırsal kesimde çok yaygın olarak bulunur. Üstü açık çanak şeklindeki yuvasını çamur ve kuru ottan örer, yapıların iç duvarları veya kaya oyuklarına yapıştırır. Tamamen uçan böcekleri havada yakalayarak beslenir. Üreme döneminde özellikle sinekler (Diptera) ile beslenirler. Yumurta sayısı: 4-5 (2-7), kuluçka süresi: 11-19 gün, tüylenme periyodu: 18-23 gündür. Türkiye'de yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 16.000.000-36.000.000 çift, Türkiye'de ise 1.000.000-2.500.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-14, 17, 21-23, 33, 34, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 16 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Göç dönemlerinde sayıları artmakla beraber, uygun habitatlarda sıklıkla gözlenmiştir.

3.2.71 *Hirundo daurica* (Kızıl Kırlangıç) (Şekil 3. 71)



Şekil 3. 71: Kızıl Kırlangıç

Boyu 16-18 cm, kanat açıklıkları 31-35 cm'dir. Yerden 100 m yüksekliğe kadar uçan omurgasızları havada yakalayıp beslenir (Url-7). Sırtı ve kanadı koyu, kuyruk sokumu açık kızıl-kirli sarı renkli bir kırlangıçtır. Pas kızılı renkli yüzünün ve boyun halkasının üst tarafında koyu mavi tepesi vardır; alt tarafı kirli sarı rengidir. Boğazı koyu renk değildir, kıç ve kuyruğunun tamamı siyah, kuyruk telleri kalın ve içe kıvrıktır. Uçuşu kırlangıçtan daha serttir, kanatlarını kırmadan düz tutar ve döne döne, doğanlar gibi uzun süzülüşler yapar. Sesi çatlak, genizden gelen ve kesik ya da uzun bir 'çit, çirit.' şeklindedir. (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 43.000-260.000 çift, Türkiye'de ise 30.000-90.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 6, 7, 11, 23, 25, 26, 33, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 16 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Diğer kırlangıç türlerine göre daha az sayılarda gözlenmiştir.

3.2.72 *Delichon urbicum* (Ev Kırlangıcı) (Şekil 3. 72)



Şekil 3. 72: Ev Kırlangıcı

Boyu 12,5-13,5 cm, ağırlıkları ♂♀ 23g, kanat açıklıkları 26-29 cm'dir. Yerleşim yerlerindeki binalara, köprü altlarına ve bunun dışında kaya duvarları, mağralar ve taş ocaklarında yuva yapar, yuvasını çoğunlukla dik bir köşeye ilişirir. Tamamen uçan böcekler, üreme döneminde özellikle sinekler (Diptera) ile beslenirler. Yumurta sayısı: 3-5 (1-7), kuluçka süresi: 14-16gün, tüylenme periyodu: 22-32 (-40) gündür. Türkiye'de yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 9.900.000-24.000.000 çift, Türkiye'de ise 1.000.000-2.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-14, 17, 21-23, 33-36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 16 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. CBG'de baraj kapaklarının olduğu bölgede oldukça yoğun şekilde gözlenmiştir. Hava koşullarına göre diğer kırlangıç türlerinden çok daha erken tarihler de bölgeye gelmişlerdir.

3.2.73 *Anthus campestris* (Kır İncirkuşu) (Şekil 3. 73)



Şekil 3. 73: Kır İncirkuşu (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 16-18 cm, kanat açıklıkları 25-28 cm'dir. Kayalık alanlarda, uzun ya da yoğun bitki örtüsüyle kaplı alanlarda, sulak alan yakınlarında ki ormanlık arazilerde görülür. Genellikle böceklerle kış aylarında ise tohumlarla beslenir. Yumurta sayısı: 3-6, kuluçka süresi: 11-13 gün, tüylenme periyodu: 13-14 gündür (Url-7). Büyük, uzun kuyruklu ve açık renkli, biçim olarak kuyruksallayana benzeyen bir incirkuşudur. Gagası incedir. Erişkinin üst tarafı açık kum rengi-kirli sarıdır ve belli belirsiz çizgilidir, alt tarafı kirli sarı renklidir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 460.000-820.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 5, 6, 7, 21, 22, 33, 34

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 1 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Özellikle akarsulara yakın, kayalık ve yaprak dökken ağaçların yoğunlukta olduğu alanlarda gözlenmiştir.

3.2.74 *Anthus spinoletta* (Dağ İncirkuşu) (Şekil 3. 74)



Şekil 3. 74: Dağ İncirkuşu (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Başı gri, sırtı düz siyah, alt tarafı açık renk ve çizgisiz, göğsü soluk pembedir, gözünün üzerinde beyaz bir şerit vardır. Kışın kahverengi sırtlı kaya incirkuşu gibidir, gözünün üzerindeki açık renk çizgi daha belirgindir. Beyaz boğazı ve gıdısı koyu renk ile çevrelenmiştir. Alt tarafı donuk beyazımsı renklidir; göğsünde ve böğründe koyu renk çizigler bulunur (Hayman ve Hume, 2005). Boyu 15-18 cm, kanat açıklıkları 25-27 cm'dir. Arktik tundralarda ve yüksek dağların alpin çayırlarında yuvalanır. Kış aylarında; sürülmüş tarlalarda, çayırlarda, ıslak otlaklarda ve bataklıklarda görülür. Yumurta sayısı: 4-6, kuluçka süresi: 14-15 gün, tüylenme periyodu: 14-15 gündür (Url-7).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 640.000-2.000.000 çift, Türkiye'de ise 20.000-60.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 5, 6, 7, 21, 22, 35, 36

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Kış aylarında su kotu azalan dere kenarı çamurlu ve bataklık alanlarda beslenirken gözlenmiştir.

3.2.75 *Motacilla flava* (Sarı Kuyruksallayan) (Şekil 3. 75)



Şekil 3. 75: Sarı Kuyruksallayan

Boy 17 cm, ağırlıkları ♂♀ 14-21 g, kanat açıklıkları 23-27 cm'dir. Sığır ve koyunların otladığı sulak ve kuru çayırlar ve sulak alanların çevresinde bulunur. Göç dönemi sulak alanlarda toplanır. Küçük omurgasızlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 5-6 (3-8), kuluçka süresi: 11-16 gün, tüylenme periyodu: 11-16 gündür. Türkiye genelinde yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 7.900.000-14.000.000 çift, Türkiye'de ise 200.000-600.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 5, 6, 7, 21, 22, 23, 34, 36

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Özellikle 5 ve 6 nolu istasyonlarda baraj kapaklarının kapatılmasıyla azalan su miktarına bağlı olarak ortaya çıkan bataklık alanlarda onlarcası beslenirken gözlenmiştir.

3.2.76 *Motacilla cinerea* (Dağ Kuyruksallayanı) (Şekil 3. 76)



Şekil 3. 76: Dağ Kuyruksallayanı

Boyu 18-20 cm, kanat açıklıkları 25-27 cm'dir. Hızlı akan temiz dere ve ırmaklarda özellikle dağ sularında bulunur. Beslenmesinin büyük bir çoğunluğunu sucul böcekler oluşturur. Yumurta sayısı: 4-7, kuluçka süresi: 11-14 gün, tüylenme periyodu: 13-14 gündür. Yılda iki kez kuluçkaya yatabilir (Url-7). En uzun kuyruklu ve en kısa bacaklı kuyruksallayanıdır. Sarı kuyruksallayan ve ak kuyruksallayandan farklı olarak, gri sırtıyla birleşen sarı kuyruk altı ve sarı-yeşil kuyruk sokumuna sahiptir (Hayman ve Hume 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 740.000 – 1.600.000 çift, Türkiye'de ise 20.000-30.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 11

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde yerlidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Güney Şelale'sinde gözlenmiştir. Bölgeye gelen ziyaretçilerden rahatsız olup sık sık, alandan uzaklaşmaktadır.

3.2.77 *Motacilla alba* (Ak Kuyruksallayan) (Şekil 3. 77)



Şekil 3. 77: Ak Kuyruksallayan

Boy 18 cm, ağırlıkları ♂♀ 17-25 g, kanat açıklıkları 25-30 cm'dir. Tundradan tarım arazileri ve yarı çöllere kadar çeşitli açık araziler, küçük yerleşimlerin çevresi ve su kenarlarında bulunur. Küçük omurgasızlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 4-6 (3-8), kuluçka süresi: 11-13 gün, tüylenme periyodu: 16 gündür, fakat 10-13 günde yuvadan ayrılırlar. Türkiye'de kıyı bölgelerde yerli, diğer yerlerde yazın üreme amacıyla bulunur (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 13.000.000-26.000.000 çift, Türkiye'de ise 300.000-600.000 çift üremektedir

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-7, 9, 11, 19, 21, 22, 23, 33, 34

Her iki alanda da yerlidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. 5 ve 6 nolu istasyonlarda kış aylarında ve göç dönemlerinde bölgede ki sayıları artmaktadır. Üreme mevsiminde ise sayıları azalmıştır. ABG'de ise çoğunlukla kırsal yerleşimlerde ve yakın çevresinde gözlenmiştir.

3.2.78 *Troglodytes troglodytes* (Çıtkuşu) (Şekil 3. 78)



Şekil 3. 78: Çıtkuşu

Boyu 9-10 cm, ağırlıkları ♂ 8-12 g, ♀ 7-11 g, kanat açıklıkları 13-17 cm'dir. Ormanlar, çalılıklar, fundalıklar ve bahçelerde yaşar, kışın onlarcası damlı ve yuvarlak yuvalarında toplanır. En çok böceklerle (özellikle kınkanatlı böceklerle) ve örümceklerle beslenirler. Korkutulduğunda dik tutulan kuyruğuyla kolayca tanınan bir türdür. Yumurta sayısı: 5-8 (3-9) arasındadır, dişiler poliginik özelliği fazla olan erkeklerle çiftleşince dah büyük kuluçka meydana getirirler, kuluçka süresi: ortalama 16 gün (12-20), tüylenme periyodu: 14-19 gündür. Türkiye'de kıyı bölgelerde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 18.000.000-31.000.000 çift, Türkiye'de ise 400-000-1.200.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 6, 11, 22, 24, 26, 30

Her iki alanda da yerlidir. 4 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Özellikle kış aylarında daha açık alanlarda ve düşük rakımlarda; diğer zamanlar da ise orman içi az ışık alan vadilerde gözlenmiştir.

3.2.79 *Prunella modularis* (Dağ Bülbülü) (Şekil 3. 79)



Şekil 3. 79: Dağ Bülbülü

Bahçelerin, ormanların ve sık çalılıkların koyu renkli ve çok saklanan bir kuşudur. (Hayman ve Hume 2005). Boyu 14,5 cm, ağırlıkları ♂ 17-25 g, ♀ 16-24 g, kanat açıklıkları 19-21 cm'dir. Ilıman kuşakta ki her çeşit çalılık arazide; çalılıklar, fundalıklar, çitler, parklar, bahçeler ve ormanlarda yaşar. Büyük çoğunlukla böceklerle beslenirler, kışın önemli oranda küçük tohumları da besin olarak alırlar. Yumurta sayısı: 4-6 (3-7), kuluçka süresi: 12-13 gün, tüylenme periyodu: 11-12 gündür. Türkiye'de Marmara ve Karadeniz'de yerli diğer yerlerde kış göçmenidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 12.000.000-26.000.000 çift, Türkiye'de ise 9.000-25.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 11, 12, 14, 22, 34, 36

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Olumsuz hava şartlarında genellikle yaparak dökken ağaç üstlerinde, diğer zamanlar da ise çalılıkların arasında gözlenmiştir.

3.2.80 *Erythropgia galactotes* (Çalı Bülbülü) (Şekil 3. 80)



Şekil 3. 80: Çalı Bülbülü (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

İri, yelpaze kuyruklu ve şakıyıcı bir kuştur, kuyruğunu dik tutuşu ve sıçraya sıçraya yürümesi abartlıdır, genellikle meyve bahçelerindeki kaktüslerin civarında ya da sel ve yağmur suyuyla açılmış derelerde yarı çöllerde ve çöl kanyonlarının tabanlarında görülür. Batı Avrupadakilerin renkleri soluk turuncu-kirli sarı kuyrukları ise parlak kıızıdır, güneydoğu Avrupa kuşlarının sırları ve kuyrukları kahverengi, kuyruk sokumları ise kıızıdır. Gözünün üzerinde açık renk belirgin bir çizgi vardır. Kuyruk ucu siyah-beyaz beneklidir ve uçuş sırasında çok göze çarpar. Sesi sert, kesik ve ıslığımsıdır, ötüşü ise ardıç ötüşüne benzer (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 32.000-96.000 çift, 20.000-60.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 12, 14, 16, 21, 34, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 14 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle bir çalı üstünde öterken gözlenmiştir.

3.2.81 *Erithacus rubecula* (Kızılgerdan) (Şekil 3. 81)



Şekil 3. 81: Kızılgerdan

Boy 14 cm, ağırlıkları ♂ 15-21 g, ♀ 14-19g, kanat açıklıkları 20-22 cm'dir. Ormanlarda yuva yapar, kışın bahçeler, parklar, çalılıklar ve çitlerde bulunur, şehirlerin içlerine kadar girer. Omurgasızlar, özellikle böcekler ve karıncalar, kışın ayrıca meyve ve tohumlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 4-6 (2-8), kuluçka süresi: ortalama 13 gündür, bu süre Mart-Nisan döneminde biraz daha uzun olabilir (14 gün), tüylenme periyodu: ortalama 13 gündür. Marmara, Ege ve Karadeniz'de yerli, güneyde kış göçmeni, iç kesimlerde geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 43.000.000-83.000.000 çift, Türkiye'de ise 100.000-400.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-11, 15, 16, 18-36

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Çok çeşitli habitatlarda gözlenmiştir. Özellikle soğuk günlerde dere kenarından yakaldığı sucul böcekler le beslendiği gözlenmiştir. Zaman zaman gece saatlerinde de öttüğü duyulmuştur.

3.2.82 *Luscinia megarhynchos* (Bülbül) (Şekil 3. 82)



Şekil 3. 82: Bülbül

Boyu 15-16 cm, kanat açıklıkları 22-25 cm'dir. Karasal omurgasızlar, özellikle böcekler ve karıncalarla beslenir. Yumurta sayısı: 3-6, kuluçka süresi: 12-14 gün, tüylenme periyodu: 10-12 gündür (Url-7). Sık ağaçlık ve çalılıkların gizemli bir kuşudur. Oldukça kızıl renkli kuyruk sokumu ve kuyruğu, boynundaki grilik, düz renkli yüzündeki koyu gözleri ve açık renk göz halkası dışında üst tarafı düz kahverengidir. Alt tarafı soluk gri-kirli sarıdır. Uzun kanatlarını genellikle gövdesinin kalın arka tarafının yanlarından sarkıtır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 4.200.000-12.000.000 çift, Türkiye'de ise 1.000.000-2.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 8, 11, 21, 22

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 14 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Gece ya da gündüz sık sık tipik ötüşü ile yerini belli eder.

3.2.83 *Irania gutturalis* (Taş Bülbulü) (Şekil 3. 83)



Şekil 3. 83: Taş Bülbulü

Boyu 16-17 cm, kanat açıklıkları 27-30 cm'dir. Genel olarak böceklerle beslenir. Dağınık, seyrek ağaçlı taşlık kurak arazilerde görülür. Yumurta sayısı: 3-5, kuluçka süresi: 12-14 gün, tüylenme periyodu: 9-10 gündür (Url-7).

Erkeği mavi-gri üst tarafı, siyah kuyruğu ve kırmızımsı alt tarafıyla tanınır. Yanakları siyah, kaşı ve gerdanı beyazdır. Dişisi daha kahverengi ve gri yanaklıdır, alt tarafında sadece böğrü kıızıdır, siyah kuyruğuyla hemen tanınır. Genci beneklidir (Heinzel ve diğ., 1995).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 410.000-920.000 çift, Türkiye'de ise 400.000-900.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 21,35

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde yaz göçmenidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir.

3.2.84 *Phoenicurus ochruros* (Kara Kızılkuyruk) (Şekil 3. 84)



Şekil 3. 84: Kara Kızılkuyruk

Boy 14,5 cm, ağırlıkları ♂♀ 13-19 g, kanat açıklıkları 23-26 cm'dir. Kayalık yamaçlar, yarlar, yayla köyleri ve şehirlerde ürer, çoğunlukla yüksek irtifada bulunur, kışın deniz kıyısına kadar iner. Küçük veya orta büyüklükteki omurgasızlar ve meyve ile beslenirler. Yumurta sayısı: 4-6 (2-8), kuluçka süresi: 1-17 gün, tüylenme periyodu: 12-19 gündür. Türkiye'de İç Anadolu ve Akdeniz civarında yerlidir, Karadeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yazın ürer, diğer yerlerde kış göçmeni olarak bulunur (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 4.000.000-8.800.000 çift, Türkiye'de ise 400.000-900.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-14, 16, 19, 21, 22, 23, 34, 35, 36

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Erkek bireyler genellikle göç başlangıcı ve göç sonunda görülmüş olup, kış aylarında görülen bireyler genellikle dişidir.

3.2.85 *Phoenicurus phoenicurus* (Kızılkuyruk) (Şekil 3. 85)



Şekil 3. 85: Kızılkuyruk (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 13-15 cm, kanat açıklıkları 22-27 cm'dir. Parklarda, bahçelerde, karışık veya ibreli ormanlarda görülür. Genellikle böcekler ve örümcekler ile beslenir. Yumurta sayısı: 4-8, kuluçka süresi: 12-14 gün, tüylenme periyodu: 14-15 gündür (Url-7). Kızılgardana benzeyen ince yapılı bir orman kuşudur. Parıltılı ve parlak açık kırmızı kuyruğu ve kırmızı kuyruk sokumu vardır. Erkeğinin üst tarafı gri, alını beyaz, yüzü ise siyahtır. Dişisi daha sade, bejimsi kahverengidir. Sonbahar erkeğinde beyaz telek uçlarının örttüğü bir siyahlık mevcuttur. Gencinin kanat teleklerinin kenarları açık renk, göğsü açık soluk turuncu- kirli sarı, göz halkası ise açıktır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 6.800.000-16.000.000 çift, Türkiye'de ise 40.000-120.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 11, 15, 16, 21, 22, 36

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Genellikle orman içi vadilerde gözlenmiştir.

3.2.86 *Saxicola rubetra* (Çayır Taşkuşu) (Şekil 3. 86)



Şekil 3. 86: Çayır Taşkuşu

Boyu 12-14 cm, kanat açıklıkları 21-24 cm'dir. Otluk makilik ve çalılık yamaçlarda görülür. Çoğunlukla böcekler ve toprak solucanları ile bazen de meyvelerle beslenir. Yumurta sayısı: 3-7, kuluçka süresi: 12-14 gün, tüylenme periyodu: 12-13 gündür (Url-7). Gözünün üstünde ve koyu renkli yanağının altında açık renkli, belirgin çizgiler bulunur. Boğazı açık renk, kuyruğunun yanları ise beyazdır. Erkeğin yanak ve tepesi daha siyahtır, göğsü kayısı rengi, kanat ve omuz lekeleri beyazdır. Dişisi açık renktir, gövdesinin tamamı kirli sarımsıdır. Ergenin baş deseni ve yanakları daha az belirgindir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 5.400.000-10.000.000 çift, Türkiye'de ise 2.000-8.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 22, 23, 34

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde yaz göçmenidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle ekili alanlarda gözlenmiştir.

3.2.87 *Saxicola torquatus* (Taşkuşu) (Şekil 3. 87)



Şekil 3. 87: Taşkuşu

Boy 12,5 cm, ağırlıkları ♂♀ 13-17g, kanat açıklıkları 18-21 cm'dir. Sulak ve kuru çayırlar, kırlar, fundalıklar, alçak çalılıklar ve tarlalarda bulunur. Küçük ve orta büyüklükteki böcekler ve diğer omurgasızlar, ayrıca etli meyvelerle beslenirler. Yumurta sayısı: 4-6 (2-7), kuluçka süresi: 13-14 gün, tüylenme periyodu: 12-16 gündür. Türkiye'de Ege ve Akdeniz'in iç kesimlerinde yerli, Akdeniz kıyılarında kış göçmeni ve diğer yerlerde yazın üreme amacıyla bulunur (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 2.000.000-4.600.000 çift, Türkiye'de ise 120.000-200.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2, 5, 6, 7, 22, 23, 34

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Genellikle erkek bireyler gözlenmiştir. Sıklıkla çalılıkların üzerinde tünerken gözlenmiştir. Hava sıcaklıklarının düşmesiyle beraber dere kenarı sazlık alanlarda gözlenmiştir.

3.2.88 *Oenanthe isabellina* (Boz Kuyrukkakan) (Şekil 3. 88)



Şekil 3. 88: Boz Kuyrukkakan

Boyu 16-17 cm, kanat açıklıkları 29-30 cm'dir. Açık bakır fundalıkları, büyük kayalık alanları, killi balçık ve kumlu arazileri tercih ederler. Genellikle omurgasızlar, karıncalar ve böceklerle beslenir. Yumurta sayısı: 5-6, kuluçka süresi: 12-13 gündür (Url-7). Açık renkli, iri ve dimdik duran bir kuyrukkakandır. Kuyruk sokumu nispeten küçük, kare ve mat-beyaz, kuyruk bandı geniş ve siyahtır. Ortasında uçuş sırasında görülen 'T' vardır. Sırtı ve kanatları açık mat kahverengidir ve daha koyu olan alula dışında küçük bir kontrast yapar. Kanat altı çok açık renktir. Gözünün üzerindeki beyaz çizgi gözün gerisinde daha mat ve dardır, gagasından gözüne doğru uzanan koyu renk bir çizgi vardır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 2.100.000-6.300.000 çift, Türkiye'de ise 2.000.000-6.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2, 3, 13, 14, 20, 34, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir.

3.2.89 *Oenanthe oenanthe* (Kuyrukkakan) (Şekil 3. 89)



Şekil 3. 89: Kuyrukkakan

Boy 14,5-15,5 cm, ağırlıkları ♂♀ 18-29 g, kanat açıklıkları 26-32 cm'dir. Çok çeşitli tipteki ağaçsız ve taşlık arazide bulunur, tundra, kayalık yamaçlar, turbalıklar, meralar, otlaklar ve kumullarda ürer. Çoğunlukla böcekler, ayrıca örümcekler, yumuşakçalar ve diğer küçük omurgasızlar ile etli meyvelerle beslenirler. Yumurta sayısı: 4-7 (2-9), kuluçka süresi: ortalama 13 gün (10-16) gün, tüylenme periyodu: ortalama 15 (10-21) gündür, gençlerin çoğu yaklaşık 10 günde yuvalarından ayrılırlar ve çevresinde hareket ederler. Türkiye genelinde yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 4.600.000-13.000.000 çift, 2.000.000-8.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2, 3, 4, 34, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle orta boylu otsu bitkilerin üzerinde ve çitlerde tünerken gözlenmiştir.

3.2.90 *Oenanthe hispanica* (Kara Kulaklı Kuyrukkakan) (Şekil 3. 90)



Şekil 3. 90: Kara Kulaklı Kuyrukkakan

Boyu 13,5-15,5 cm, ağırlığı ♂♀ 12-21 gr'dır. Yamaçlarda ve dağ eteklerinde, çalılık bitki örtüsü ile kaplı açık, kayalık alanlarda yaşar, bağ bahçe ve tarım alanlarında da görülebilir. Genellikle omurgasızlar ve böceklerle beslenir ayrıca tohum ve yemişlerle de beslenir. Yumurta sayısı: 3-6, kuluçka süresi: ortalama 13-14 gün, tüylenme periyodu: ortalama 11-14 gündür ancak 22 gün içinde yetişkinlerden tam bağımsız hale gelir (Url-6).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 1.400.000-3.300.000 çift, 800.000-2.400.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2, 3, 4, 13, 14,15, 21-26, 33-36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genel olarak çalılıkların üzerinde tünerken ya da avlanırken gözlenmiştir. Diğer kuyrukkakan türlerine göre daha fazla sayılarda gözlenmiştir.

3.2.91 *Oenanthe finschii* (Ak Sırtlı Kuyurukkakan) (Şekil 3. 91)



Şekil 3. 91: Ak Sırtlı Kuyurukkakan

Boyu 14-16 cm, ağırlığı ♂♀ 22-25 gr, kanat açıklıkları 25-27 cm'dir. Bitki örtüsü bakımından fakir arazilerde, taşlı kurak tepelerdeki tarlalarda, kayalık yamaçlarda, alçak dağların yanındaki dere yataklarındaki kümelenmiş taşların bulunduğu yerlerde, kuru-ılıman iklimin hüküm sürdüğü bölgeler ile yarı çöllerde yaşarlar. Genellikle böcekler beslenirler ve mecbur kaldıklarında tohumlarında tüketirler. Yumurta sayısı: 4-6, kuluçka süresi: ortalama 12-13 gündür (Url-9).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 100.000-310.000 çift, Türkiye'de ise 100.000-300.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2,3

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde yerlidir. 13 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Kış aylarında akarsu kenarlarına kadar yaklaşması sebebi ile bu aylarda daha rahat gözlenmiştir.

3.2.92 *Muscicapa striata* (Benekli Sinekkapan) (Şekil 3. 92)



Şekil 3. 92: Benekli Sinekkapan

Boyu 14 cm, ağırlıkları ♂♀ 14-20 g, kanat açıklıkları 23-25 cm'dir. Az ağaçlı açık alanlardan, çok yoğun ağaçlı ormanlara kadar çeşitli yerlerde, parklar, meyve bahçeleri ve büyük bahçelerde bulunurlar ve yuvalanırlar. Çoğunlukla uçan böceklerle beslenirler. Yumurta sayısı: 4-6 (2-7), kuluçka süresi: 13-14 gün, tüylenme periyodu: 12-16 gündür. Türkiye'de yazın Karadeniz'de ürerler, diğer yerlerde geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 14.000.000-22.000.000 çift, 30.000-90.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 3, 4, 8, 15, 18, 25, 28, 34, 36

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Genellikle ağaçların alt dallarında tünerken gözlenmiştir. Güneşin doğuşunda ve batışın da üst dallarda tüneyerek sık sık avlandığı gözlenmiştir.

3.2.93 *Ficedula semitorquata* (Alaca Sinekkapan) (Şekil 3. 93)



Şekil 3. 93: Alaca Sinekkapan (Fotoğraf: Ali Yalçın SEMERCİ)

Boy 13 cm, ağırlıkları ♂♀ 8-17 gr, (Url-6). Üreme giysisinde erkeğin kolyesi kara sinekkapandan büyük, halkalı sinekkapandan küçüktür. Alnındaki beyazlık diğerlerinden daha küçük, kuyruk sokumu gridir, kanatlarında halkalı sinekkapandan daha fazla beyaz bulunur. Dişisi, genci ve üreme dışı giysisindeki erkeği alaca sinekkapandan çok halkalı sinekkapana benzer, fakat halkası yarım değildir. (Heinzel ve diğ., 1995)

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 15.000-53.000 çift, Türkiye'de ise 2.500-25.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 21, 35

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Beslenirken ya da küçük su birikintilerinde yıkanırken gözlenmiştir.

3.2.94 *Ficedula albicollis* (Halkalı Sinekkapan) (Şekil 3. 94)



Şekil 3. 94: Halkalı Sinekkapan

Boy 12-13 cm, ağırlıkları ♂♀ 14 g, kanat açıklıkları 15-17 cm'dir (Url-7,8). Eklembacaklılarla, yetişkin ve larva Lepidoptera türleriyle beslenir. Yumurta sayısı: 4-7, kuluçka süresi: 12-14 gün, tüylenme periyodu: 15-18 gündür (Url-7). Beyaz ve tam bir boyun halkasına, çok büyük bir kanat lekesine, daha beyaz kuyruk sokumuna ve sade kuyruğa sahiptir; dışısında geniş bir primer lekesi, grimsi kuyruk sokumu vardır ve tersiyerlerinin kenarları birbirine karışmıştır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 1.400.2.400.000 çift üremekte, Türkiye'de ise ürememektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 8,11, 21, 35

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Beslenirken ya da küçük su birikintilerinde yıkanırken gözlenmiştir. Diğer sinekkapan türleriyle birlikte dolaştığı gözlenen bu türün sıklıkla erkek bireyleri gözlenmiştir.

3.2.95 *Ficedula hypoleuca* (Kara Sinekkapan) (Şekil 3. 95)



Şekil 3. 95: Kara Sinekkapan

Boy 7-8 cm, ağırlıkları ♂♀ 12-15 g, kanat açıklıkları 21-24 cm'dir (Url-9). Ormanlar, parklar, meyve bahçeleri ve büyük bahçelerde yuva yapar. Kara sinekkapanın dişisi, genci ve üreme dönemi dışındaki erkeği açık grimsi kahverengidir. Erkeğin kanat çizgisi daha belirgin, geniş ve beyazdır. Erkeğinin üreme dışı giysisinde alnı beyazdır, bu giysiyle de üreyebilir. Av uçuşu sonrasında genellikle başka bir tüneğe döner (Heinzel ve diğ., 1995).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 12.000.000-20.000.000 çift üremekte, Türkiye'de ise ürememektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 8,11, 15, 21, 35

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Beslenirken, ağaçların alt dallarında tünerken ya da küçük su birikintilerinde yıkanırken gözlenmiştir. Diğer sinekkapan türleriyle birlikte dolaştığı gözlenen bu türün sıklıkla erkek bireyleri gözlenmiştir.

3.2.96 *Monticola solitarius* (Gökardıç) (Şekil 3. 96)



Şekil 3. 96: Gökardıç

Boyu 20-23 cm, ağırlığı ♂♀ 37-70 gr'dır. Kayalık vadilerde yaşarlar ve ürerler ayrıca taş ocaklarında, taş evlerde ve kalelerde de yuvalanabilir. Genellikle cırcır böcekleri, çekirgeler, örümcekler, solucan ve tırtıllar gibi omurgasızlarla nadiren küçük kertenkele, yılan, kurbağa ve fare gibi omurgalılarla beslenir. Kış aylarında meyve ve tohumlarla da beslenir. Yumurta sayısı: 3-6, kuluçka süresi: ortalama 12-15 gün, tüylenme periyodu: ortalama 15-18 gündür (Url-7).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 120.000-260.000 çift, Türkiye'de ise 50.000-120.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 4-9, 18, 19, 35, 36

Her iki alanda da yerlidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Üreme dönemi ve kış aylarında daha insana karşı daha toleranslı davrandığı görülmüştür. Yol kenarlarına yığılan kayaların arasında yuvalandığı ve yuvalarının çevresinde genellikle 3-4 yavru olduğu gözlenmiştir.

3.2.97 *Turdus merula* (Karatavuk) (Şekil 3. 97)



Şekil 3. 97: Karatavuk

Boy 24-25 cm, ağırlıkları ♂♀ 80-125 g, kanat açıklıkları 34-38,5 cm'dir. Ormanlar, çalılıklar, meyve bahçeleri, parklar ve bahçelerde bulunur. Çoğunlukla böcekler ve yer solucanları, ayrıca meyve ile beslenirler. Yumurta sayısı: 3-5 (2-6), sezon içinde değişiklik gösterir, sen başlangıcında ve sonunda küçüktür, kuluçka süresi: genellikle 12-14 gün, tüylenme periyodu: ortalama 13 (10-19) gündür. Türkiye'de özellikle kıyı bölgelerde genellikle yerlidir, iç kesimlerde ise geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 40.000.000-82.000.000 çift, Türkiye'de ise 800.000-2.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-36 (Tüm istasyonlar)

Her iki alanda da yerlidir. 14 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Üreme dönemi ve kış aylarında insana karşı daga toleranslı davrandığı görülmüştür. Kış aylarında zaman zaman ökse arıçlarıyla beraber çalı altlarında ve zeytin ağaçlarının altında beslendiği görülmüştür.

3.2.98 *Turdus philomelos* (Öter Ardıç) (Şekil 3. 98)



Şekil 3. 98: Öter Ardıç

Boy 20-23 cm, ağırlıkları ♂♀ 70-90 g, kanat açıklıkları 33-36 cm'dir (Url-9). Ormanların, otlakların ve bahçelerin küçük, açık renkli, alçaktan uçan bir ardıçtır. Üst tarafı düz zeytin yeşil-kahverengiden canlı kahverengiye kadar değişir, yüz deseni zayıftır. Alt tarafı sarı-kirli sarı, karnı beyazdır ve her tarafında siyah-kahverengi ve 'V' şeklinde sık benekler vardır, bunlar daha kahverengi olan böğür üzerinde az ya da çok sıralı halde bulunur (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 20.000.000-36.000.000 çift, Türkiye'de ise 20.000-60.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 6, 7, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 34, 35

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Genellikle ağaçların üstünde tünerken gözlenmiştir. Havaların aşırı soğumasıyla beraber 5,6 ve 7 nolu istasyonlarda dere kenarı çamurlu alanlarda beslenirken gözlenmiştir.

3.2.99 *Turdus viscivorus* (Ökse Ardıcı) (Şekil 3. 99)



Şekil 3. 99: Ökse Ardıcı

Boy 27-28 cm, ağırlıkları ♂♀ 93-167 gr'dır. Nehir kenarı ormanlık alanlarda, meyve bahçelerinde ve dağlık ve ormanlık alanlarda yaşar. Yumurta sayısı: 3-5, kuluçka süresi: genellikle 12-15 gün, tüylenme periyodu: ortalama 15-20 gündür (Url-6) Üst tarafı açık gri-kahverengidir. Kanat teleklerinin kenarları açık kirli sarıdır. Kuyruk sokumu biraz daha açık renk, daha canlı bej-kahverengidir. Kuyruğunun yanları beyazdır. Alt tarafı krem rengi-kirli sarıdır ve göğsün daha koyu olan yanları üzerinde yoğunlaşan geniş, yuvarlak ve siyah benekler vardır. Gencinin sırtı belirgin bir şekilde beneklidir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 3.000.000-7.400.000 çift, Türkiye'de ise 80.000-140.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 8, 14, 15, 16, 18, 19, 34, 35, 36

Her iki alanda da yerlidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle ağaç üstlerinde tünerken gözlenmiştir.

3.2.100 *Cettia cetti* (Kamışbülbulü) (Şekil 3. 100)



Şekil 3. 100: Kamış Bülbulü (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 13-14 cm, ağırlıkları ♂♀ 14 gr'dır, kanat açıklıkları 14 cm'dir (Url-9). Sulak alanların, su kenarlarında birbirlerini örtecek derecede büyümüş nemli çalıların ve hendeklerin koyu renkli, zor görülen kamışçınıdır. Sıklıkla aniden başlayan ötüşüyle farkedilir, ancak görülmeden önce kaçar ve kaçtığı yerde de ötmeye devam eder. Koyu kırmızıya çalar kahverengidir, gözünün üstünde açık renk bir çizgi vardır, alt tarafı grimsidir, geniş ve yuvarlak kuyruğunun altında koyu çizgiler vardır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 600.000-1.600.000 çift, Türkiye'de ise 200.000-400.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 4, 5, 6, 7, 19, 22

Her iki alanda da yerlidir. 14 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Gözlenmesi oldukça zor olup alanda ki varlığı genellikle ötüşü sayesinde fark edilmiştir. Dere kenarı sazlık ve yoğun bitki örtüsü olan alanlarda görülmüştür.

3.2.101 *Acrocephalus melanopogon* (Bıyıklı Kamışçın) (Şekil 3. 101)



Şekil 3. 101: Bıyıklı Kamışçın (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 12-13 cm, ağırlıkları ♂♀ 10-12 gr, kanat açıklıkları 15-17 cm'dir (Ural-9). Koyu renkli ve kontrastlı bir kındıra kamışçını gibidir, ancak tepesindeki koyuluk daha yoğundur/kesiksizdir. Gözünün üzerinde kama şeklinde, geniş, beyaz bir çizgi vardır. Yanakları koyu, bıyığı ince ve siyahtır. Sırtı canlı kahverengidir ve siyahımsı çizgiler vardır, kuyruk sokumu açık renktir, kanat ucu çıkıntısı kısadır. Sesi gırtlaksı bir 'çirik'. Ötüşü berrak ve yükselen ışıgımsı notalar ile yaptığı hızlı ve yumuşak gevezelik içeren seslerden ibarettir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 150.000-300.000 çift, Türkiye'de ise 8.000-12.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 6, 7

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde yaz göçmenidir. 1 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Çoğu zaman sazlıkların arasında gizlendiği gözlenmiştir.

3.2.102 *Acrocephalus scirpaceus* (Saz Kamışçını) (Şekil 3. 102)



Şekil 3. 102: Saz Kamışçını

Boy 13 cm, ağırlıkları ♂♀ 8-20 gr'dır. Göllerin, sulama kanallarının ve akarsuların kenarında ki olgun sazlıklarda görülür. Çeşitli böceklerle beslenir, aynı zamanda meyve ve tohumları da tüketir. Yumurta sayısı: 3-5, kuluçka süresi: genellikle 8-13 gün, tüylenme periyodu: ortalama 10-14 gündür. Yavrular 10 ile 12 gün arasında bağımsız hale gelir (Url-6) Sazlıklar boyunca gezinir, ağaç kütüklerine sokulur ve tepeye yakın yerden öter. Üst tarafı canlı kahverengi, yüz deseni ise zayıftır ve belli belirsiz göz halkası fark edilir, gözü ve gagası arasında koyu renk bir çizgi bulunur (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 2.700.000-5.000.000 çift, Türkiye'de ise 80.000-160.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 6, 7

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde yaz göçmenidir. 1 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir.

3.2.103 *Acrocephalus arundinaceus* (Büyük Kamışçını) (Şekil 3. 103)



Şekil 3. 103: Büyük Kamışçını (Fotoğraf: Elif GÖÇER)

Boyu 13 cm, ağırlıkları ♂♀ 8-20 gr'dır. Böcekler, örümcekler ve küçük omurgasızlarla beslenir. Yumurta sayısı: 4-6, kuluçka süresi: genellikle 14-15 gün, tüylenme periyodu: ortalama 12-14 gündür (Url-6). Uzun sazlıkların iri kamışçınıdır, büyüklüğü neredeyse öter ardıç kadardır. Saz kamışçınına benzer, ancak gözünün üzerinde açık renk daha belirgin bir çizgiye, koyu renk sürmeye ve daha büyük, kalın ve koyu kenarlı gagaya sahiptir. Açık kum rengi-kahverengi kuyruğunu genellikle yelpaze şeklinde çok hafif açık tutar. Öterken tepesi sivridir. (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 1.500.000-2.900.000 çift, Türkiye'de ise 100.000-300.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 6, 7, 21

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 13 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle sazların üstünde öterken gözlenmiştir.

3.2.104 *Hippolais pallida* (Ak Mukallit) (Şekil 3. 104)



Şekil 3. 104: Ak Mukallit

Boyu 12-14 cm, ağırlıkları ♂♀ 8-16 gr'dır. Genellikle böcekler ve küçük omurgasızlarla beslenir, ayrıca geç olgunlaşan yaz meyvelerini de tüketir. Yumurta sayısı: 2-5, kuluçka süresi: 11-13 gün, tüylenme periyodu: ortalama 11-15 gündür (Url-6). Türkiye'de en bol bulunan ve en yaygın ötleğendir. Üst tarafı gri, alt tarafı beyazdır, sonbaharda üst tarafı kahverengiye yaklaşır. Sert bir yüz ifadesi vardır, tepe tüyleri çoğunlukla kalkıktır. Kuyruk kenarları grimsi beyazdır. Ötüşü melodisiz, ince ve metaliktir, bozuk bir plak gibi durmadan tekrarlanır (Heinzel ve diğ., 1995).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 93.000-290.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 5, 6, 7, 21

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle bir ağacın üstünde öterken gözlenmiştir ya da gizlendiği yerden tipik ötüşü ile alanda ki varlığı tespit edilmiştir.

3.2.105 *Sylvia melanocephala* (Maskeli Ötleğen) (Şekil 3. 105)



Şekil 3. 105: Maskeli Ötleğen

Boy 13,5 cm, ağırlıkları ♂♀ 14-23 g, kanat açıklıkları 15-18 cm'dir (Url-9). Alçak çalılıkların, makilerin, bahçelerin ve güney Avrupa'da dağ eteklerindeki fundalıkların yaygın, gürültücü ve huzursuz ötleğenidir. Kuyruğu ince ve uzun, başı koyu renk, boğazı beyazdır; sesi tıkırdamalıdır. Erkeğinin başı siyah, boğazı parlak beyaz, göz halkası kırmızı, gövdesi gridir. Dişisi daha kahverengidir, başı grimsi, boğazı mat beyaz, alt tarafı kum rengi-kirli sarı, böğrü daha kahverengi, gözleri kırmızımsı kahverengidir ve göz halkası daha siliktir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 3.100.000-8.100.000 çift, Türkiye'de ise 800.000-2.400.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2-8, 12-16, 18-32, 34-36

Her iki alanda da yerlidir. 13 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Çoğunlukla tipik ötüşü sayesinde alandaki varlığı tespit edilmiştir. Kış aylarında ise daha az saklandığı gözlenmiştir.

3.2.106 *Sylvia rueppelli* (Kara Boğazlı Ötleğen) (Şekil 3. 106)



Şekil 3. 106: Kara Boğazlı Ötleğen

Boy 14 cm, ağırlıkları ♂♀ 16-11 g, kanat açıklıkları 18-21 cm'dir (Url-9). Güneydoğu Avrupa'nın büyük, ince yapılı, gri renkli bir ötleğenidir. Erkeği siyah başı ve boğazı, beyaz bıyığı ve göz halkası ile göz alıcıdır. Dişisinin üst tarafı hafif kahverengidir, koyu renk yanakları ve beyaz bıyığı arasında keskin bir kontrast yaratan gri bir başı ve açık gri ya da benekli bir boğaza sahiptir. Kanat teleklerinin kenarları sivri ve açık renktir. Bacakları tuğla kırmızıdır. Uzun kuyruğunun yanları beyazdır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 200.000-610.000 çift, Türkiye'de ise 200.000-600.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 12, 14, 15, 16, 21, 22, 32, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 4 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle çalıların üstünde öterken gözlenmiştir.

3.2.107 *Sylvia nisoria* (Çizgili Ötleğen) (Şekil 3. 107)



Şekil 3. 107: Çizgili Ötleğen (Fotoğraf: Ali Yalçın SEMERCİ)

Boyu 15,5 cm, ağırlıkları ♂ 19,5-25 g, ♀ 21,1-28,9 g, kanat açıklıkları 23-27 cm'dir. Yumurta sayısı: 3-6, kuluçka süresi: 12-13 gün, tüylenme periyodu: ortalama 11-12 gündür (Url-6). Orman kenarlarının büyük ve gri renkli ötleğenidir. Kuyruğu uzun ve kare, gagası kısa ve kalındır. Erkeğinin üst tarafı gridir ve beyaz kanat çizgisi vardır. Alt tarafı açık renk ve sık çizgilidir, sarı gözünün ortası siyahtır. Dişisi kahverengi, alt tarafları daha az çizgilidir. Genci açık kahverengimsi gridir ve kirlili sarı renkli iki kanat çizgisi vardır; kığı çizgili, kuyruğu uzun ve açık renk kenarlı, kuyruk köşeleri beyazımsı, gözleri koyu renktir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 460.000-1.000.000 çift, Türkiye'de ise 2.000-8.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 34, 35

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde transit geçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir.

3.2.108 *Sylvia curruca* (Küçük Akgerdanlı Ötleğen) (Şekil 3. 108)



Şekil 3. 108: Küçük Akgerdanlı Ötleğen

Boyu 13-14 cm, ağırlıkları ♂♀ 10-16 g, kanat açıklıkları 19 cm'dir (Url-9). Sık çalılıkların ve orman kenarlarının küçük, zarif ve gri ötleğenidir. Koyu renk yanaklarına karşın boğazı beyaz, kuyruk yanları beyaz ve bacakları koyu renktir. Başı ak gerdanlı ötleğenden daha koyudur ve değişken koyulukta yanak ya da maskesi vardır. Sırtı daha mat ve daha koyu kahverengi, kanatları ise gayet sade ve koyu renktir. Alt tarafı açık pembemsidir. Gencinin çok belirgin ve beyaz göz halkası, gagasından gözüne kadar uzanan ince ve beyaz bir çizgisi, beyaz boğazı ile gri yanakları arasında güçlü bir kontrastı ve gri-kirli sarı göğsü vardır. Bacakları koyu renktir, hiçbir zaman ak gerdanlı ötleğendeki gibi açık renk değildir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 4.800.000-7.800.000 çift 50.000-200.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 6, 7, 11, 21, 22, 35

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 1 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Suya yakın çalılık alanlarda gözlenmiştir.

3.2.109 *Sylvia communis* (Akgerdanlı Ötleğen) (Şekil 3. 109)



Şekil 3. 109: Akgerdanlı Ötleğen

Boy 13-15 cm, ağırlıkları ♂♀ 12-18 g, kanat açıklıkları 19-23 cm'dir (Url-9). Alçak çalılıkların ya da bodur bitki örtülerinin küçük, uzun kuyruklu, kısa gagalı ve beyaz gerdanlı ötleğenidir. Bacakları açık renktir ve kanatlarında, bozkır ötleğeni hariç diğer Avrupa ötleğenlerinde olmayan, kıvılcıklı bir panel vardır. Erkeğin başı siyah ve grimsi, göz halkası kesik beyaz, boğazı parlak beyaz, göğsü soluk pembe, sırtı mat kahverengidir, kuyruğu koyu renk ve yanları beyazdır. Kanatlarının üzerindeki telek kenarları geniş ve pas kıvılcıklı renklidir. Dışsinin kafası kahverengi, göğsü kirli sarıdır. Genci parlak renkli, başı kahverengimsi, kanatları pas kıvılcıklı renkli, telek ortaları ise koyu renktir. Kuyruğunu sıklıkla dik tutar ve sallar (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 14.000.000-25.000.000 çift, 300.000-900.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 6, 7, 15, 16, 20, 21, 22, 34, 35

Her iki alanda da yaz göçmendir. 1 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir.

3.2.110 *Sylvia atricapilla* (Kara Başlı Ötleğen) (Şekil 3. 110)



Şekil 3. 110: Kara Başlı Ötleğen (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boy 13-14 cm, ağırlıkları ♂♀ 14-20 g, kanat açıklıkları 15-17 cm'dir (Url-9). Fundalıkların ve ormanlıkların tıknaz ötleğenidir. Gri renkli erkeğinin başlığı siyah ve küçüktür. Dişisi kahverengidir ve kırmızı-kahverengi başlığı ile daha az kontrast yaratır. Başlığı gözünü çevrelemez. Kanatları ve kuyruğu sadedir. Sesi sert bir 'tak'. Ötüşü çarpıcı bir cümleden ibarettir. Genellikle yavaş başlayan ve aniden tam akışa geçen zengin, ağız dolusu ve hızlı bir şakımadır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 25.000.000-49.000.000 çift, 80.000-160.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 6, 8, 11, 15, 21, 22, 24, 25, 26, 30, 35

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Genellikle zeytin ve çam ağaçlarında beslenirken gözlenmiştir.

3.2.111 *Phylloscopus collybita* (Çıvgın) (Şekil 3. 111)



Şekil 3. 111: Çıvgın

Bacakları ince ve siyahımsıdır. Üst tarafı soluk yeşil zeytini, alt tarafı sarımsıdır; gençlerinin alt tarafı daha sarıdır. Gözünün üzerinde açık renk bir çizgi vardır. Kendine özgü ince ve beyaz göz halkası gözaltında belirgindir (Hayman ve Hume 2005). Boyu 10-11 cm, ağırlıkları ♂♀ 6-10 g, kanat açıklıkları 15-21 cm'dir. Ormanlar, tek tük ağaçlı ve çalılık araziler ve bahçelerde bulunur. Bütünüyle böcekler, ayrıca sonbaharda ve kışın bazı meyveler ve nektarile beslenirler. Yumurta sayısı: 4-7 (3-9), 2. Kuluçka ve yenilenen kuluçka 1. Kuluçkadan küçüktür, kuluçka süresi: 13-15 gün, tüylenme periyodu: 14-16 gündür. Türkiye'de Marmara, Ege ve Akdeniz'in batısında yerli, Batı Karadeniz'de yazın üreme amacıyla bulunur, iç kesimlerde geçit ziyaretçisi olarak görülür (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 30.000.000-60.000.000 çift, 100.000-400.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-9, 11, 19-21, 27, 34, 35

Her iki alanda da yerlidir. 1 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle çam ağaçlarında beslenirken gözlenmiştir.

3.2.112 *Phylloscopus trochilus* (Sögütbülbülü) (Şekil 3. 112)



Şekil 3. 112: Sögütbülbülü

Boyu 10-11.5 cm, ağırlıkları ♂♀ 6-10 g, kanat açıklıkları 16-22 cm'dir (Url-9). Orman kenarlarının, çalılıkların ve parkların yaygın, ince ve yeşilimsi bir kuşudur. Tipik olarak açık renk bacaklı, oldukça düz kafalı, uzun kanatlı bir kuştur ve kendine özgü, tatlı ve kalınlaşan notaların akıcı serisinden oluşan ötüşü vardır. Üst tarafı açık grimsi-yeşilden zeytin yeşili-yeşile kadar değişir. Gözünün üzerinde açık renkli bir çizgi bulunur. Bu çizgi gencinde daha uzun ve sarıdır. Açık renk göz halkası çıvgının aksine, çok net görünmez. Alt tarafı beyazımsı, göğsü açık sarı, gencinin alt tarafı tamamen daha parlak sarıdır. Bacakları açık kahverengidir, nadiren koyu olabilir. Beslenirken kuyruğunu çıvgın gibi yere eğmez (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 56.000.000-100.000.000 çift üremekte, Türkiye'de ürememektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 5, 7, 21, 22, 35

Her iki alanda da transit göçerdir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir.

3.2.113 *Regulus ignicapilla* (Sürmeli çalığışu) (Şekil 3. 113)



Şekil 3. 113: Sürmeli Çalığışu

Boyu 9-10 cm, ağırlıkları ♂♀ 4-6,5 g, kanat açıklıkları 13-16 cm'dir (Url-9). Çalığışuna benzer ancak daha yeşildir ve alt tarafı daha açık renktir. Tepesi daha geniş ve siyahtır, ortasında turuncu bir çizgi, gözünün üzerinde ise kama şeklinde beyaz bir parıltı vardır. Sürmesi siyah, yanakları gri, gaga çevresi kirli sarı, omuz lekesi altın sarısıdır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 2.500.000-5.400.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 15, 16, 25, 26, 30, 31

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Genellikle orman içi ve orman kenarı çalılık alanlarda yalnız gözlenmiştir. Yağışlı havalarda 4-8'li gruplar halinde gözlenmiştir.

3.2.114 *Aegithalos caudatus* (Uzun Kuyruklu Baştankara) (şekil 3. 114)



şekil 3. 114: Uzun Kuyruklu Baştankara

Boyu 14 cm, ağırlıkları ♂♀ 7-10g, kanat açıklıkları 16-19 cm'dir. Yaprak dökken ve karışık ormanlar, çalılıklar, parklar ve büyük bahçelerde bulunur. Yuvası yumurta şekilli ve çatılıdır, yuvasını yosunlar, örümcek ağları ve tüylerden yapar. Çoğunlukla eklembacaklılar ve bunların yumurtaları ile beslenirler. Yumurta sayısı: 8-12 (6-15), enlem artışına göre artar, kuluçka süresi: 14-16 gün, tüylenme periyodu: 14-18 gündür. Türkiye'de özellikle kıyı bölgelerde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 5.000.000-12.000.000 çift, 800.000-2.500.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 6, 7, 10, 13, 14, 15, 18, 20, 24-32

Her iki alanda da yerlidir. 3 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle küçük gruplar halinde çam ağaçlarında beslenirken gözlenmiştir. Üreme dönemlerinde ise kalabalık gruplar halinde gözlenmiştir.

3.2.115 *Parus lugubris* (Ak Yanaklı Baştankara) (Şekil 3. 115)



Şekil 3. 115: Ak Yanaklı Baştankara

Boyu 13-14 cm, ağırlıkları ♂♀ 17-19 g, kanat açıklıkları 21-23 cm'dir (Url-9). Çalılık bayırların ve güneydoğu Avrupa daki seyrek ağaçlı kayalık alanların iri, tıknaz ve siyah başlıklı baştankarasıdır. Mat siyah başlığı ve kahverengi siyah büyük gıdısı beyaz yanaklarını yüzün her iki yanında da birer tane uzun 'V' varmış gibi ayırır. Sırtı kahverengi, alt tarafı soluk gridir ve hiç kahverengi ya da kirli sarı yoktur (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 450.000-1.300.000 çift, 400.000-1.200.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 35

Cindere Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde yerlidir. 4 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle çalılıkların üstünde öterken gözlenmiştir.

3.2.116 *Parus ater* (Çam Baştankarası) (Şekil 3. 116)



Şekil 3. 116: Çam Baştankarası

Boyu 17-21 cm, ağırlıkları ♂♀ 8-10 g, kanat açıklıkları 11.5 cm'dir (Url-9). Ormanlık alanların siyah başlıklı ve minik baştankarasıdır. Tüylerinde yeşil, mavi ya da sarı renk hiç yoktur. Başı parlak siyahtır ve ensesinde dikdörtgen şeklinde bir beyazlık vardır; yanağında beyazlık geniştir. Sırtı gridir, beyaz renkli iki kanat çizgisi vardır. Alt tarafı düz renklidir ve parlak kremden, kahverengimsi-kreme kadar değişir. Bazı popülasyonların yanakları sarımsı, sırtları kahverengidir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 7.400.000-19.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5-8, 10-16, 18, 19, 22-32

Her iki alanda da yerlidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle ağaçlarda ve çalılarda beslenirken gözlenmiştir.

3.2.117 *Parus caeruleus* (Mavi Baştanka) (şekil 3. 117)



şekil 3. 117: Mavi Baştanka

Boyu 11,5 cm, ağırlıkları ♂♀ 17,5-20 g, kanat açıklıkları 9-12,5 cm'dir (Url-9). Ormanların ve bahçelerin minik, yaygın ve bilinen bir kuşudur. Açık yeşilimsi ya da sarı görünür. Mavi başlığının halkası ve yanakları beyaz, gıdısı ve mavi ensesine doğru genişleyen boyun halkası koyu renktir. Kanatları ve kuyruğu mavi, kanat çizgisi beyazdır. Alt tarafı açık sarı, ortasındaki çizgi kısa, ince ve koyu renktir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 30.000.000-44.000.000 çift, 700.000-1.800.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5-8, 10-12, 18, 19, 21, 22, 33, 34, 35

Her iki alanda da yerlidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Sık sık ötüşü ile yerini belli eder.

3.2.118 *Parus major* (Büyük Baştankara) (Şekil 3. 118)



Şekil 3. 118: Büyük Baştankara

Boyu 14 cm, ağırlıkları ♂16-22 g, ♀ 14-20 g, kanat açıklıkları 22,5-25,5 cm'dir. Her türlü ağaçlık alanda, ormanlar, parklar, çalılıklar, fundalıklar, meyve zeytin bahçeleri, bahçeler ve yerleşimlerde bol sayıda bulunur. Çok çeşitli böcekler (özellikle Lepidoptera ve Coleoptera), ayrıca örümcekler, kışın önemli miktarda tohum ve meyve ile beslenirler. Yumurta sayısı: 3-18, genelde 6-11,nadiren 13, kuluçka süresi: 12-15 gün, tüylenme periyodu: 16-22 gündür. Türkiye genelinde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 23.000.53.000.000 çift, 700.000-1.800.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-8, 10-16, 21-26, 30, 31, 33-36

Her iki alanda da yerlidir. 14 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle ağaçlarda beslenirken ya da öterken gözlenmiştir.

3.2.119 *Sitta krueperi* (Anadolu Sıvacısı) (Şekil 3. 119)



Şekil 3. 119: Anadolu Sıvacısı

Boyu 12,5 cm, ağırlıkları ♂♀ 13 g, kanat açıklıkları 19 cm'dir. Trakus Tepesi siyah, ensesi gri, kaşı ve alt tarafı beyazdır. Göğsünde kıvılcaklı bir kuşak vardır. Sesleri: tatlı ve orman ağaçkakanına benzeyen tek bir 'puit', haşin ve alakargaya benzeyen 'şçuiii', şapırtılı 'pip, pip, pip, pip...' ve en özgün olanı genizden gelen 'üe-üe-üe-üe'seklinindedir. Çok hareketlidir, bir baştankara gibi ağaç dallarının ucunda beslenir. Karaçam ve kızılçam ormanlarında bulunur (Heinzel ve diğ., 1995).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 80.000-170.000 çift, Türkiye'de ise 60.000-120.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 12-16, 26-28, 30, 31, 33

Her iki alanda da yerlidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle çamağaçlarının gövdesi üzerinde beslenirken gözlenmiştir.

3.2.120 *Sitta neumayer* (Kaya Sıvacısı) (Şekil 3. 120)



Şekil 3. 120: Kaya Sıvacısı

Boyu 13-14 cm, ağırlıkları ♂♀ 24-31 g, kanat açıklıkları 23-25 cm'dir. Ağaçlık, çalılık alanlarda kayalıklarda ürerler, genellikle 2000m civarındaki yüksekliklerde bulunurlar. Yuvalarını kaya yarıklarının içine çamurdan yaparlar. Yazın çoğunlukla böceklerle, kışın ise tohumlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 8-13, kuluçka süresi: 15-18 gün, tüylenme periyodu: 23-25 gündür. Türkiye'de hemen her yerde bulunur ve yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 2.000.000-6.100.000 çift, Türkiye'de ise 2.000.000-6.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2-10, 19

Her iki alanda da yerlidir. 15 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle kayaların üstünde öterken ve beslenirken gözlenmiştir.

3.2.121 *Remiz pendulinus* (Çulhakuşu) (Şekil 3. 121)



Şekil 3. 121: Çulhakuşu

Boy 11 cm, ağırlıkları ♂♀ 5,2-7,3 g, kanat açıklıkları 16-17,5 cm'dir. Yurdumuzun her tarafında, sulama kanalları ve dereler boyundaki çalılık, ağaçlık, sazlık ve göl kıyılarında, ayrıca köylerin içi ve çevresinde görülür. Çoğunlukla larval böcekler (bazen erginler ve yumurtalar), sazlıkların yakınındaki örümcekler, üreme dönemi dışında en çok bitkisel materyaller (en çok kavak tohumları, söğüt ve saz (kamış) ile beslenirler. Yumurta sayısı: 6-8 (5-10), kuluçka süresi: 13-14 gün, tüylenme periyodu: 18-26 gündür. Türkiye'de Marmara, Ege ve Akdeniz kıyılarında yerli, iç kesimlerde yazın üreme amacıyla bulunur, doğuda ise geçit ziyaretçisidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 67.000-140.000 çift, 20.000-60.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-7

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde yerlidir. 13 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Dere kenarında ki söğüt ağaçlarında ve sazlık alanlarda gözlenmiştir.

3.2.122 *Oriolus oriolus* (Sarıasma) (Şekil 3. 122)



Şekil 3. 122: Sarıasma

Boy 24 cm, ağılıkları ♂♀ 56-79 g, kanat açıklıkları 44-47 cm'dir. Yaprak dökken ormanlar, seyrek ağaçlı açık araziler, korular, parklar ve kavaklıklarda bulunur. Böcekler, özellikle yazın tüylü tırtıllar ve etli meyvelerle beslenirler. Yumurta sayısı: 3-4 (2-6), kuluçka süresi: 16-17 (15-18) gün, tüylenme periyodu: 16-17 (-20) gündür. Türkiye genelinde yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 3.400.000-7.100.000 çift, Türkiye'de ise 350.000-600.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 11-14, 16, 21, 35, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle incir ağaçlarında ve üzüm bağlarında beslenirken gözlenmiştir.

3.2.123 *Lanius collurio* (Kızıl Sırtlı Örümcekkuşu) (Şekil 3. 123)



Şekil 3. 123: Kızıl Sırtlı Örümcekkuşu

Boyu 17 cm, ağırlıkları ♂♀ 25-35 g'dır. Genellikle ılıman, korunaklı, sıcak, kuru veya yarı kurak, çalılık alanlar veya küçük ağaçların olduğu yerlerde bulunurlar. Çoğunlukla böcekler, ayrıca diğer omurgasızlar, küçük memeliler, kertenkeleler ve kuşlar ile beslenirler. Yumurta sayısı: 3-7, kuluçka süresi: 14 (12-16) gün, tüylenme periyodu: 14-15 gündür. Türkiye genelinde yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 6.300.000-13.000.000 çift, Türkiye'de ise 400.000-800.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 8, 13, 15, 16, 22, 23, 26, 29, 33, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle dikenli çalılıkların üzerinde ve çevresinde gözlenmiştir.

3.2.124 *Lanius minor* (Kara Alınlı Örümcekkuşu) (Şekil 3. 124)



Şekil 3. 124: Kara Alınlı Örümcekkuşu (Fotoğraf: Ali Yalçın SEMERCİ)

Boy 19-21 cm, ağırlıkları ♂♀ 40-66 g, kanat açıklıkları 30 cm'dir (Url-9). Dik duruşlu, dik kuyruklu ve uzun kanatlı bir örümcekkuşudur. Açık gri, siyah ve beyaz renklidir. Alnında boydan boya uzanan geniş ve siyah bir leke maske vardır; kanat lekesi büyük ve beyazdır. Alt tarafı parlak pembedir. Ergeninin üst tarafı çizgili, alnı gridir ve gagasından gözünün gerisine dek uzanan maskesi vardır. Gagası kalındır. Kanat uçları kuyruk dibine kadar uzanır. Avının arkasından kovalar ya da yere iner; gösteri uçuşu sırasında yuvasının bulunduğu alanın üzerinde havada asılı kalır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 620.000-1.500.000 çift, Türkiye'de ise 50.000-200.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 2, 5, 22, 34

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir.

3.2.125 *Lanius senator* (Kızıl Başlı Örümcekkuşu) (Şekil 3. 125)



Şekil 3. 125: Kızıl Başlı Örümcekkuşu

Boyu 17-25 cm, ağırlıkları ♂♀ 33-45 g, kanat açıklıkları 26-28 cm'dir (Url-9). Tepesi ve ensesi kızıl, gövdesi siyah-beyaz renkli, kuyruğu uzun, yuvarlak hatlı bir örümcekkuşudur. Erkeğin maskesi koyu ve siyah renkli, başlığı parlak kıızıdır. Beyaz omuz lekesi geniş, kuyruk sokumu beyazdır. Dış kanadındaki beyaz leke, uçuş sırasında göz alıcı derecede alacalı görünmesine neden olur. Genci gri-kahverengi ve çizgilidir; üst omuz tüyleri beyazımsıdır ve yer yer koyu renk hilaller vardır; kanat çizgisi kremsidir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 480.000-1.200.000 çift, 30.000-90.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 4, 7, 8, 12-17, 20, 22-28, 31, 33, 34

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir.

3.2.126 *Lanius nubicus* (Maskeli Örümcekkuşu) (Şekil 3. 126)



Şekil 3. 126: Maskeli Örümcekkuşu

Boyu 17-18 cm, ağırlıkları ♂♀ 26 g, kanat açıklıkları 25 cm'dir (Url-9). Güneydoğu Avrupa'nın ince yapılı ve nadir rastlanan örümcekkuşlarından. Siyah-beyaz renklidir; alındaki büyük beyazlık gözünün gerisine kadar uzanır, böğrü kayısı rengi-kahverengimsi sarıdır. Kuyruğu uzun ince ve siyah yanları beyazdır. Genci ince yapılı ve gri renkli bir genç kızılbaşlı örümcekkuşuna benzer, ancak kanat lekesi daha beyaz, gri sırtındaki çizgiler daha koyu, kuyruğu siyahımsı ve kenarları beyaz, gagası ise daha incedir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 35.000-100.000 çift, Türkiye'de ise 30.000-90.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 8, 16, 21, 35

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle seyrek ağaçlı ya da karışık ormanlara yakın yerlerde gözlenmiştir.

3.2.127 *Garrulus glandarius* (Alakarga) (Şekil 3. 127)



Şekil 3. 127: Alakarga

Boyu 34-35 cm, ağırlıkları ♂ 150-190 g, ♀ 140-185 g, kanat açıklıkları 52-58 cm'dir. Ormanlar, meyve ve zeytin bahçeleri, büyük parklar, bahçeler, bazen de şehir parklarında bulunur. Omurgasızlar (özellikle böcekler ve Lepidopter larvaları), meyveler ve tohumlar, nadiren küçük omurgalılar ile beslenirler. Kısmen dikleştirilen baş tüyleri ve kahverengi tonlarındaki beden rengi üzerindeki mavimsi kanat tüyleriyle diğer kargalardan ayrılan bir türdür. Yumurta sayısı: 5-7 (3-10), kuluçka süresi: 16-17 (-19) gün, tüylenme periyodu: 21-22 (19-23) gündür. Türkiye'nin her yerinde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 6.000.000-13.000.000 çift, Türkiye'de ise 600.000-1.800.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-36 (Tüm istasyonlar)

Her iki alanda da yerlidir. 13 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir.

3.2.128 *Corvus frugilegus* (Ekin Kargası) (Şekil 3. 128)



Şekil 3. 128: Ekin Kargası (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 44-46 cm, ağırlıkları ♂ 300-340 g, ♀ 280-320 g, kanat açıklıkları 81-99 cm'dir. Koloniler halinde ağaçlarda yuva yapar. Bozkırdaki ağaç kümeleri, kavaklıklar ve küçük korularda ürer, kışın açık araziler ve yerleşimlerde bulunur. Omurgasızlar, özellikle böcekler ve yer solucanları, bitkisel materyaller, küçük omurgalılar, leş ve çeşitli atıklar ile beslenirler. Yumurta sayısı: 2-6 (1-7), kuluçka süresi: 16-18 gün, tüylenme periyodu: 30-36 gündür. Türkiye'nin hemen her yerinde yerlidir, bazı bölgelerde kış göçmeni olarak görülebilir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 10.000.000-18.000.000 çift, Türkiye'de ise 300.000-600.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1, 13, 14, 17, 22, 34, 36

Her iki alanda da yerlidir. 11 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Özellikle kırsal alanlarda gözlenmiştir.

3.2.129 *Pica pica* (Saksağan) (Şekil 3. 129)



Şekil 3. 129: Saksağan

Boy 44-46 cm, ağırlıkları ♂ 210-272 g, ♀ 182-214 g, kanat açıklıkları 52-60 cm'dir. Tundradan, tarlalar ve yarı çöllere kadar seyrek ağaçlı ve çalılık çeşitli açık arazilerde; parklar, bahçeler ve yerleşimlerde yaşar. Yuvası büyük ve çatılıdır. Omurgasızlar (özellikle böcekler), meyveler ve tohumlar, nadiren küçük omurgalılar (kuşlar vs), leş, evsel atıklar vs ile beslenirler. Çalılardan yaptıkları üstü kapalı yuvalarında parlak cisimleri biriktirmeleriyle meşhurdurlar. Yumurta sayısı: 5-7 (3-10), kuluçka süresi: 21-22 gün, tüylenme periyodu: 24-30 gündür. Türkiye'nin her yerinde yerli olmakla birlikte kıyı kesimlerde seyrek (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 7.500.000-19.000.000 çift, Türkiye'de ise 900.000-1.800.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-7, 14, 17, 21-23, 33-35

Her iki alanda da yerlidir. 13 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Tarlalarda, orman kenarlarında, sazlık alanların çevresinde ve yerleşim yerlerinde gözlenmiştir.

3.2.130 *Corvus corone* (Leş Kargası) (Şekil 3. 130)



Şekil 3. 130: Leş Kargası

Boyu 44-51 cm, kanat açıklıkları 84-100 cm'dir. Omurgasızlarla, taneli tahullarla, kuş yumurtaları ile, leş ve artıklarıyla beslenir. Yumurta sayısı: 3-6, kuluçka süresi: 18-19 gün, tüylenme periyodu: 17-20 gündür (Url-7). Güçlü bir gagaya sahip, düz kafalı, tamamen siyah renkli iri bir kargadır. Gagası ekin kargasının gagasından daha kalın ve daha az sivridir. Giysisi genelde pürüzsüz ve gergin görünür (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 7.000.000-17.000.000 çift, Türkiye'de ise 500.000-1.500.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-36 (Tüm istasyonlar)

Her iki alanda da yerlidir. 13 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Özellikle karabatakların üreme zamanı 27 nolu istasyonda sayıca artış gösterdiği gözlenmiştir. Yine ABG'de su kenarında beslendiği sıkça gözlenmiştir. Bir birey balık taşırken gözlenmiştir.

3.2.131 *Corvus corax* (Kuzgun) (Şekil 3. 131)



Şekil 3. 131: Kuzgun

Boyu 64 cm, ağırlıkları ♂ 1080-1560 g, ♀ 800-1315 g, kanat açıklıkları 120-150 cm'dir. Tundradan çöle kadar her türlü açık ve engebeli arazide, özellikle deniz kıyıları, ormanlar ve kayalık dağlarda yaşar. Yuvasını bir kaya kovuğuna ve ağaca yapar. Bitkisel ve hayvansal materyallerle beslenirler, güçlü gagasıyla küçük hayvanları öldürebilir, leş ve atık yer, yuva soyar, omurgasızlarla da beslenir, bitkisel besinleri çoğunlukla tahıllar ve meyvelerdir. Yumurta sayısı: 4-6 (2-7), kuluçka süresi: 20-21 gün, tüylenme periyodu: 45 (35-49) gündür, gençler genelde uçmaya başlamadan önce yuvadan ayrılırlar. Türkiye'nin her yerinde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 450.000-970.000 çift, Türkiye'de ise 10.000-20.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2, 3, 4, 14, 18, 20, 25-28, 30-32

Her iki alanda da yerlidir. 13 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Üreme döneminde leş kargaları tarafından sıkça rahatsız edildiği gözlenmiştir. Ayrıca türün yırtıcı kuşları rahatsız ettiğinde zaman zaman gözlenmiştir.

3.2.132 *Sturnus vulgaris* (Sığırcık) (Şekil 3. 132)



Şekil 3. 132: Sığırcık

Boy 21,5 cm, ağırlıkları ♂ 70-90 g, ♀ 60-90 g, kanat açıklıkları 37-42 cm'dir. Seyrek ormanlar, seyrek ağaçlı açık araziler, tarım arazileri, parklar, bahçeler ve yerleşimlerde yaşar, üreme dönemi dışında tarlalar, çayırlar ve sulak alanlarda bulunur. Hayvansal ve bitkisel materyallerle beslenirler. Yumurta sayısı: 3-8, genelde ortalama 4-5, sonraki yapılan kuluçka ilkinden küçüktür, kuluçka süresi: 12 gün (11-15), tüylenme periyodu: 21 gündür. Türkiye'den genelde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 23.000.000-56.000.000 çift, Türkiye'de ise 1.000.000-4.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 4, 7, 8, 12-14, 17, 18, 20-23, 33-36

Her iki alanda da yerlidir. 14 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Kış aylarında küçük gruplar halinde uçarken ya da elektrik direklerinde tünedikleri gözlenmiştir. Yeşil alanlar da yerde beslenirken gözlenmiştir.

3.2.133 *Passer domesticus* (Serçe) (Şekil 3. 133)



Şekil 3. 133: Serçe

Boy 14-15 cm, ağırlıkları ♂♀ 24-38 g, kanat açıklıkları 21-25,5 cm'dir. Nadir olarak insan yerleşimlerinden uzakta yaşar. Yuvasını yapılarıdaki oyuklara, bazen de çalılara yapar. Çoğunlukla bitkisel materyallerle beslenirler. Yumurta sayısı: 3-5 (2-7), kuluçka süresi: genellikle 11-14 gün, tüylenme periyodu: 11-19 gündür. Türkiye'nin her yerinde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 63.000.000-130.000.000 çift, Türkiye'de ise 5.000.000-15.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-6, 19, 21-23, 33, 34

Her iki alanda da yerlidir. 13 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Yerleşim yerlerine yakın çınar ağaçlarında kalabalık gruplar halinde yuvalandıkları gözlenmiştir.

3.2.134 *Passer hispaniolensis* (Sögüt Serçesi) (Şekil 3. 134)



Şekil 3. 134: Sögüt Serçesi

Boy 14-16 cm, kanat açıklıkları 23-26 cm'dir. Küçük böcekler ve tohumlarla beslenir (Url-7). Güneydoğu Avrupa'nın dikkat çekici bir serçesidir ve güneye yereldir. Genellikle büyük sürüler ve koloniler halinde bulunurlar. Yaz giysisindeki erkeğinin tepesi parlak kahverengi, yanakları parlak beyaz, tamamen gümüş rengi olan alt taraflarındaki geniş ve siyah çizgilere kadar uzanan gıdısı siyahtır. Kış giysisinde siyah azalır, üst tarafında daha açık çizgiler vardır. Gözün üzerinde beyaz çizgiler vardır. Dişisi diş serçeye çok benzer, ancak gagası biraz daha kalındır ve bazen alt tarafında çok silik, açık renk çizgiler olabilir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 2.800.000-6.200.000 çift, Türkiye'de ise 1.500.000-3.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-8, 19

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Küçük gruplar halinde yerde beslenirken gözlenmiştir.

3.2.135 *Passer montanus* (Ağaç Serçesi) (Şekil 3. 135)



Şekil 3. 135: Ağaç Serçesi

Boy 14 cm, ağırlıkları ♂ 19-29 g, ♀ 18-27 g, kanat açıklıkları 20-22 cm'dir. Çevresinde sık ağaçlık ve çalılık bulunan tarım arazileri ve bahçelerde bulunur. Türkiye'de bütün bölgelerde bulunurlar, fakat lokal olarak boldurlar. Serçeye göre insana daha az bağımlıdırlar. Yumurta sayısı: 2-7 (1-8), çoğunlukla 5, ortalama kuluçka büyüklüğü sezon içinde çeşitlidir, 2. Kuluçka en büyük, 3. Kuluçka en küçüktür, kuluçksa süresi: 11-14 gün, tüylenme periyodu: 15-20 gündür. Türkiye'de uygun habitata olan hemen her yerde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 26.000.000-48.000.000 çift, Türkiye'de ise 20.000-100.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-4

Adıgüzel Baraj Gölü'nde tespit edilememiştir. Cindere Baraj Gölü'nde yerlidir. 11 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir.

3.2.136 *Petronia petronia* (Kaya Serçesi) (Şekil 3. 136)



Şekil 3. 136: Kaya Serçesi

Boyu 14-15 cm, kanat açıklıkları 16-17 cm'dir. Bahar aylarında tırtıllar ve çekirge gibi omurgasızlarla, sonbahar meyveleri ve yıl boyunca tohumlarla beslenirler. Kayalık, taşlık ve ağaçsız çıplak yamaçlarda görülür (Url-7). Tepesi siyah ve kirlili sarı çizgili, gagası büyük ve açık renktir. Uçuş sırasında geniş kanatlarının uçlarındaki büyük ve açık renk benekler gözler önüne serilir. Sırtı çizgili, alt tarafı açık renktir ve uzun, geniş ve koyu çizgiler vardır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 1.700.000-3.800.000 çift, Türkiye'de ise 800.000-2.400.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 12, 14, 18, 34, 36

Her iki alanda da yerlidir. 11 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Kayalık alanlarda ve özellikle kış aylarında yerleşim yerlerinin için de ve yakınlarında daha sık gözlenmiştir.

3.2.137 *Fringilla coelebs* (İspinoz) (Şekil 3. 137)



Şekil 3. 137: İspinoz

Boyu 14,5 cm, ağırlıkları ♂20-29 g, ♀ 18-27 g, kanat açıklıkları 24,5-28,5 cm'dir. Çeşitli ormanlar, korular ve fundalıklarda ürer, kışın diğer ispinozlarla karışık sürüler oluşturur ve açık arazide bulunur. Çoğunlukla tohumlar ve diğer bitkisel materyaller, üreme döneminde çoğunlukla omurgasızlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 4-5 (3-6), kuluçka süresi: ortalama 12,6 gün (10-16), tüylenme periyodu: ortalama 13,9 (11-18) gündür. Türkiye'de özellikle kıyı bölgelerde yerlidir, iç kesimlerde bir kısmı kış göçmenidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 130.000.000-240.000.000 çift, Türkiye'de ise 3.000.000-9.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-36 (Tüm istasyonlar)

Her iki alanda da yerlidir. 14 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Özellikle kış aylarında kalabalık gruplar halinde gözlenmiştir. Üreme mevsiminde bölgede ki sayıları azalmaktadır.

3.2.138 *Serinus serinus* (Küçük İskete) (Şekil 3. 138)



Şekil 3. 138: Küçük İskete

Boy 11 cm, ağırlıkları ♂♀ 11-14 g, kanat açıklıkları 20-23 cm'dir (Url-10). Parklar, bahçeler, meyve bahçelerinin minik ve çatal kuyruklu ispinozudur. Gagası küt, kuyruk sokumu sarıdır. Erkeğinin alnı ve yüzü sarı, alt tarafı çizgili, kanat çizgileri ince ve sarıdır. Alt tarafı beyazdır ve siyah çizgileri vardır dişi daha açık renktir, başı mat, kuyruk sokumu açık sarı ve daha çok çizgilidir. Genci daha kahverengi, kanat çizgisi krem, kuyruk sokumu kirli sarı renkli çizgilidir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 8.300.000-20.000.000 çift, Türkiye'de ise 500.000-2.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-8, 12-14, 21-23, 29-32, 34, 35

Her iki alanda da yerlidir. 3 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Özellikle kış aylarında Fringillidae familyasından türler ile küçük sürüler oluşturdukları gözlenmiştir.

3.2.139 *Carduelis chloris* (Florya) (Şekil 3. 139)



Şekil 3. 139: Florya

Rengi mat yeşilden parlak yeşilde kadar değişir, kanatlarında ve kuyruğunda sarı renk vardır. Gagası kalın, üçgen biçimli ve açık pembesidir. Yaz giysisindeki erkeği parlak yeşildir (Hayman ve Hume 2005). Boyu 15 cm, ağırlıkları ♂♀ 25 g, kanat açıklıkları 25-27 cm'dir. Seyrek ve özellikle ibreli ormanlar, ağaç sıraları, bahçeler, fundalıklar ve parklarda yaşar. Tohumlar ve diğer bitkisel materyallerle, nadiren küçük omurgasızlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 4-6 (2-7), kuluçka süresi: ortalama 14 gün, tüylenme periyodu: ortalama 15 gündür. Türkiye genelinde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 14.000.000-32.000.000 çift, Türkiye'de ise 600.000-2.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 4-8, 10-16, 18, 20-23, 34

Her iki alanda da yerlidir. 5 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Bir ağacın üstünde öterken ya da çevreden topladığı tohumları dişiye sunarak kur yaparken gözlenmiştir.

3.2.140 *Carduelis carduelis* (Saka) (Şekil 3. 140)



Şekil 3. 140: Saka

Siyah kanadı boyunca sarı ve geniş bir bant vardır. Erişkinin yüzü kırmızı, başının yanları beyaz, ensesindeki bant siyahtır. Gövdesi esmer, alt tarafı açık renktir; kanat uçları siyahtır ve krem ya da beyaz benekleri vardır. Gencinde baş deseni bulunmaz; kanatları daha mat siyah ve sarıdır (Hayman ve Hume 2005). Boyu 12 cm, ağırlıkları ♂♀ 14-19 g, kanat açıklıkları 21-25,5 cm'dir. Otsu bitkilerin zengin olduğu ağaçlık alanlar, bozkırlar, orman açıklıkları, bahçeler ve köylerde yaşar. Küçük tohumlar (çoğunlukla Compositae), ayrıca az sayıda omurgasızlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 4-6 (3-7), kuluçka süresi: 11-14 gün, tüylenme periyodu: 13-18 gündür. Türkiye genelinde yerlidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 12.000.000-29.000.000 çift, Türkiye'de ise 1.500.000-4.500.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-36 (Tüm istasyonlar)

Her iki alanda da yerlidir. 14 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Özellikle kış aylarında küçük sürüler oluşturdukları gözlenmiştir. Dikenli otların üzerinde beslenirken sıkça görülmüştür.

3.2.141 *Carduelis spinus* (Kara Başlı İskete) (Şekil 3. 141)



Şekil 3. 141: Kara Başlı İskete

Boy 11-12 cm, ağırlıkları ♂♀ 15 g, kanat açıklıkları 20-23 cm'dir. Yumurta sayısı: 3-6, kuluçka süresi: 12-13 gün, tüylenme periyodu: 13-15 gündür (Avibirds, 2014). Erkeği açık sarı-yeşil, sırtı hafif çizgili, başlığı ve gıdısı siyah, yüzü ve göğsü parlak yeşilimsi-sarı, karnı beyazdır ve siyah ince çizgiler vardır. Siyah kanatlarında geniş ve sarı bir bant vardır. Kuyruk sokumu sarı, kuyruğu siyah, kuyruk yan panelleri sarıdır Dişisi daha gridir, sarısı azdır, alt tarafı mat, kanatları siyahtır ve kanat çizgisi daha dar, daha açık sarıdır. Genci gri, koyu çizgilidir, kanat çizgisi dardır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 10.000.000-18.000.000 çift, Türkiye'de ise 10.000-20.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2-4, 8, 11, 22, 23, 34

Her iki alanda da kış göçmenidir. Herhangi bir üreme kodu verilmemiştir. Genellikle diğer Fringillidae familyasından türler ile otsu bitkiler üzerinde ya da sakalarla beraber çınar ağaçlarında beslenirken gözlenmiştir.

3.2.142 *Carduelis cannabina* (Ketenkuşu) (Şekil 3. 142)



Şekil 3. 142: Ketenkuşu

Boyu 12-14 cm, kanat açıklıkları 22-26 cm'dir. Meyve bahçeleri, fundalıklar, park ve bahçelerde görülebilir. Tarım alanlarında, fundalıklarda ve bodur çalılarla kaplı alanlarda yaşar. Yumurta sayısı: 3-6, kuluçka süresi: 12-14 gün, tüylenme periyodu: 10-17 gündür (Url-7). Dişisi zencefil rengi-kahverengidir, sırtı kahverengi ve hafif çizgili, göğsü sarımsı kahverengi ve ince çizgili, gözünün üstünde ve altında açık renk ince bir izin yer aldığı başı grimsi-kahverengi, yanak lekesi ise açık renktir. Gagası gridir, erkeğin başı gri, alını be göğsü kırmızıdır, yaz giysisinde daha kırmızı-pembedir. Sırtı desensiz kızıl-kahverengidir, siyahımsı kanadında beyaz panel vardır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 10.000.000-28.000.000 çift, Türkiye'de ise 2.000.000-10.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2-8, 15, 16, 18, 21, 22, 33, 35

Her iki alanda da yerlidir. 7 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Özellikle kış aylarında küçük gruplar halinde buldukları ve ya diğer Fringillidae familyasından türlerin sürülerine katıldıkları gözlenmiştir.

3.2.143 *Coccothraustes coccothraustes* (Kocabaş) (Şekil 3. 143)



Şekil 3. 143: Kocabaş (Fotoğraf: Ümit ÖZGÜR)

Boyu 18 cm, ağırlıkları ♂ 50-70 g, ♀ 46-65 g, kanat açıklıkları 29-33 cm'dir. Yaprak döken ağaçların olduğu, karışık ormanlarda ürerler. Özellikle sert meyveler, tomurcuklar, sürgünler ve özellikle tırtıllar olmak üzere omurgasızlarla beslenirler. Kiraz çekirdeklerini kırabilecek kadar büyük ve güçlü gagaları vardır. Türkiye'de Trakya, Marmara, Batı ve Orta Karadeniz'de yerli, diğer yerlerde kış göçmenidir (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 2.400.000-4.200.000 çift, Türkiye'de ise 5.000-15.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 14, 15, 16, 18, 24-32, 35

Her iki alanda da yerlidir. 2 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Kış aylarında daha rahat gözlemlenen bir türdür. Kış aylarında bölgede sayısı artmakla birlikte, üreme dönemi ve yaz aylarında sayısı azalmıştır.

3.2.144 *Emberiza cirlus* (Bahçe Çintesi) (Şekil 3. 144)



Şekil 3. 144: Bahçe Çintesi

Boy 15-16 cm, kanat açıklıkları 22-26 cm'dir. Yumurta sayısı: 2-5, kuluçka süresi: 12-13 gün, tüylenme periyodu: 11-13 gündür (Url-7). Erkeği sarı kirazkuşunu anımsatır, ancak tepesi yeşilimsi, boğazı siyah, geniş yüz çizgileri siyah ve sarı, göğüs kuşağı yeşilimsi kenarları kırmızıya çalar kahverengi-kırmızı, sırtı daha kırmızı-kahverengi ve kuyruk sokumu zeytin yeşili-kahverengidir. Dişinin başı daha çizgili, kuyruk sokumu ise sarı kirazkuşundan daha mattır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 2.000.000-5.200.000 çift, Türkiye'de ise 60.000-180.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-8, 18, 19, 21, 35, 36

Her iki alanda da yerlidir. 12 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Çalılık alanlarda ve akarsu yakınlarında sıkça gözlenmiştir.

3.2.145 *Emberiza cia* (Kaya Çintesi) (Şekil 3. 145)



Şekil 3. 145: Kaya Çintesi

Boy 15-16 cm, kanat açıklıkları 17-21 cm'dir. Yumurta sayısı: 3-6, kuluçka süresi: 12-14 gün, tüylenme periyodu: 10-13 gündür (Url-7). Güneydoğu Avrupa'daki taşlık, kayalık yamaçlar ve harabelerin göze batmayan kirazkuşudur. Kızıl renkli üst tarafı, desensiz ve pas kızılı rengi kuyruk sokumu dışında, siyah çizgilidir; alt tarafı daha açık kızıl- kirli sarıdır. Erkeğinin başı ve göğsü mavi-gridir. Tepesinin yanındaki siyah çizgiler gözüne ve yanağının alt tarafına kadar uzanır ve gözünün üzerinde daha beyaz olur. Dişisinin kafa deseni erkeğinkinin daha mat şekildedir (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 1.300.000-4.100.000 çift, Türkiye'de ise 300.000-1.200.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 12, 14, 16, 21, 35, 36

Her iki alanda da yerlidir. 14 nolu üreme koduyla kesin üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Üreme dönemlerinde av taşıyan bireyler rahatlıkla gözlenmiştir.

3.2.146 *Emberiza hortulana* (Kirazkuşu) (Şekil 3. 146)



Şekil 3. 146: Kirazkuşu

Boy 16-17 cm, ağırlıkları ♂ 83-96g, ♀ 81-93g, kanat açıklıkları 23-29 cm'dir. Ağaçlı, seyrek bitkili ya da taşlık yamaçlar, tarım arazileri ve bahçelerde bulunur. En çok omurgasızlar, özellikle üreme dönemi dışında tohumlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 4-5 (3-6), kuluçka süresi: 11-12 (-13) gün, tüylenme periyodu: 12-13 (9-14) gündür, genelde uçuş yeteneği kazanmadan önce yuvadan ayrılırlar. Türkiye'de hemen her yerde yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 5.200.000-16.000.000 çift, Türkiye'de ise 3.000.000-10.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 8, 15, 20, 21, 22, 35, 36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 2 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Kızıl kiraz kuşuna nazaran daha az rastlanılmıştır. Çoğunlukla yamaç vadilerinin olduğu yerlerde gözlenmiştir.

3.2.147 *Emberiza caesia* (Kızıl Kirazkuşu) (Şekil 3. 147)



Şekil 3. 147: Kızıl Kirazkuşu

Boy 15-17 cm, kanat açıklıkları 25-27 cm'dir. Yumurta sayısı: 4-6, kuluçka süresi: 12-13 gündür (Avibirds, 2014). Kirazkuşuna çok benzeyen ancak güneydoğu Avrupa ile sınırlı olan bir kirazkuşu türüdür. Erkeğin başlığı mavi-gri, bıyığı ve boğazı kızılımsı kahverengi-turuncu, alt tarafı koyu kızılımsı kahverengidir. Dişisi erkeğine benzer, ancak rengi daha mat, daha açık renk ve ince çizgilidir. Genci kızılımsı kahverengidir, ensesi ve göğsü daha gri ve ince çizgilidir, göz halkası beyaz, gagası ise pembesidir ve genç kirazkuşunun sarı boğazından yoksundur (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 140.000-230.000 çift, Türkiye'de ise 125.000-185.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 5, 8, 12, 13, 15, 16, 33, 34, 35

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 7 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Seyrek çalalık yamaçlarda ve düzlüklerde, yamaç vadilerinde ve yol kenarların da sıklıkla gözlenmiştir.

3.2.148 *Emberiza melanocephala* (Kara Başlı Çinte) (Şekil 3. 148)



Şekil 3. 148: Kara Başlı Çinte

Boyu 15-16 cm, kanat açıklıkları 17-21 cm'dir. Yumurta sayısı: 4-5, kuluçka süresi: 13-15 gün, tüylenme periyodu: 13-16 gündür (Avibirds, 2014). Güneydoğu Avrupa'daki tarım alanları ve çalılık kırların büyük ve çok belirgin kirazkuşudur. Erkeği göz alıcı biçimde sarıdır, başlığı siyah, sırtı kırmızı, kanat çizgisi ince ve beyaz renkli, gagası büyük ve mavimsidir. Dişisi daha açık renk ve daha mat, başlığı ise gridir. Ergeni dişisi ve aynıdır. Baş ve sırtı ince çizgili, alt tarafı çizgisiz ve kirli sarı, kuyruk alt daha sarıdır (Hayman ve Hume, 2005).

BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 2.800.000-9.300.000 çift, Türkiye'de ise 2.500.000-8.500.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 2-6, 21-23, 33-36

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 2 nolu üreme koduyla olası üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle çalı ya da orta boylu bir ağaç üzerinde öterken gözlenmiştir. Seyrek çalılı düz-dalgalı araziler'de ve yol kenarlarında görülmüştür.

3.2.149 *Miliaria calandra* (Tarla Çintesi) (Şekil 3. 149)



Şekil 3. 149: Tarla Çintesi

Boy 18 cm, ağırlıkları ♂♀ 35-50 g, kanat açıklıkları 26-32 cm'dir. Ağaçlı, seyrek bitkili ya da taşlık yamaçlar, tarım arazileri ve bahçelerde bulunur. En çok omurgasızlar, özellikle üreme dönemi dışında tohumlarla beslenirler. Yumurta sayısı: 4-5, kuluçka süresi: 12-14 gün, tüylenme periyodu: 9-13 gündür, genelde uçuş yeteneği kazanmadan önce yuvadan ayrılırlar. Türkiye'de kıyı bölgelerde yerli, iç bölgelerde yazın üreme amacıyla bulunurlar (Yiğit ve diğ., 2008).

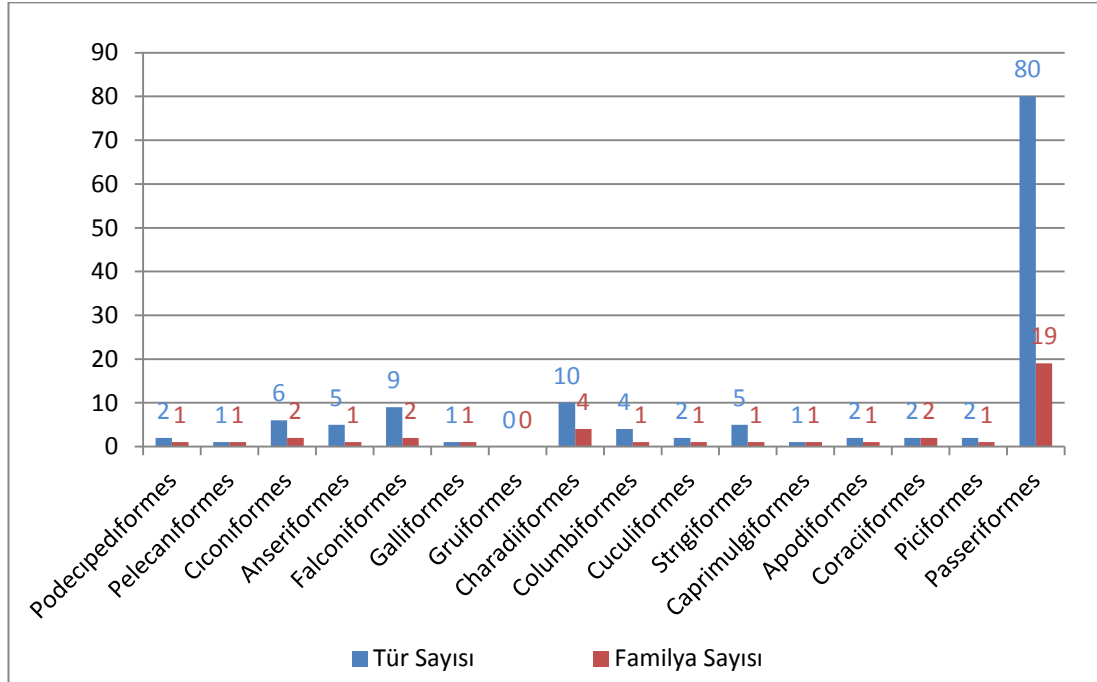
BirdLife International 2004 verilerine göre Avrupa'da 7.900.000-22.000.000 çift, Türkiye'de ise 3.000.000-9.000.000 çift üremektedir.

Türün görüldüğü istasyonlar: 1-36 (Tüm istasyonlar)

Her iki alanda da yaz göçmenidir. 12 nolu üreme koduyla muhtemel üreme kategorisinde değerlendirilmiştir. Genellikle çalı ya da orta boylu bir ağaç üzerinde öterken gözlenmiştir.

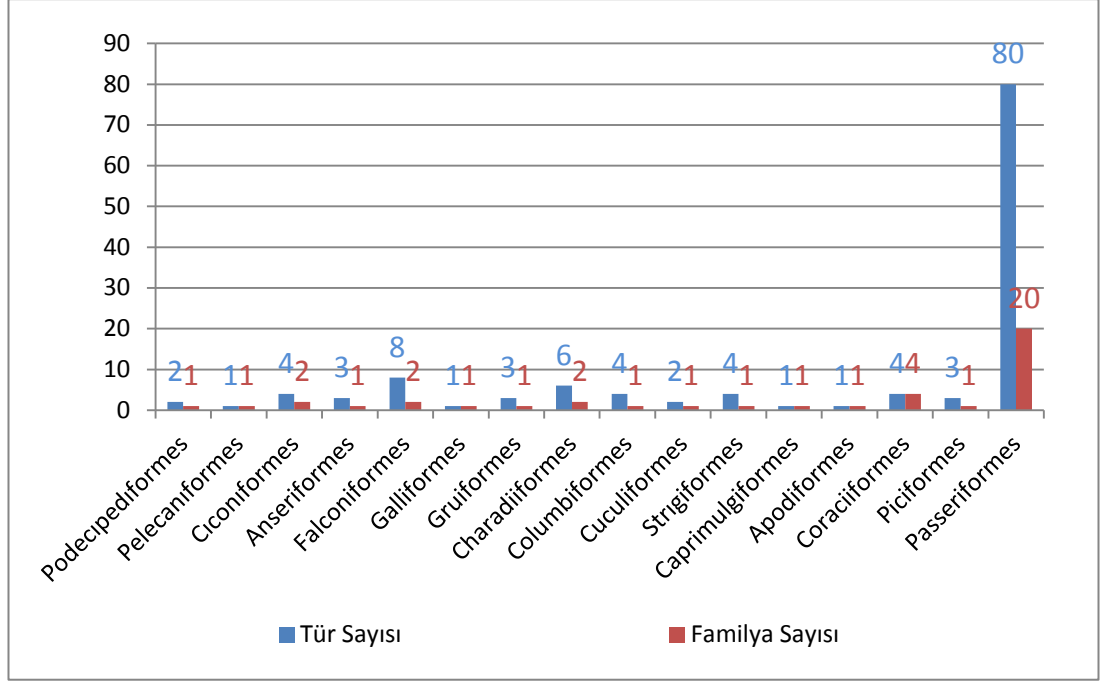
3.3 Tespit Edilen Kuş Türlerinin Takımlara Ait Tür ve Familya Dağılımları

Çalışma sonucunda 16 takıma ait 44 familyadan 149 tür tespit edilmiştir. Adıgüzel Baaraj Gölü'nde 15 takıma ait 39 familyadan 132 tür, Cindere Baraj Gölü'nde ise 16 takıma ait 41 familyadan 127 tür tespit edilmiştir.



Şekil 3. 150: ABG Takım, tür ve familya dağılımları

Adıgüzel Baraj Gölü'nde takımlara ait familya ve tür sayıları sırasıyla; Podicipediformes takımından 1 familyaya ait 2 tür, Pelecaniformes takımından 1 familyaya ait 1 tür, Ciconiformes takımından 2 familyaya ait 6 tür, Anseriformes takımında 1 familyaya ait 5 tür, Falconiformes takımından 2 familyaya ait 9 tür, Galliformes takımından 1 familyaya ait 1 tür, Charadriiformes takımından 4 familyaya ait 10 tür, Columbiformes takımından 1 familyaya ait 4 tür, Cuculiformes takımından 1 familyaya ait 2 tür, Strigiformes takımından 1 familyaya ait 5 tür, Caprimulgiformes takımından 1 familyaya ait 1 tür, Apodiformes takımından 1 familyaya ait 2 tür, Coraciiformes takımından 2 familyaya ait 2 tür, Piciformes takımından 1 familyaya ait 2 tür, Passeriformes takımından 19 familyaya ait 80 tür olarak (Şekil 3. 150) görülmektedir.



Şekil 3. 151: CBG Takım, tür familya dağılımları

Cindere Baraj Gölü'nde takım ve familyalara ait tür sayıları sırasıyla; Podicipediformes takımından 1 familyaya ait 2 tür, Pelecaniformes takımından 1 familyaya ait 1 tür, Ciconiformes takımından 2 familyaya ait 4 tür, Anseriformes takımında 1 familyaya ait 3 tür, Falconiformes takımından 2 familyaya ait 8 tür, Galliformes takımından 1 familyaya ait 1 tür, Gruiformes takımından 1 familyaya ait 3 tür, Charadiiformes takımından 2 familyaya ait 6 tür, Columbiformes takımından 1 familyaya ait 4 tür, Cuculiformes takımından 1 familyaya ait 2 tür, Strigiformes takımından 1 familyaya ait 4 tür, Caprimulgiformes takımından 1 familyaya ait 1 tür, Apodiformes takımından 1 familyaya ait 1 tür, Coraciiformes takımından 4 familyaya ait 4 tür, Piciformes takımından 1 familyaya ait 3 tür, Passeriformes takımından 20 familyaya ait 80 (Tablo3. 5) tür görülmektedir.

Alanları su ve kıyı kuşları açısından değerlendirdiğimiz de Adıgüzel Barajı 25 tür ile ilk sırada yer alırken Cindere Baraj Gölü 20 tür ile ikinci sırada yer almaktadır.

Her iki alanda da Passeriformes takımı 80 türle ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı Adıgüzel Baraj Gölü'nde türlerin %61'ini, Cindere Baraj Gölü'nde ki türlerin %63'ünü oluşturmaktadır. Bu takımdan her iki alanda ortak görülen tür sayısı 74 tür. Bu takıma ait iki alandaki toplam tür sayısı ise 86'dır. Araştırma alanları içinde

görülen NT (Tehlikeye yakın) kategorisine sahip 3 türden 2'si bu takım içinde yer almaktadır.

Passeriformes takımının ardından Adıgüzel Baraj Gölü'nde Charadiiformes takımı 10 türle ikinci sırada yer almaktadır. Bu takım Cindere Baraj Gölü'nde 6 türle temsil edilmektedir.

Charadiiformes takımının ardından ise Adıgüzel Baraj Gölü'nde Falconiformes takımı 9 türle üçüncü sırada yer almaktadır. Bu takım Cindere Baraj Gölü'nde 8 türle temsil edilmektedir.

Adıgüzel Baraj Gölü'nde Ciconiformes takımı 6 tür ile, Anseriformes takımı 5 tür ile temsil edilirken Cindere Baraj Gölü'nde 4 ve 3 tür ile temsil edilmektedir.

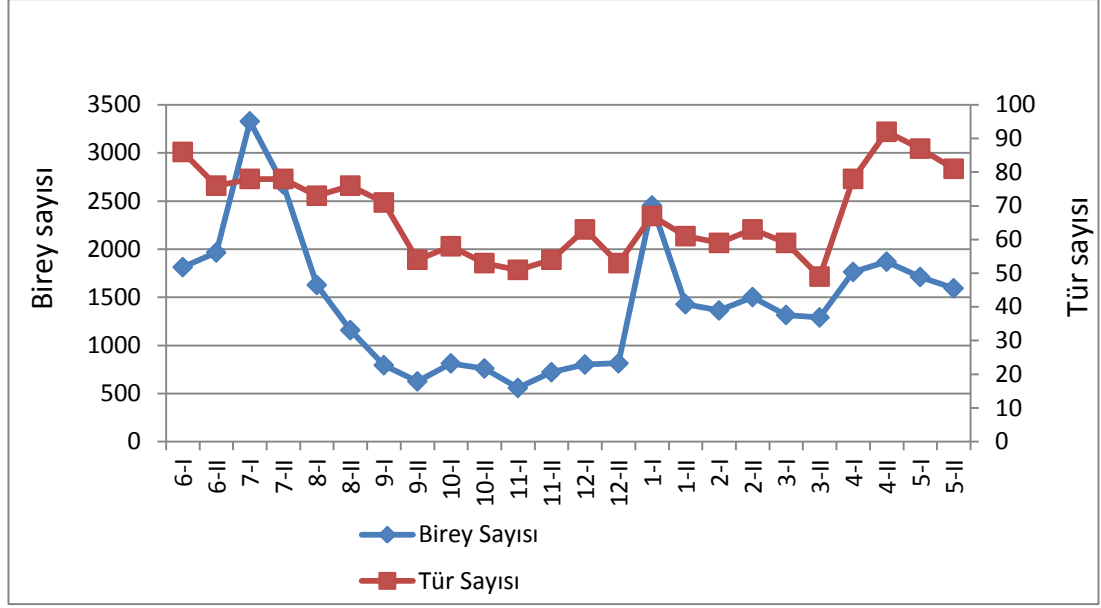
Cindere Baraj Gölü'nde Gruiformes takımından 3 türe rastlanırken, Adıgüzel Baraj Gölü'nde bu takımdan herhangi bir türe rastlanmamıştır.

3.4 Tespit Edilen Kuş Türlerinin Üreme Kategoriler

Tespit edilen kuş türlerinin üreme kategorilerinin belirlenmesinde kullanılan 16'lı kod sistemine göre (Hegameje ve Blair, 1997) 99 farklı türe üreme kodu verilmiş ve bunun sonucunda Adıgüzel ve Cindere Baraj Gölleri'nde 18 türün üreme durumu olası, 30 türün üreme durumu mutemel ve 51 türün üreme durumu kesin olarak sınıflandırılmıştır (Tablo 3. 1).

3.5 Tespit Edilen Türlerin Aylara Göre Tür Ve Birey Sayıları

Haziran 2013-Mayıs 2014 tarihleri arasında yapılan 24 arazi çalışması neticesinde Adıgüzel Baraj Gölü (ABG)'nde 15 takıma ait 39 familyadan 132 tür tespit edilmiş ve 34741 birey sayılmıştır.

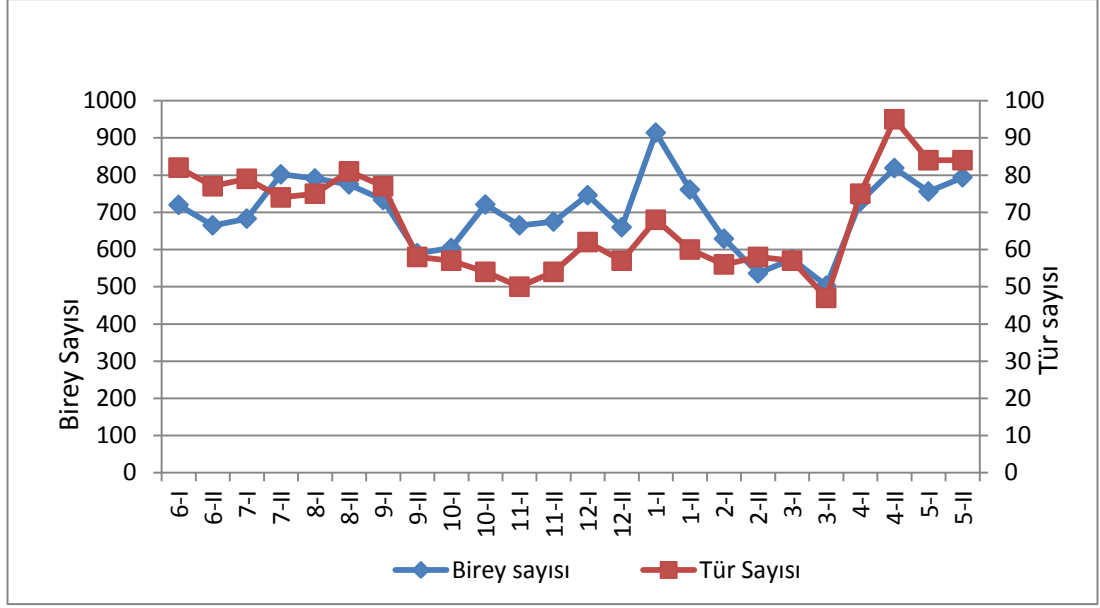


Şekil 3. 152: ABG Tür ve birey sayılarının aylık dağılımı

Verilere bakıldığında (Tablo 3. 2 ve Şekil 3. 151) en yüksek 3328 birey ile temmuz ayının ilk yarısında görülmektedir. En düşük seviyesine ise 528 birey ile kasım ayının ilk yarısında ulaşmaktadır. Temmuz ayında ki ani artışın ardından alanda ki birey sayısı yavaş yavaş azalmakta ve kış aylarında dalgalı bir şekilde seyretmektedir. Kış aylarının en soğuk olduğu dönemlerde birey sayısı hızlı bir yükseliş göstermiş ve sonrasında dalgalı bir şekilde devam etmiştir. Tür sayılarına baktığımız da ise 92 tür ile nisan ayının ikinci yarısında zirve yaparken, 51 tür ile kasım ayının ilk yarısında en düşük seviyeye ulaşmıştır. İlk bahar ve yaz aylarında tür seviyesi yukarılarda seyrederken, kış aylarında dalgalı ve düşük bir seyir izlemiştir.

Cindere Baraj Gölü (CBG)'nde ise 16 takıma ait 41 familyadan 127 tür tespit edilmiş ve 16845 birey sayılmıştır.

Verilere baktığımızda (Tablo 3. 3 ve Şekil 3. 152); 914 birey ile en yüksek sayıya ocak ayının ilk yarısında ulaştığı, 503 birey ile en düşük sayıya mart ayının ikinci yarısında düştüğü görülmektedir. En düşük tür sayısı 47 ile mart ayının ikinci yarısında, en yüksek tür sayısı ise 95 ile nisan ayının ikinci yarısında görülmektedir. Yine ABG'nde olduğu gibi tür ve birey sayılar CBG'de de benzer şekilde dalgalı şekilde seyretmektedir. İlk bahar ve yaz ayların da tür ve birey sayısı yüksek kış aylarında ise düşük seviyelerde seyretmektedir.



Şekil 3. 153: CBG Tür ve birey sayılarının aylık dağılımı

İki alanın toplamına baktığımızda ise 16 takıma ait 44 familyadan 149 tür tespit edilmiş ve 54586 birey sayılmıştır. Birbirine çok yakın kurulu bu barajlardan elde edilen veriler karşılaştırılabilirliği ve yorumlanabilirliği için ayrı olarak değerlendirilmiştir.

3.6 İstatistikî Bulgular

Çalışma sonucunda elde edilen veriler kullanılarak türlerin, sıklık analizi ve baskınlık analizi değerleri (Tablo 3. 4 ve Tablo 3. 5) hesaplanmış ve 5 kategoride değerlendirilmiştir. Ayrıca Shannon-Weiner Çeşitlilik İndeksi, Margalef Çeşitlilik İndeksi ve Sorenson benzerlik analizleri yapılmıştır.

3.6.1 Sıklık Analizi Sonuçları

Tablo 3. 4: Araştırma alanlarında tespit edilen türlerin sıklık analizi değerleri
Görülme Sıklıkları: Nadir (N), Seyrek (S), Genellikle(G), Çoğunlukla (Ç) ve Devamlı (D)

No	Bilimsel İsim	Sıklık Analizi Değeri (%)		Sıklık Analizi Değeri (%)	
		ABG		CBG	
1	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	50	G	100	D
2	<i>Podiceps cristatus</i>	54	G	13	N
3	<i>Phalacrocorax carbo</i>	100	D	100	D
4	<i>Ixobrychus minutus</i>	-	-	33	S
5	<i>Nycticorax nycticorax</i>	25	S	-	-
6	<i>Egretta garzetta</i>	42	G	25	S
7	<i>Casmerodius albus</i>	38	S	-	-
8	<i>Ardea cinerea</i>	100	D	58	G
9	<i>Ciconia nigra</i>	21	S	17	N
10	<i>Ciconia ciconia</i>	13	N	-	-
11	<i>Anas penelope</i>	21	S	-	-
12	<i>Anas crecca</i>	21	S	17	N
13	<i>Anas platyrhynchos</i>	38	S	75	Ç
14	<i>Anas acuta</i>	21	S	-	-
15	<i>Anas querquedula</i>	-	-	8	N
16	<i>Anas clypeata</i>	25	S	-	-
17	<i>Haliaeetus albicilla</i>	29	S	-	-
18	<i>Circaetus gallicus</i>	33	S	25	S
19	<i>Circus aeruginosus</i>	-	-	4	N
20	<i>Circus cyaneus</i>	8	N	8	N
21	<i>Circus pygargus</i>	8	N	4	N
22	<i>Accipiter nisus</i>	50	G	25	S
23	<i>Buteo buteo</i>	50	G	50	G
24	<i>Buteo rufinus</i>	71	Ç	63	Ç
25	<i>Falco tinnunculus</i>	58	G	29	S
26	<i>Falco peregrinus</i>	54	G		
27	<i>Alectoris chukar</i>	63	G	58	G
28	<i>Rallus aquaticus</i>	-	-	25	S
29	<i>Gallinula chloropus</i>	-	-	100	D
30	<i>Fulica atra</i>	-	-	8	N
31	<i>Himantopus himantopus</i>	38	S	-	-
32	<i>Charadrius dubius</i>	-	-	29	S

Tablo 3. 4'ün Devamı

33	<i>Gallinago gallinago</i>	21	S	29	S
34	<i>Scolopax rusticola</i>	21	S	-	-
35	<i>Tringa stagnatilis</i>	8	N	4	N
36	<i>Tringa ochropus</i>	33	S	33	S
37	<i>Tringa glareol</i>	8	N	8	N
38	<i>Actitis hypoleucos</i>	-	-	8	N
39	<i>Larus melanocephalus</i>	4	N	-	-
40	<i>Larus ridibundus</i>	17	N	-	-
41	<i>Chlidonias hybrida</i>	8	N	-	-
42	<i>Chlidonias leucopterus</i>	8	N	-	-
43	<i>Columba livia</i>	96	D	100	D
44	<i>Columba palumbus</i>	100	D	100	D
45	<i>Streptopelia decaocto</i>	100	D	100	D
46	<i>Streptopelia turtur</i>	42	G	38	S
47	<i>Clamator glandarius</i>	17	N	8	N
48	<i>Cuculus canorus</i>	46	G	46	G
49	<i>Otus scops</i>	38	S	42	G
50	<i>Bubo bubo</i>	38	S	-	-
51	<i>Athene noctua</i>	100	D	100	D
52	<i>Strix aluco</i>	54	G	58	G
53	<i>Asio otus</i>	29	S	25	S
54	<i>Caprimulgus europaeus</i>	33	S	42	G
55	<i>Apus apus</i>	33	S	33	S
56	<i>Apus pallidus</i>	13	N	-	-
57	<i>Alcedo atthis</i>	-	-	33	S
58	<i>Merops apiaster</i>	21	S	25	S
59	<i>Coracias garrulus</i>	-	-	17	N
60	<i>Upupa epops</i>	42	G	42	G
61	<i>Jynx torquilla</i>	-	-	13	N
62	<i>Dendrocopos syriacus</i>	100	D	100	D
63	<i>Dendrocopos medius</i>	75	Ç	58	G
64	<i>Melanocorypha calandra</i>	63	Ç	63	Ç
65	<i>Calendrella brachydactyla</i>	29	S	25	S
66	<i>Melanocorypha bimaculata</i>	29	S	-	-
67	<i>Galerida cristata</i>	100	D	100	D
68	<i>Lullula arborea</i>	67	Ç	58	G
69	<i>Alauda arvensis</i>	100	D	100	D
70	<i>Hirundo rustica</i>	46	G	46	G
71	<i>Hirundo daurica</i>	46	G	46	G
72	<i>Delichon urbicum</i>	63	Ç	58	G

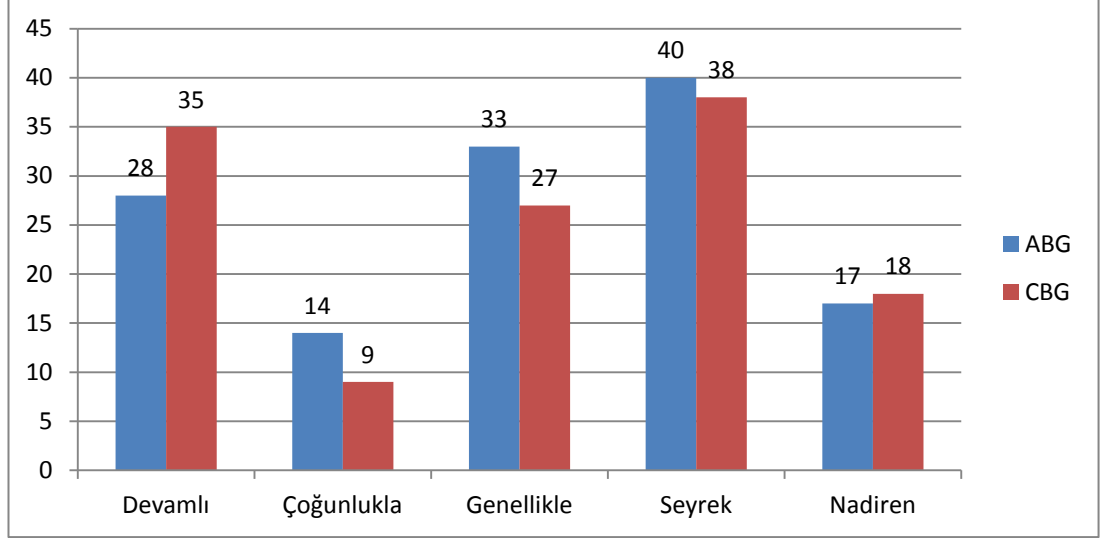
Tablo 3. 4'ün Devamı

73	<i>Anthus campestris</i>	38	S	29	S
74	<i>Anthus spinoletta</i>	33	S	33	S
75	<i>Motacilla flava</i>	17	N	17	N
76	<i>Motacilla cinerea</i>	-	-	100	D
77	<i>Motacilla alba</i>	50	G	96	D
78	<i>Troglodytes troglodytes</i>	71	Ç	67	Ç
79	<i>Prunella modularis</i>	29	S	29	S
80	<i>Erythropygia galactotes</i>	25	S	25	S
81	<i>Erithacus rubecula</i>	46	G	42	G
82	<i>Luscinia megarhynchos</i>	38	S	38	S
83	<i>Irania gutturalis</i>	42	G	-	--
84	<i>Phoenicurus ochruros</i>	46	G	46	G
85	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	17	N	17	N
86	<i>Saxicola rubetra</i>	29	S	-	-
87	<i>Saxicola torquatus</i>	25	S	25	S
88	<i>Oenanthe isabellina</i>	46	G	46	G
89	<i>Oenanthe oenanthe</i>	46	G	38	S
90	<i>Oenanthe hispanica</i>	46	G	46	G
91	<i>Oenanthe finschii</i>	-	-	54	G
92	<i>Muscicapa striata</i>	25	S	21	S
93	<i>Ficedula semitorquata</i>	8	N	-	-
94	<i>Ficedula albicollis</i>	21	S	21	S
95	<i>Ficedula hypoleuca</i>	17	N	17	N
96	<i>Monticola solitarius</i>	75	Ç	83	D
97	<i>Turdus merula</i>	100	D	100	D
98	<i>Turdus philomelos</i>	42	G	33	S
99	<i>Turdus viscivorus</i>	79	Ç	71	Ç
100	<i>Cettia cetti</i>	79	Ç	92	D
101	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	-	-	21	S
102	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	-	-	33	S
103	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	42	G	38	S
104	<i>Hippolais pallida</i>	42	G	42	G
105	<i>Sylvia melanocephala</i>	100	D	100	D
106	<i>Sylvia rueppelli</i>	33	S	38	S
107	<i>Sylvia nisoria</i>	8	N	-	-
108	<i>Sylvia curruca</i>	33	S	29	S
109	<i>Sylvia communis</i>	42	G	42	G
110	<i>Sylvia atricapilla</i>	25	S	25	S
111	<i>Phylloscopus collybita</i>	100	D	100	D
112	<i>Phylloscopus trochilus</i>	17	N	17	N

Tablo 3. 4'ün Devamı

113	<i>Regulus ignicapilla</i>	33	S	33	S
114	<i>Aegithalos caudatus</i>	42	G	54	G
115	<i>Parus lugubris</i>	67	Ç	-	-
116	<i>Parus ater</i>	100	D	100	D
117	<i>Parus caeruleus</i>	100	D	100	D
118	<i>Parus major</i>	100	D	100	D
119	<i>Sitta krueperi</i>	71	Ç	79	Ç
120	<i>Sitta neumayer</i>	100	D	100	D
121	<i>Remiz pendulinus</i>	-	-	63	Ç
122	<i>Oriolus oriolus</i>	42	G	38	S
123	<i>Lanius collurio</i>	38	S	38	S
124	<i>Lanius minor</i>	33	S	29	S
125	<i>Lanius senator</i>	38	S	38	S
126	<i>Lanius nubicus</i>	29	S	33	S
127	<i>Garrulus glandarius</i>	100	D	100	D
128	<i>Pica pica</i>	100	D	100	D
129	<i>Corvus frugilegus</i>	50	G	50	G
130	<i>Corvus corone</i>	100	D	100	D
131	<i>Corvus corax</i>	79	Ç	63	Ç
132	<i>Sturnus vulgaris</i>	58	G	50	G
133	<i>Passer domesticus</i>	100	D	100	D
134	<i>Passer hispaniolensis</i>	46	G	46	G
135	<i>Passer montanus</i>	-	-	100	D
136	<i>Petronia petronia</i>	75	Ç	75	Ç
137	<i>Fringilla coelebs</i>	100	D	100	D
138	<i>Serinus serinus</i>	100	D	100	D
139	<i>Carduelis chloris</i>	100	D	100	D
140	<i>Carduelis carduelis</i>	100	D	100	D
141	<i>Carduelis spinus</i>	33	S	29	S
142	<i>Carduelis cannabina</i>	100	D	100	D
143	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	100	D	100	D
144	<i>Emberiza cirlus</i>	83	Ç	100	D
145	<i>Emberiza cia</i>	92	D	100	D
146	<i>Emberiza hortulana</i>	50	G	50	G
147	<i>Emberiza caesia</i>	46	G	46	G
148	<i>Emberiza melanocephala</i>	42	G	42	G
149	<i>Miliaria calandra</i>	100	D	100	D

Bu verilere göre Adıgüzel Baraj Gölü’nde; Devamlı gözlenen 28 tür, çoğunlukla gözlenen 14 tür, genellikle gözlenen 33 tür, seyrek gözlenen 40 tür ve nadiren gözlenen 17 tür bulunmaktadır (Şekil 3. 154). Cindere Baraj Gölü’nde ise devamlı gözlenen 35 tür, çoğunlukla gözlenen 9 tür, genellikle gözlenen 27 tür, seyrek gözlenen 38 tür ve nadiren gözlenen 18 tür bulunmaktadır (Şekil 3. 154).



Şekil 3. 154: ABG ve CBG Türlerinin Görülme Sıklığı

3.6.2 Baskınlık Analizi Sonuçları

Tablo 3. 5: Araştırma alanlarında tespit edilen türlerin baskınlık analizi

No	Bilimsel İsim	Baskınlık Analizi (%) ABG	Baskınlık Analizi (%) CBG
1	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	0,777	1,371
2	<i>Podiceps cristatus</i>	0,523	0,021
3	<i>Phalacrocorax carbo</i>	26,066	2,010
4	<i>Ixobrychus minutus</i>	-	0,033
5	<i>Nycticorax nycticorax</i>	0,020	-
6	<i>Egretta garzetta</i>	0,116	0,128
7	<i>Casmerodius albus</i>	0,165	-
8	<i>Ardea cinerea</i>	4,104	0,527
9	<i>Ciconia nigra</i>	0,018	0,046
10	<i>Ciconia ciconia</i>	0,308	-
11	<i>Anas penelope</i>	0,062	-

Tablo 3. 5'in Devamı

12	<i>Anas crecca</i>	0,214	0,233
13	<i>Anas platyrhynchos</i>	3,571	0,813
14	<i>Anas acuta</i>	0,064	-
15	<i>Anas querquedula</i>	-	0,031
16	<i>Anas clypeata</i>	0,092	-
17	<i>Haliaeetus albicilla</i>	0,019	-
18	<i>Circaetus gallicus</i>	0,024	0,025
19	<i>Circus aeruginosus</i>	-	0,009
20	<i>Circus cyaneus</i>	0,004	0,009
21	<i>Circus pygargus</i>	0,006	0,006
22	<i>Accipiter nisus</i>	0,032	0,022
23	<i>Buteo buteo</i>	0,039	0,050
24	<i>Buteo rufinus</i>	0,045	0,062
25	<i>Falco tinnunculus</i>	0,047	0,028
26	<i>Falco peregrinus</i>	0,041	-
27	<i>Alectoris chukar</i>	0,432	0,844
28	<i>Rallus aquaticus</i>	-	0,028
29	<i>Gallinula chloropus</i>	-	0,710
30	<i>Fulica atra</i>	-	0,060
31	<i>Himantopus himantopus</i>	0,043	-
32	<i>Charadrius dubius</i>	-	0,028
33	<i>Gallinago gallinago</i>	0,037	0,145
34	<i>Scolopax rusticola</i>	0,017	-
35	<i>Tringa stagnatilis</i>	0,006	0,003
36	<i>Tringa ochropus</i>	0,063	0,085
37	<i>Tringa glareol</i>	0,006	0,009
38	<i>Actitis hypoleucos</i>	-	0,022
39	<i>Larus melanocephalus</i>	0,006	-
40	<i>Larus ridibundus</i>	0,048	-
41	<i>Chlidonias hybrida</i>	0,013	-
42	<i>Chlidonias leucopterus</i>	0,006	-
43	<i>Columba livia</i>	0,738	5,145
44	<i>Columba palumbus</i>	2,177	0,740
45	<i>Streptopelia decaocto</i>	1,448	4,746
46	<i>Streptopelia turtur</i>	0,364	0,504
47	<i>Clamator glandarius</i>	0,011	0,007
48	<i>Cuculus canorus</i>	0,059	0,074
49	<i>Otus scops</i>	0,041	0,145
50	<i>Bubo bubo</i>	0,020	-
51	<i>Athene noctua</i>	0,100	0,174

Tablo 3. 5'in Devamı

52	<i>Strix aluco</i>	0,034	0,064
53	<i>Asio otus</i>	0,048	0,103
54	<i>Caprimulgus europaeus</i>	0,039	0,061
55	<i>Apus apus</i>	0,200	0,717
56	<i>Apus pallidus</i>	0,043	-
57	<i>Alcedo atthis</i>	-	0,032
58	<i>Merops apiaster</i>	0,354	0,672
59	<i>Coracias garrulus</i>	-	0,040
60	<i>Upupa epops</i>	0,174	0,268
61	<i>Jynx torquilla</i>	-	0,015
62	<i>Dendrocopos syriacus</i>	0,158	0,236
63	<i>Dendrocopos medius</i>	0,083	0,076
64	<i>Melanocorypha calandra</i>	0,094	0,102
65	<i>Calendrella brachydactyla</i>	0,051	0,058
66	<i>Melanocorypha bimaculata</i>	0,051	-
67	<i>Galerida cristata</i>	0,857	1,232
68	<i>Lullula arborea</i>	0,232	0,299
69	<i>Alauda arvensis</i>	0,631	0,848
70	<i>Hirundo rustica</i>	0,549	0,937
71	<i>Hirundo daurica</i>	0,212	0,411
72	<i>Delichon urbicum</i>	1,474	5,943
73	<i>Anthus campestris</i>	0,060	0,072
74	<i>Anthus spinoletta</i>	0,062	0,153
75	<i>Motacilla flava</i>	0,161	0,492
76	<i>Motacilla cinerea</i>	-	0,146
77	<i>Motacilla alba</i>	0,207	0,576
78	<i>Troglodytes troglodytes</i>	0,092	0,094
79	<i>Prunella modularis</i>	0,053	0,061
80	<i>Erythropygia galactotes</i>	0,022	0,033
81	<i>Erithacus rubecula</i>	0,196	0,245
82	<i>Luscinia megarhynchos</i>	0,053	0,053
83	<i>Irania gutturalis</i>	0,063	-
84	<i>Phoenicurus ochruros</i>	0,136	0,193
85	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	0,036	0,033
86	<i>Saxicola rubetra</i>	0,036	-
87	<i>Saxicola torquatus</i>	0,061	0,103
88	<i>Oenanthe isabellina</i>	0,109	0,082
89	<i>Oenanthe oenanthe</i>	0,083	0,054
90	<i>Oenanthe hispanica</i>	0,190	0,289
91	<i>Oenanthe finschii</i>	-	0,070

Tablo 3. 5'in Devamı

92	<i>Muscicapa striata</i>	0,041	0,074
93	<i>Ficedula semitorquata</i>	0,007	-
94	<i>Ficedula albicollis</i>	0,015	0,037
95	<i>Ficedula hypoleuca</i>	0,029	0,029
96	<i>Monticola solitarius</i>	0,156	0,236
97	<i>Turdus merula</i>	0,486	0,693
98	<i>Turdus philomelos</i>	0,101	0,176
99	<i>Turdus viscivorus</i>	0,182	0,193
100	<i>Cettia cetti</i>	0,098	0,285
101	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	-	0,025
102	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	-	0,059
103	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	0,076	0,126
104	<i>Hippolais pallida</i>	0,067	0,089
105	<i>Sylvia melanocephala</i>	0,212	0,502
106	<i>Sylvia rueppelli</i>	0,042	0,072
107	<i>Sylvia nisoria</i>	0,007	-
108	<i>Sylvia curruca</i>	0,057	0,081
109	<i>Sylvia communis</i>	0,074	0,110
110	<i>Sylvia atricapilla</i>	0,077	0,204
111	<i>Phylloscopus collybita</i>	0,268	0,465
112	<i>Phylloscopus trochilus</i>	0,045	0,060
113	<i>Regulus ignicapilla</i>	0,065	0,163
114	<i>Aegithalos caudatus</i>	0,177	0,519
115	<i>Parus lugubris</i>	0,067	-
116	<i>Parus ater</i>	0,432	0,815
117	<i>Parus caeruleus</i>	0,283	0,548
118	<i>Parus major</i>	0,216	0,617
119	<i>Sitta krueperi</i>	0,116	0,273
120	<i>Sitta neumayer</i>	0,146	2,467
121	<i>Remiz pendulinus</i>	-	0,321
122	<i>Oriolus oriolus</i>	0,104	0,141
123	<i>Lanius collurio</i>	0,068	0,173
124	<i>Lanius minor</i>	0,051	0,055
125	<i>Lanius senator</i>	0,144	0,246
126	<i>Lanius nubicus</i>	0,038	0,073
127	<i>Garrulus glandarius</i>	0,702	1,028
128	<i>Pica pica</i>	0,485	0,757
129	<i>Corvus frugilegus</i>	0,262	0,405
130	<i>Corvus corone</i>	1,057	0,626
131	<i>Corvus corax</i>	0,096	0,132

Tablo 3. 5'in Devamı

132	<i>Sturnus vulgaris</i>	0,916	1,535
133	<i>Passer domesticus</i>	1,831	6,039
134	<i>Passer hispaniolensis</i>	0,334	1,079
135	<i>Passer montanus</i>	-	0,993
136	<i>Petronia petronia</i>	0,341	0,675
137	<i>Fringilla coelebs</i>	1,883	3,149
138	<i>Serinus serinus</i>	0,533	0,848
139	<i>Carduelis chloris</i>	0,254	0,414
140	<i>Carduelis carduelis</i>	1,323	2,888
141	<i>Carduelis spinus</i>	0,132	0,355
142	<i>Carduelis cannabina</i>	0,359	0,605
143	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	0,169	0,256
144	<i>Emberiza cirrus</i>	0,152	0,371
145	<i>Emberiza cia</i>	0,158	0,286
146	<i>Emberiza hortulana</i>	0,088	0,103
147	<i>Emberiza caesia</i>	0,252	0,483
148	<i>Emberiza melanocephala</i>	0,185	0,468
149	<i>Miliaria calandra</i>	0,740	1,555

Bu veriler değerlendirildiğinde, Adıgüzel Baraj Gölü'nde en baskın türlerin sırasıyla; *Phalacrocorax carbo* (%26,066), *Ardea cinerea* (%4,104), *Anas platyrhynchos* (%3,571), *Columba palumbus* (%2,177), *Fringilla coelebs* (%1,883), *Passer domesticus* (%1,831), *Delichon urbicum* (%1,474), *Streptopelia decaocto* (%1,448), *Carduelis carduelis* (%1,323), *Corvus corone* (%1,057), *Sturnus vulgaris* (%0,916) ve *Galerida cristata* (%0,857) olduğu görülmektedir. Diğer türler ise çok küçük oranlarda bulunmaktadır (Tablo 3. 5).

Cindere Baraj Gölü'nde en baskın türlere sırasıyla baktığımızda ise; *Passer domesticus* (%6,039), *Delichon urbicum* (%5,943), *Columba livia* (%5,145), *Streptopelia decaocto* (%4,746), *Fringilla coelebs* (%3,149), *Carduelis carduelis* (%2,888), *Sitta neumayer* (%2,467), *Phalacrocorax carbo* (%2,010), *Miliaria calandra* (%1,555), *Sturnus vulgaris* (%1,535), *Tachybaptus ruficollis* (%1,371), *Galerida cristata* (%1,232), *Passer hispaniolensis* (%1,079), *Garrulus glandarius* (%1,028), *Passer montanus* (%0,993), *Hirundo rustica* (%0,937), *Alauda arvensis* (%0,848), *Serinus serinus* (%0,848) ve *Alectoris chukar* (%0,844) olduğu görülmektedir. Diğer türler ise çok küçük oranlarda bulunmaktadır (Tablo 3. 5).

3.6.3 Shannon-Weiner Çeşitlilik İndeksi (H)

Tür çeşliliğinin barajlara göre değerlendirilebilmesi için Shannon-Wiener Çeşitlilik indeksi kullanılarak yapılan analizler Tablo3. 6'da görülmektedir.

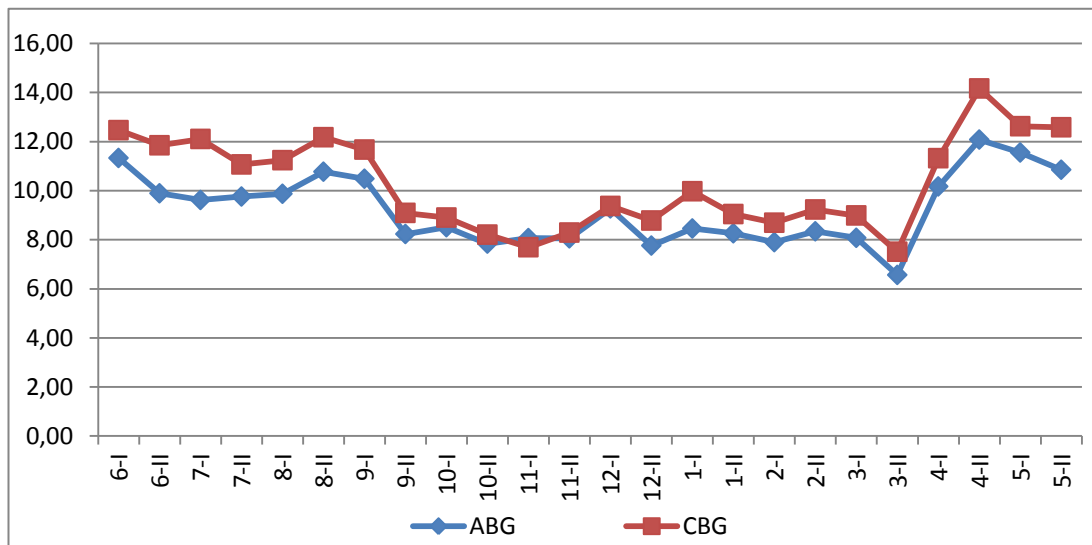
Tablo 3. 6: Shannon-Weiner çeşitlilik indeksi sonuçları

Göller	Shannon-Wiener İndeksi (H)
ABG	1,11
CBG	1,67

Elde edilen sonuçlara göre tür ve birey sayısı bakımından Adıgüzel Baraj Gölü her ne kadar önde olsada Cindere Baraj Gölü'nde tür çeşitliliğın daha fazla olduğu görülmektedir.

3.6.4 Margalef Çeşitlilik İndeksi (D)

Çalışma dönemlerine göre tür zenginliğinin daha rahat anlaşılabilmesi açısından Margalef indeksi kullanılmıştır. Çalışma dönemlerine göre tür çeşitliği değerleri Şekil 3. 155'te detaylı olarak görülmektedir. Ayrıca bir yıllık sonuçlarına göre "D" değerni hesapladığımızda ABG'de 12,43 CBG'de ise 12,58 değerine ulaşılmaktadır.



Şekil 3. 155: Çalışma dönemlerine göre "D" değeri

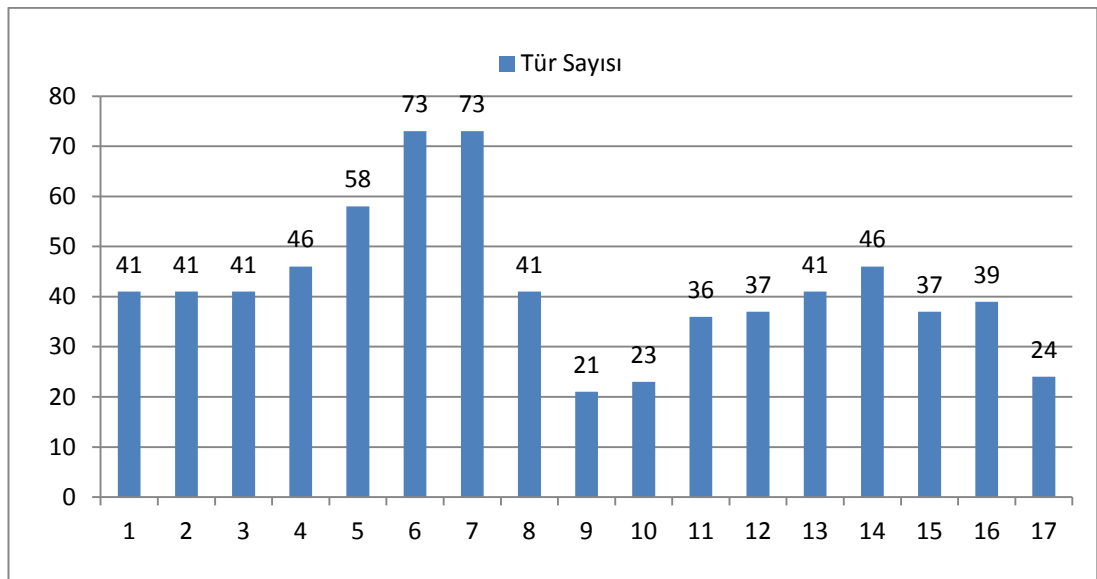
Verileri genel olarak incelediğimizde her iki alanda da benzer sonuçlar görülmektedir. İlkbahar ve yaz aylarında tür çeşitliliği genel olarak kış aylarına göre yüksek görülmektedir. Ayrıca bir yıllık sonuçlara göre yapılan hesaplama göre CBG yine küçük bir farkla ön sırada yer almaktadır.

3.6.5 Sorenson Benzerlik Analizi

Alanlar bazında baktığımızda Adıgüzel Baraj Gölü barındırdığı birey ve tür sayısı birinci sıradadır. Görülen türlerden 110 tanesi her iki alanda da görülmektedir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde 22, Cindere Baraj Gölü'nde 17 farklı tür görülmüştür. İki baraj gölünün benzerliklerin belirlenebilmesi için Sorensen benzerlik analizinden yararlanılmıştır. Sorenson benzerlik analizine göre, Adıgüzel Baraj Gölü ve Cindere Baraj Gölü'nün benzerlik oranı **0.84** olarak hesaplanmıştır.

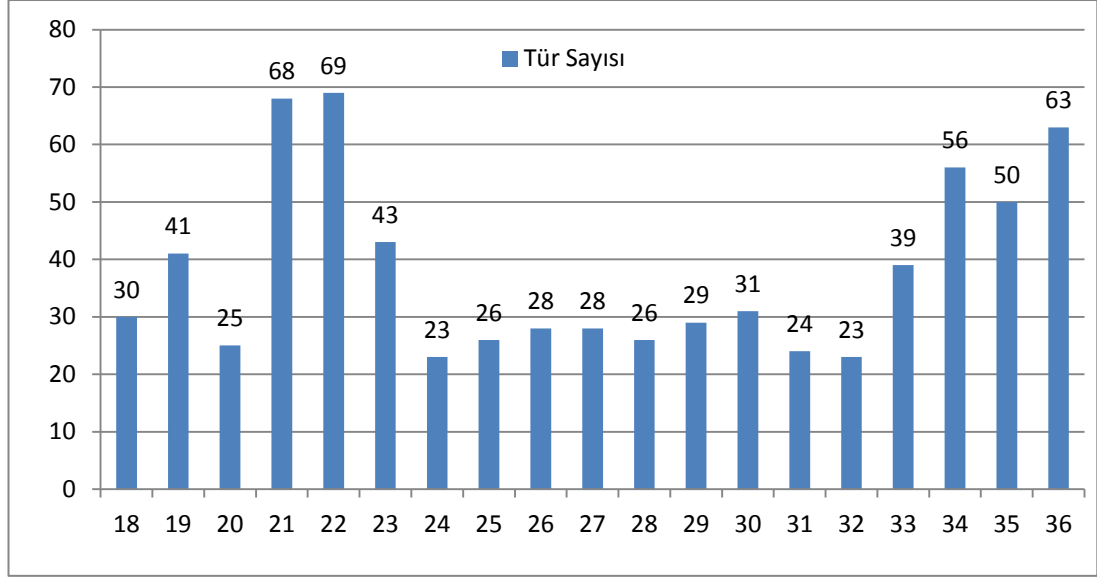
3.7 Tespit Edilen Kuş Türlerinin İstasyonlara Göre Dağılımı

Cindere Baraj Gölü'nde 17 ve Adıgüzel Baraj Gölü'nde 19 farklı istasyondan yapılan gözlem sonuçlarına göre 36 farklı istasyondan görülen tür sayıları Şekil 3.156 ve Şekil 3.157'de detaylı olarak görülmektedir.



Şekil 3. 156: CBG İstasyonlara göre tür sayıları

Yapılan gözlemler sonucunda Cindere Baraj Gölü'nde 6 ve 7 nolu istasyonlar 73 türle ön sırada yer alırken, 21 türle 9 nolu istasyon son sırada yer almaktadır (Şekil 3. 156).



Şekil 3. 157: ABG İstasyonlara göre tür sayıları

Yapılan gözlem sonuçlarına göre Adıgüzel Baraj Gölü'nde 68 ve 69 türle 21 ve 22 nolu istasyon ilk sıralarda yer alırken 23 türle 24 ve 32 nolu istasyonlar son sıralarda yer almaktadır (Şekil 3. 157).

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, Haziran 2013-Mayıs 2014 tarihleri arasında, Adıgüzel ve Cindere Baraj Gölleri'nin ornitofaunasını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Bu alanlarda daha önce herhangi bir ornitolojik çalışma yapılmamıştır. Bu çalışma alanlarda yapılan ilk düzenli ve uzun süreli ornitofauna tespit çalışması olması bakımından oldukça önemlidir.

Çalışma alanlarında yapılan gözlemler sonucunda 16 takımdan 44 familyaya ait 149 kuş türü tespit edilmiştir. Alanlar bazında baktığımızda; Adıgüzel Baraj Gölü'nde 15 takımdan 39 familyaya ait 132 tür, Cindere Baraj Gölü'nde 16 takımdan 41 familyaya ait 127 tür tespit edilmiştir; Adıgüzel Baraj Gölü barındırdığı birey ve tür sayısı ile ilk sıradadır. Görülen türlerden 110 tanesi her iki alanda da görülmektedir. Adıgüzel Baraj Gölü'nde 22, Cindere Baraj Gölü'nde 17 farklı tür görülmüştür. Bu farklılık; Yaklaşık 25 yıllık olan Adıgüzel Baraj Gölü'nün yaklaşık 5 yıllık olan Cindere Baraj Gölü'ne kıyasla zamana bağlı olarak bazı türlerin konaklaması için daha uygun hale gelmiş olması, barajların kapladığı alanların farklılığı, yükselti farklılığı, habitat kayıpları ve yakın çevresinde ki habitat farklılıkları gibi sebeplerden dolayı oluştuğu söylenebilir.

Margalef ve Shannon-Wiener İndeksi sonuçlarına baktığımızda, Cindere Baraj Gölü tür çeşitliliği açısından ön plandadır. Shannon-Wiener İndeksinin limitleri 0-5 arasında olup, nadiren 5'i geçtiği görülür ve 5'e yaklaştıkça alandaki tür çeşitliliğinin arttığı anlaşılır. Margalef indeksinde ise tür sayısına bağımlı bir değişim gösterir ve belirli limit değerleri olmaması nedeni ile daha çok bağıl karşılaştırmalar yapılmasını sağlar (Kocataş, 1997). Genel olarak her ne kadar Adıgüzel Baraj Gölü'nde tür sayısı ve birey sayısı fazla olsa da verileri bu bilgiler doğrultusunda değerlendirdiğimizde her iki alanda ki tür çeşitliliği birbirine yakın değerler göstermekte ancak genel anlamda baktığımızda ise her iki alanda da düşük bir tür çeşitliliği ($H < 2$) vardır. Tür çeşitliliği açısından Cindere Baraj Gölü ön sırada yer almaktadır.

Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN)'in verilerine göre; 3 tür NT(Tehlikeye yakın) kategorisindedir. Bu türler gökkuzgun, alaca sinekkapan ve anadolu sıvacısı türlerdir. Geriye kalan 146 tür ise LC (Önceliği düşük) kategorisindedir.

Denizli'de yapılan ornitofauna çalışmalarına göre: Alaca Sinekkapan ve Halkalı Sinekkapan türleri ilde ilk kez bu çalışma ile tespit edilmiştir. Denizli'de yapılan daha önceki çalışmaların toplamına baktığımız da 287 tür tespit edilmiştir. Bu çalışma ile bu sayı 289'a yükselmiştir. Alanda tespit edilen kuş türü sayısı Denizli'de görülen tür sayısının %51'ine, Türkiye'de görülen kuş türü sayısının %33'üne denk gelmektedir. Ayrıca bir kısmı Uşak il sınırları içinde kalan çalışma sonuçları, daha önce herhangi bir ornitolojik çalışma yapılmamış olan Uşak ili kuşları hakkında da fikir verebilir niteliktedir.

Cindere Baraj Gölü'nün devamında ki akarsu ekosistemi barındırdığı sazlık alanlar ve doğal yapısı ile bazı su kuşlarının üreme alanıdır. Barajlar yapılmadan önce baraj sahasının da bu yapıda olduğu düşünülürse barajların kuşlar için nispeten olumsuz etkileri vardır. Diğer yandan baktığımız da ise bazı türler için olumlu etki yapmaktadır. Örneğin Gri balıkçıl ve karabatakların bu alanda üremeleri ayrıca Akkuyruklu Kartalın bu alanlarda sıkça görülmesi baraj göllerinin olumlu etkilerinden sayılabilir. Adıgüzel Baraj gölünün karabatak ve gri balıkçıl türlerine ciddi bir üreme alanı oluşturmaktadır. 27 nolu istasyonda karabatalara ait 380'den fazla yuva ve 32 nolu istasyonda ise 120'den fazla yuva tespit edilmiştir. Hiç şüphesiz baraj gölünün yapılması su kuşları açısından en fazla olumlu etkiyi karabatak üzerinde yapmıştır. 27 nolu istasyonda gri balıkçılara ait 80'den fazla yuva tespit edilmiştir. Bu iki türün sonradan bölgeye yerleşmiş olması, genel olarak doğal düşmanlarının bulunmaması sebebiyle rahatça bölgede üreyebilmektedirler. Ancak bu türlerin bölgede aşırı artması bölgede bir takım sorunlara yol açabilir. Bu türlerin alan üzerinde ki olası etkileri daha detaylı araştırılmalıdır.

Resmi gazetede yayımlanan 2012/66 ve 2012/65 nolu tebliğlere göre her iki baraj gölündede balık avlamak yasak olmasına rağmen özellikle kış aylarında yoğun şekilde yapılan balıkçılık faaliyetleri, zaman zaman yapılan kuş avcılığı ve göl havzasında bulunan mermer ocakları bu alanı olumsuz şekilde etkilemektedir.

Banaz ve Hamam ayları ile gle taşınan kirli sular, göllerde ki kirlilik seviyesini günden güne artırmaktadır. Ayrıca vadiler arasında yer alan bu baraj gölleri, vadilerin st kısımlarında buluna tarım arazilerinde kullanılan zirai ilaçlar ve gübrelerden doğrudan ya da dolaylı olarak etkinebilir yapıdadır.

Cindere Baraj Gölü çevresinde yapılan ařırđ otlatma faaliyetleri, özellikle keklik gibi çeşitli kuş yumurtalarının toplanması ve avcılık faaliyetleri bu alanı olumsuz etkilemektedir. Bu baraj gölünün devamında ki akarsu sisteminde yer yer doldurma işlemleri yapılması ve suların kanallara hapsedilmesinden dolayı burada ki doğal yapıda giderek bozulmaktadır. Bu da çevrede yaşayan, kk batağan, kk balaban, su klavuzu, kamış bülbülü, saz kamışcını, büyük kamışcın, gibi türleri etkilemektedir. Ayrıca bu durum akarsu sistemlerini takip ederek göç eden türler içinde olumsuz bir durumdur.

Bu alanlarda kuşlara ve diğer fauna elemanlarına yönelik yapılacak olan restorasyon faaliyetleri ile bu alanlarda çok daha fazla kuş türü ve yoğun popülasyonlar görüleceği düşünülmektedir. Ayrıca yaşanan heyelan sonrası cazibesini nisbeten kaybeden Güney şelalesi, belirlenecek olan yürüyüş ve kuş gözlem gzerghları ile çok daha fazla yerli ve yabancı turisti çekebilir.

Bu çalışmanın bölgede yapılacak olan ornitoloji çalışmalarına bir altlık, yönetim planlarının hazırlanmasın da kaynak olacağı düşünülmektedir. Bölgenin doğal dokusuna yapılacak her türlü müdahalede bu çalışmanın dikkate alınması tavsiye edilmektedir. Ayrıca her yıl pek çok sulak alanda yapılan "kiş ortası su kuşu sayım" faaliyetlerine; kiş aylarında barındırdığı su kuşu popülasyonu ile Adıgüzel Baraj Gölü'nün de eklenmesi gerektiği düşünülmektedir.

5. KAYNAKLAR

Arslangündoğdu, Z., *İstanbul-Belgrad Ormanı'nın Ornitofaunası Üzerinde Araştırmalar*, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. (2005)

Aslan, A., Kahraman,D., Urhan,R., Kaska, Y. ve Katılmış,Y. " Hambat Ovası ve Çevresinin Kuşları", I. Hambat (Han-Abat) Sempozyumu, Çardak-Bozkurt (Denizli), 06-09 Ekim, (2004)

Bacak, E. "İstanbul Büyükçekmece Gölü Avifaunası Üzerine Araştırmalar", Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Orman Mühendisliği Anabilim dalı. (2012)

Baran, İ., Yılmaz, İ., Ornitoloji Ders Notları. Ege Üniv. Fen Fak. Yayınları,No: 87, Ege Üniv. Basımevi, 323 s., İzmir. (1984)

Barış, S., Turkey's Bird Habitats and Ornithological Importance, *Sandgrouse*, II, 42-51. (1989)

Bibby, C., Jones, M., Marsden, S., *Keşif Gezisi Arazi Teknikleri, Kuş Araştırmaları*. 116.

Bilgin, C., Akçakaya, H. R. Türkiye'nin Biyolojik Zenginlikleri. Türkiye'nin Çevre Sorunları, Fakülte Yayınları, No: 161, 183–202s. Ankara, (1997).

Çanakçioğlu, H. ve Mol, T., Yaban Hayvanları Bilgisi. İ.Ü.Yayın No: 3948, Orman Fakültesi Yayın No: 440, İstanbul, (1996).

Dijksen, L.J. and Kasperek, M. (1988) The Birds of Lake Acı. *Max Kasperek Verlag*, Heidelberg, 1-36

Eminoğlu, E., Büyük Menderes Basin Irrigation Planning. Cahpter II, Basin Water Management, International Congress on River Basin Management, 22-24 March 2007, Antalya, Turkey, 890–899 pp. (2007)

Ergene, S., Türkiye Kuşları. İst. Üniv. Fen Fak. Monografileri (4), 361s., İstanbul. (1945)

Ertan A., Kılıç A., Kasperek M., *Türkiye'nin Önemli Kuş Alanları*. DHKD, İstanbul. 156 s. (1989)

Gülsoy, S., Özkan, K. Tür Çeşitliliğinin Ekolojik Açıdan Önemi ve Kullanılan Bazı İndisler. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 1:168-178. (2008)

Gündoğdu, E. Isparta evresindeki Bazı Korunan Alanlarda Orman Kuşları Üzerine Gözlemler. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 1: 83-100. (2002)

Hagemeijer E.J.M. ve Blair J., *The EBCC Atlas of European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance*. T & A D Poyser, Londra, İngiltere. (1997)

Hayman, P., ve Hume, R., 2005 Kus Gözlemcisinin Cep Kitabı, Kus Araştırmaları Derneği, Ankara, Türkiye, 283 s. (2000)

Heinzl, H., Fitter, R., Parsiov, J., Türkiye ve Avrupa'nın Kuşları. DHKD, 384 s., İstanbul. (1995)

Kasperek, M. ve Bilgin, C., Kuşlar (Aves), (In: KENCE, A. ve BİLGİN C.) *Türkiye Omurgalılar Tür Listesi*, TÜBİTAK, Ankara, 26-87, (1996)

Kasperek, M. ve Bilgin, C., Kuşlar (Aves), (In: KENCE, A. ve BİLGİN C.) *Türkiye Omurgalılar Tür Listesi*, TÜBİTAK, Ankara, 26-87, (1996)

Kızılkaya, E., Karaca, M., Urhan, R. ‘‘ Investigations on Ornitofauna of Sarayköy District (Denizli/Turkey)’’ International Conference On Environmental Science And Technology 18-21 Haziran, Nevşehir (2013)

Kızılkaya, E., Tepe, M., Karaca, M., Urhan, R. ‘‘Pamukkale Üniversitesi Kınıklı Kampüsü ve Çevresinin Ornitofaunası’’ 19. Ulusal Biyoloji Öğrenci Kongresi 9-13 Temmuz, İstanbul (2012)

Kızılkaya, E., Urhan, R. ve Karaca, M. "Gökpınar Vali Recep Yazıcıoğlu Barajı'nın (Denizli) Kuş Faunası Üzerine Araştırmalar", 22. Ulusal Biyoloji Kongresi, Bildiri Özet Kitabı, Poster Sunumu, sayfa 1086, (2014).

Kirwan, G.M., Martins, R.P., Eken, G., Davidson, P., Checklist of the Birds of Turkey, *Sandgrouse*, Supplement 1. OSME, Sandy, (1999)

Kirwan, G.M., K.A. Boyla, P. Castell, B. Demirci, M. Özen, H. Welch ve T. Marlow.,. The birds of Turkey: a study of the distribution, taxonomy and breeding of Turkish birds. Christopher Helm. Londra, İngiltere. (2008)

Kızıroğlu İ. The Birds of Türkiye (Species List in Red Data Book). Turkish Association For The Conservation of Nature And Naturel Resources Pub. Nr: 20, Ankara. (1993)

Kızıroğlu, İ. Ekolojik Potpuri. Takav Mat. Yay. A.Ş., 391 s, Ankara. (2001)

Kocataş, A. Ekoloji ve Çevre Biyolojisi. Ege Üniv. Basımevi, 564 s., İzmir. (1997)

Kummerloewe, H., Weitere Untersuchungen über die türkische Vogelwelt(ausgenommen Sumpft- und Wasservögel), *İ.Ü. Fen Fakültesi Mecmuası*, Seri B, 27 (3-4), 165-228, (1962).

Sömek, H., “Adıgüzel Baraj Gölü’nün (Güney-Denizli) Fitoplankton Kompozisyonu ve Mevsimsel Değişimi” Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Fen bilimleri Enstitüsü (2011)

Süel, H. “Karacaören I Barajı’nın Kuş ve Memeli Türleri” Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Mühendisliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Isparta, (2008)

Swensson, L., Mullarney, K., Zetterström, D., *Birds of Europe, Second Edition*, Princeton Field Guides, London. (2009)

Tepe, M., E. Kızılkaya, M. Karaca, Y. Katılmış, R. Urhan “Kale Yöresinin (Denizli) Kuşları” Kaledavaz Sempozyumu, Kale-Denizli, 02-03 Nisan (2012)

Tepe, M., Urhan R. “Işıklı Gölü, Gökgöl ve Yakın Çevresinin Avifaunasına Ön Bakış” 2. Türkiye Sulakalanlar Kongresi, 22-24 Haziran, Kırşehir. (2011)

Turan, N. Türkiye'nin Av ve Yaban Hayvanları/Kuşlar. OGM. Eğt. Dairesi Bşk. Yayın ve Tanıtma Şb. Müd. Mat., 274 s., Ankara. (1990)

Urhan, R., Aslan, A., Katılmış, Y., Başkale, E., Kaska, Y.,. “Acıpayam ve Yakın Çevresinin Kuş ve Memeli Hayvanları” I. Acıpayam Sempozyumu, Denizli. (2003)

Urhan, R., Doğaç, M., Zeytinlunoğlu, A., Kaska, Y., “Babadağ İlçesinin (Denizli) Kuşları” I. Babadağ Sempozyumu, Denizli, 173-178. (1999)

Urhan, R., Kahraman, D. “Buldan İlçesinin (Denizli) Kuşları” Buldan Sempozyumu, Denizli. (2007)

Urhan, R., Kahraman, D., Aslan, A. “Bir Tuz Gölü Örneği Olarak Acıgöl (Denizli)’ün Kuş Varlığı, Problemleri ve Koruma Öncelikleri” 20. Ulusal Biyoloji Kongresi 21-25 Haziran, Denizli. (2010)

Urhan, R., Kahraman, D., Kaska, Y., Düşen, S., Katılmış, Y. “Çal Yöresinin Kuşları” Çal Sempozyumu, Denizli. (2006)

Url-1 <http://www2.dsi.gov.tr/bolge/dsi21/denizli.htm> (Erişim: 03.05.2014)

Url-2 <http://guney.meb.gov.tr/ilcemiz.html> (Erişim: 04.05.2014)

Url-3

<http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=9.5.16537&sourceXmlSearch=3/2&MevzuatIliski=0> (Erişim: 07.05.2014)

Url-4 <http://www.iucnredlist.org/> (Erişim: 05.05.2014)

Url-5 <http://www.allaboutbirds.org/Page.aspx?pid=1189> (Erişim: 18.05.2014)

Url-6 <http://www.arkive.org/> (Erişim: 08.05.2014)

Url-7 <http://www.avibirds.com/> (Erişim: 03.05.2014)

Url-8 <http://ibc.lynxeds.com/photo/white-winged-tern-chlidonias-leucopterus/bird-flight> (Erişim: 03.05.2014)

Url-9 http://www.trakus.org/kods_bird/uye/?fsx=@ (Erişim: 13.06.2014)

Url-10 <http://www.garden-birds.co.uk/> (Erişim: 04.05.2014)

Url-11 <http://www.garden-birds.co.uk7>(Erişim: 01.05.2014)

Yiğit, N., Saygılı, F., olak, E., Sözen, M., Karataş, A., Ornitoloji “Kuş Bilimi” Ders Notları, Ümit Ofset Matbaacılık, 371 s., Ankara (2008)

6. ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Esat KIZILKAYA

Doğum Yeri ve Tarihi: Denizli/27.06.1989

Lisans Üniversite : Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Y. Lisans Üniversite : Pamukkale Üniversitesi

Elektronik posta :kizilkayaesat@gmail.com

İletişim Adresi :Sırapapılar Mah. Yeşilköy Cad. No:75 D:13 DENİZLİ

Yayın Listesi :

Urhan, R., Karaca, M., ve **Kızilkaya, E.** "Hayvansal Toksinler ve Sağlık Alanındaki Uygulamaları", Merkez Efendi Tıp Günleri, Denizli Belediyesi Kültür Yayınları, Sözlü Sunum+Tam Metin Bildiri, sayfa 110-125. 2011

Tepe, M., **Kızilkaya, E.**, Karaca, M., Katılmış, Y. ve Urhan, R. "Kale Yöresinin (Denizli) Kuşları", Kaledavaz Sempozyumu, Bildiriler Kitabı, Tam Metin Bildiri, sayfa 258-265. 2012

Kızilkaya, E., Karaca, M., Tepe, M., Katılmış, Y. ve Urhan, R. "Kale Yöresinin (Denizli) Memeli Hayvanları", Kaledavaz Sempozyumu, Bildiriler Kitabı, Tam Metin Bildiri, sayfa 266-277. 2012

Ünal, N., Karaca, M., Tepe, M., **Kızilkaya, E.**, Katılmış, Y. ve Urhan, R. "Kale Yöresinin (Denizli) Herpetofaunası", Kaledavaz Sempozyumu, Bildiriler Kitabı, Tam Metin Bildiri, sayfa 278-288. 2012

Karaca, M., **Kızilkaya, E.**, Tepe, M., Duran, E. H., Katılmış, Y. ve Urhan, R. "Kale İlçesi'nin (Denizli) Toprak Akarları (Acari) Üzerine Ön Bir Çalışma", Kaledavaz Sempozyumu, Bildiriler Kitabı, Sözlü Sunum+Tam Metin Bildiri, sayfa 290-299. 2012

Azmaz, M., Katılmış, Y., Tepe, M., **Kızilkaya, E.**, Karaca, M. ve Urhan R. "Kale İlçesi ve Çevresinin Meşe Galarıları (Hymenoptera, Cynipidae)", Kaledavaz Sempozyumu, Bildiriler Kitabı, Tam Metin Bildiri, sayfa 300-307. 2012

Kızılkaya, E., Tepe, M., Karaca, M. ve Urhan, R. "Pamukkale Üniversitesi Kınıklı Kampüsü ve Çevresinin Ornitofaunası", 19. Ulusal Biyoloji Öğrenci Kongresi, Bildiri Özetleri Kitapçığı, Poster Sunumu, sayfa 44. 2012

Karaca, M., **Kızılkaya, E.**, Duran, E. H. ve Urhan, R. "Denizli'de Doğal Ortamda Yetişen Mantar Habitatlarındaki Hayvan Çeşitliliği", IX. Türkiye Yemeklik Mantar Kongresi, Bildiri Özetleri Kitabı, Poster Sunumu, sayfa 47 (P-9); Tam Metin Bildiri Kitabı, Tam Metin Bildiri, sayfa 82-90. 2012

Kızılkaya, E., Karaca, M., Duran, E. H. ve Urhan, R. "Mantar Yetiştiriciliğinde Kullanılan Kompostlardaki Hayvan Çeşitliliği", IX. Türkiye Yemeklik Mantar Kongresi, Bildiri Özetleri Kitabı, Poster Sunumu, sayfa 64 (P-26); Tam Metin Bildiri Kitabı, Tam Metin Bildiri, sayfa 184-191. 2012

Kızılkaya, E., Karaca, M. and Urhan, R. "Investigations on Ornitofauna of Sarayköy District (Denizli/Turkey)", The International Conference on Environmental Science and Technology-2013 (ICOEST'2013-Cappadocia), Abstract Book, Poster Presentation, pages 714-715. 2013

Karaca, M., Duran, E. H., Urhan, R. ve **Kızılkaya, E.** "Türkiye Faunası İçin Yeni Bir *Prozercon* Sellnick, 1943 (Acari, Zerconidae) Türü: *Prozercon martae* Ujvari, 2010", 1. Ulusal Zooloji Kongresi, Bildiri Özet Kitabı, Poster Sunumu, sayfa 51. 2013

Urhan, R., Karaca, M., Duran, E. H. ve **Kızılkaya, E.** "Antalya'dan Türkiye Faunası İçin Yeni Bir Zerconid Akar (Acari, Zerconidae) Türü: *Zercon salebrosus*", 1. Ulusal Zooloji Kongresi, Bildiri Özet Kitabı, Poster Sunumu, sayfa 70. 2013

Tepe, M., Urhan, R., Karaca, M., **Kızılkaya, E.** ve Duran, E. H. "Stratonikeia Antik Kenti (Yatağan-Muğla) ve Çevresinin Avifaunası", İl Oluşunun 100. Yılında Muğla Değerleri Sempozyumu, Bildiri Kitabı, Tam Metin Bildiri, sayfa 25-32. 2013

Karaca, M., Urhan, R., Tepe, M., Duran, E. H. ve **Kızılkaya, E.** "Stratonikeia Antik Kenti (Yatağan-Muğla)'nin Toprak Akarları", İl Oluşunun 100. Yılında Muğla Değerleri Sempozyumu, Bildiri Kitabı, Tam Metin Bildiri, sayfa 33-40. 2013

Urhan, R., Karaca, M., Duran, E. H., Tepe, M. ve **Kızılkaya, E.** "İç Ege Bölgesi'nden Türkiye Faunası İçin Yeni Bir Akar (Acari, Zerconidae) Kaydı: *Zercon hispanicus* Sellnick, 1958", 22. Ulusal Biyoloji Kongresi, Bildiri Özet Kitabı, Poster Sunumu, sayfa 920. 2014

Duran, E. H., Karaca, M., Urhan, R. ve **Kızılkaya, E.** "İstanbul'dan Türkiye Faunası İçin Yeni Bir Zerconid Akar (Acari, Zerconidae) Türü: *Prozercon carpathofimbriatus*", 22. Ulusal Biyoloji Kongresi, Bildiri Özet Kitabı, Poster Sunumu, sayfa 1037 (HB-P2-52). 2014

Kızılkaya, E., Urhan, R. ve Karaca, M. "Gökpınar Vali Recep Yazıcıoğlu Barajı'nın (Denizli) Kuş Faunası Üzerine Araştırmalar", 22. Ulusal Biyoloji Kongresi, Bildiri Özet Kitabı, Poster Sunumu, sayfa 1086.2014

Karaca, M., Duran, E. H., Urhan, R. ve **Kızılkaya, E.** "Türkiye Zerkonid Akar Faunasına (Acari, Mesostigmata, Zerconidae) Yeni Kayıtlarla Katkılar", 22. Ulusal Biyoloji Kongresi, Bildiri Özet Kitabı, Poster Sunumu, sayfa 1107.2014

Urhan, R., Karaca, M. ve **Kızılkaya, E.** "Laodikeia Antik Kenti (Denizli) ve Çevresinin Faunası", Laodikeia Çalışmaları 3-10. Yılında Laodikeia (2003-2013 Yılları), Ege Yayınları, sayfa 387-399. 2014

Kızılkaya, E., Karaca, M. and Urhan, R. (2013) Investigations on Ornitofauna of Sarayköy District (Denizli/Turkey). Journal of Selçuk University, Digital Proceeding of ICOEST Conf. 2013 (Special Issue-2), 405-413 pp (ISSN: 2147-3781).